

พ.ร.

2,3

2532

ณ. 1

ที่ระลึก

ในการเสด็จพระราชดำเนิน ทรงประกอบพิธีเปิดอาคาร

พ.ร.

2,3

2532

ณ. 1

ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

และ

ศาลแขวงนครสวรรค์

29 มีนาคม 2532

112

43

ที่ระลึก

ในการเสด็จพระราชดำเนิน
ทรงประกอบพิธีเปิดอาคาร

ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

และ

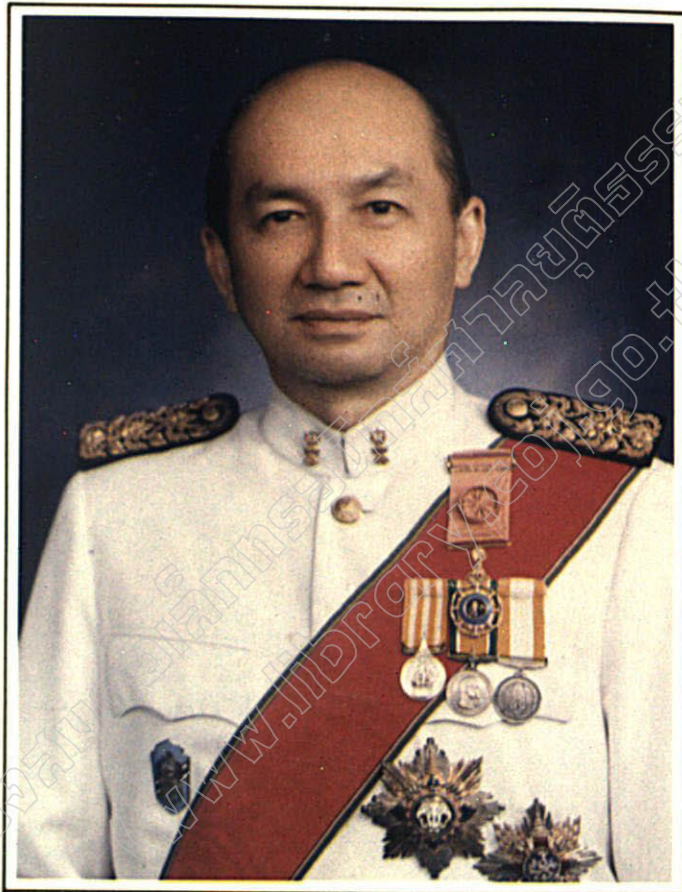
ศาลแขวงนครสวรรค์

29 มีนาคม 2532

เลขทะเบียน.....	113
เลขที่.....	47
ว.แอนด์.....	03
	2532
	A-1

นายจำรัส เขมะจารุ
ประธานศาลฎีกา

พล.ต.ท. จำรัส มังคลาธน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

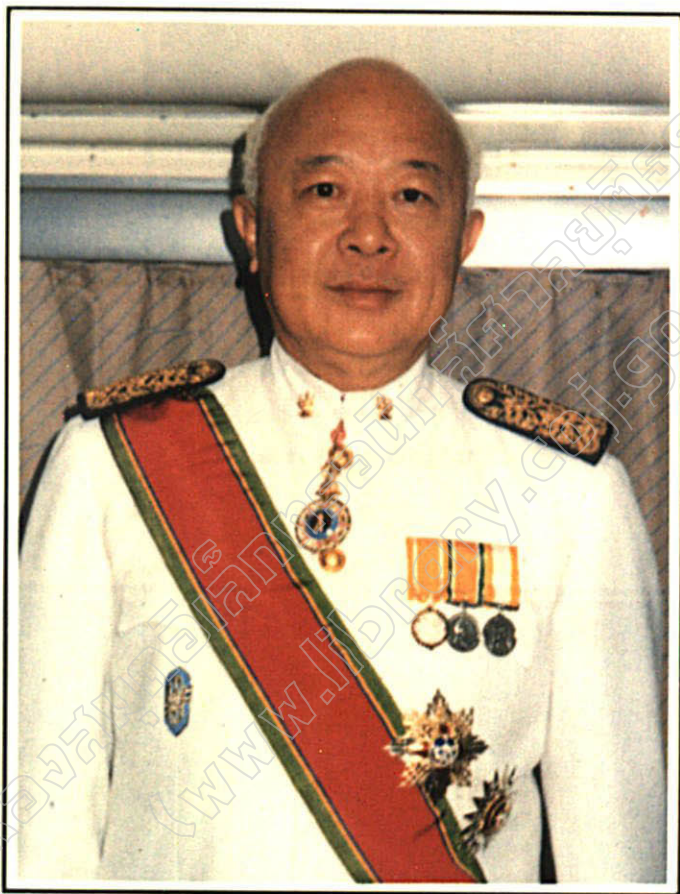

นายพลอาด ปิยวรรณ
อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

นายสวัสดิ์ โชติพานิช

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ม.ร.ว. อุดมกิตติ กิตติขาก
อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

นายอุดม ตูจินตา
อดีตรองอธิบดี
ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

นายจิระ บุญพจนสุนทร
รองอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

นายสนัด ทมายนวลดี
รองอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

นายสุวิทย์ อธิพงษ์
อธิบดีผู้พิพากษภาค ๘

นายเจริญ หัตถกธรม
รองอธิบดี
ผู้พิพากษภาค ๘

นายชลอ ทองเนียม
อดีตรองอธิบดี
ผู้พิพากษภาค ๘

คณะผู้พิพากษาศาลจังหวัดนครสวรรค์

นายโนรี จันทร
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
จังหวัดนครสวรรค์
(ระหว่างก่อสร้าง)

นายบรรณาด ภูมิदार
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
จังหวัดนครสวรรค์
(ปัจจุบัน)

นายวิเชียร ธาธิบฐ์
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
ประจำกระทรวง ข้าราชการ ๑

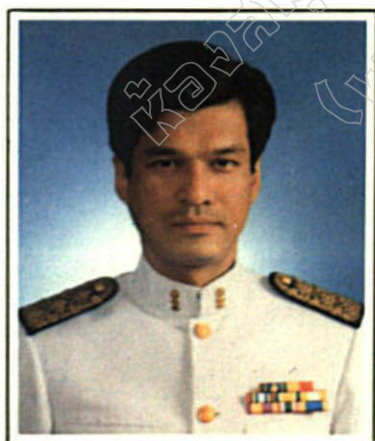
นายชูเกียรติ คันทวิวงศ์
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
ประจำกระทรวง ข้าราชการ ๑

นายทรงศิลป์ ธรรมรัตน์
ผู้พิพากษา

นายปัญญา โต๊ะทอง
ผู้พิพากษา

นายสันต์ เกียรติก่อ
ผู้พิพากษา

นายสมชัย เตชะอังกูร
ผู้พิพากษา

นายถรรณพ จุฬาทิมพ์พันธุ์
ผู้พิพากษา

นายประเสริฐ นิธิโรจน์
ผู้พิพากษา

นายชวดิศ ขงพาณิชย์
ผู้พิพากษา

นายชูชัย วิริยะสุนทรวงศ์
ผู้พิพากษา

คณะผู้พิพากษาศาลแขวงนครสวรรค์

นายสุภิญโญ ขบารักษ์

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวง

นครสวรรค์

นายเกษิต มงคลศิริภัตรา

ผู้พิพากษา

คณะผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์

นายเกษม วีรวงศ์

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์

นางสาวพนมวรรณ ยามัสเดียร
ผู้พิพากษา

นางวสุรี วัฒนวรลักษณ์
ผู้พิพากษา

คณะผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์

นพ. พรชัย สัตยาประเสริฐ
ประธาน

นางนตาด ศิริภาพ
รองประธาน

นางททัยรัตน์ หวังช็อกกุล
เลขานุการ

นายมนตรี เพ็ชรอินทร์
ผู้ช่วยเลขานุการ

นายโสภณ เครือไวยวรรณ
เหรัญญิก

นายบุญเลิศ ธารทองวงศ์
ผู้ช่วยเหรัญญิก

นายถวชัย วัฒนศิลป์
ประจักษ์พันธุ์

นางวิไล เดาศุขศรี

นางบังอร ณ มิ่งเมือง

นางนงนุช คุงคะเคชะ

นางอารี บุรพาชีพ

นางสุภาณี องค์กรัทมงคล

นายนิพนธ์ เนธาวิตช์

นายวีระ ประเสริฐทรัพย์

นายเชียน เพ็ญประคับพร

นายวรุฒิ เสาวภาคย์ภุชิต

นายศิริพงษ์ วงศ์ศิระวิลาส

นายพิเชษฐ์ เชื้อมวาราศาสตร์

นายระวิ แฉ่มเกศร์ทอม

นางเนาวรัตน์ บำรุงพฤษ

นางวรรณิภา เดิษฐณะเกียรติ

นางเพชรพร พงสะบุตร

นายดุทัย จันทราพา

นายเผด็จ ทอดยศรี

**คณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์**

คณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน กลุ่มที่ปรึกษา

คณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน กลุ่มบริหาร

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน กลุ่มที่ 1

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน กลุ่มที่ 2

คณะกรรมการส่งเสริมเด็กและเยาวชน กลุ่มที่ 3

คณะกรรมการส่งเสริมเด็กและเยาวชน กลุ่มที่ 4

คณะกรรมการส่งเสริมเด็กและเยาวชน กลุ่มที่ 5

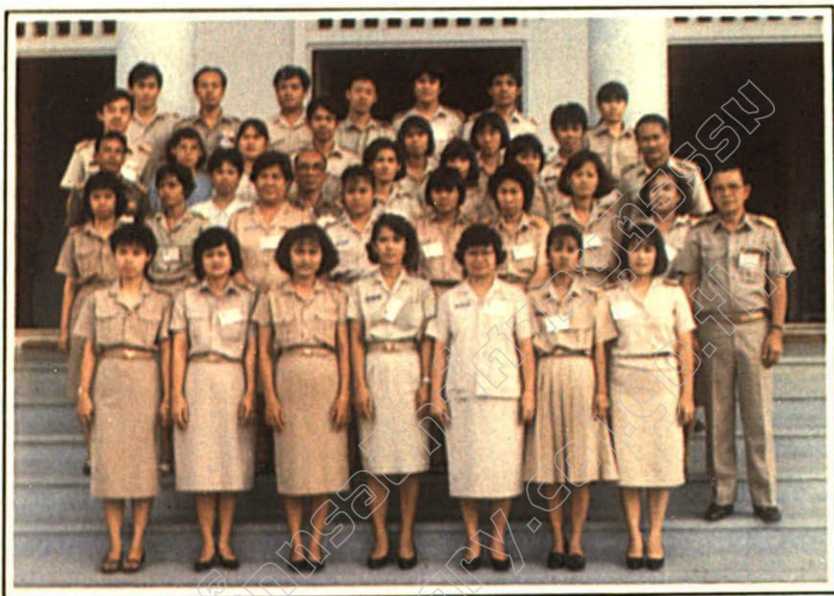
คณะกรรมการส่งเสริมเด็กและเยาวชน กลุ่มที่ 6

คณะกรรมการส่งเสริมเด็กและเยาวชน กลุ่มที่ 7

คณะกรรมการส่งเสริมเด็กและเยาวชน กลุ่มที่ 8

คณะข้าราชการธุรการศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช

คณะข้าราชการธุรการศาลแขวงนครศรีธรรมราช

คณะข้าราชการสำนักงานบังคับคดี

คณะข้าราชการสำนักงานคุมประพฤติ (ผู้ใหญ่)

คณะข้าราชการบูรณาการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

สถานฝึกและอบรม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์

คณะข้าราชการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดนครสวรรค์

นายนพดล กัปปิยบุตร
อดีตผู้อำนวยการสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็ก ฯ

นายมงคล ศิววิไล
ผู้อำนวยการสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็ก ฯ

คณะข้าราชการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
จังหวัดนครสวรรค์

**คณะข้าราชการสถานฝึกและอบรม
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์**

ประวัติความเป็นมา ในการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์

โดย...นายอุดม สงวนนาม
ผู้อำนวยการกองอำนาจการ
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง

ความคิดริเริ่มในการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ เสมือนแผนตั้งเค้ามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ซึ่งในขณะนั้นมี นายใหญ่ ศวิตชาติ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม, ศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงยุติธรรม และนายอุทัย อติแพทย์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้บริหารระดับสูงทั้ง 3 ท่าน ได้ร่วมปรึกษารื้อถอนอย่างใกล้ชิดในอันที่จะขยายงานศาลคดีเด็กและเยาวชนออกไปยังส่วนภูมิภาคให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งได้ร่วมกันออกไปแสวงหาที่ดินตามจังหวัดต่าง ๆ เพื่อการก่อสร้างในหลายท้องที่ด้วยกัน ถ้าจะพูดภาษาชาวบ้านก็เรียกได้ว่า ท่านทั้งสามเข้ากันได้เป็นปีเป็นขลุ่ย จนมีผู้ตั้งฉายาามของท่านคล้อยจองกันว่า ยุคนั้นเป็นยุคของ “ใหญ่ ศวิตชาติ ประภาศน์ อวยชัย และอุทัย อติแพทย์”

ครั้นวันที่ 12 มิถุนายน 2518 ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ก็ได้รับหนังสือกระทรวงยุติธรรม ที่ ยธ 0403/7833 ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2518 แจ้งว่า “ด้วยท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีความดำริว่า ถ้าได้มีการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนขึ้นที่จังหวัดนครสวรรค์ และให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนที่จะจัดตั้งขึ้นนี้มีเขตอำนาจเหนือจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดชัยนาท จังหวัดพิจิตร และจังหวัดกำแพงเพชร ด้วย อาจจะประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดเหล่านั้นมาก” กระทรวงยุติธรรมจึงได้ขอทราบข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งขอทราบความเห็นจากอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง เพื่อประกอบการพิจารณา และในระยะเวลาใกล้เคียงกันนั้นเอง ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรม และอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ก็ได้เดินทางไปประสานงานกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์ในขณะนั้น (นายสมบุรณ์ ฤกษ์สำราญ) พร้อมกับเดินทางไปดูที่ดิน ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตหวงห้ามไว้ใช้ในราชการทหาร ที่อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างวัดเขาแก้วกับบ้านหนองใหญ่ โดยจะขอใช้ประโยชน์เป็นจำนวน 300 ไร่ เมื่อกลับมาแล้วก็ได้ดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อการขอใช้ที่ดินดังกล่าว

ถัดมาอีก 1 ปีเต็ม ท่านอธิบดีฯ อุทัย อติแพทย์ เกิดความกังวลว่า ที่ดินที่อำเภอพยุหะคีรี อยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัดนครสวรรค์ถึง 28 กม. จะไม่สะดวกและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายแก่ ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงได้ติดต่อกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์ (นายถวิล ตรีเพชร) ให้ช่วยติดต่อกับทางจังหวัดนครสวรรค์ ขอให้ที่ดินริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงหน้าอาคาร ที่ทำการศาลจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีการดูทรายจากแม่น้ำขึ้นมามากไว้นั้น เพื่อใช้เป็น ที่ก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลและบ้านพักผู้พิพากษา กับให้หาที่ดินแปลงใหม่ที่ใกล้กว่าอำเภอ พยุหะคีรี สำหรับก่อสร้างสถานฝึกอบรมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จากการติดต่อประสาน งาน ปรากฏว่า ทางกระทรวงมหาดไทยไม่ขัดข้องในการขอให้ที่ดินริมแม่น้ำเจ้าพระยา โดย อนุเคราะห์ให้ใช้ที่ดินสำหรับก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลแปลงหนึ่ง จำนวน 8 ไร่ กับอนุเคราะห์ ให้ใช้ที่ดินข้างเคียงด้านทิศตะวันตก สำหรับก่อสร้างบ้านพักผู้พิพากษาและอัยการอีกแปลง หนึ่งด้วย (ที่ตั้งอาคารศาลคดีเด็ก ฯ บ้านพักผู้พิพากษา และอาคารชุดข้าราชการธุรการปัจจุบัน) ส่วนที่ดินก่อสร้างสถานฝึกอบรม ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์ได้ติดต่อทาบถามขอ ใช้ที่ดินในราชการทหาร ในความดูแลของแผนกเสบียงสัตว์ที่ 2 กรมการสัตว์ทหารบก จำนวน 200 ไร่ ซึ่งอยู่ติดถนนสายเอเชีย ห่างสะพานเดชาติวงศ์ประมาณ 4 - 5 กม.

สำหรับการขอให้ที่ดินที่กำหนดเป็นเขตหวงห้ามในราชการทหาร ณ อำเภอพยุหะคีรี ซึ่งดำเนินการขอให้ได้เมื่อนั้น กระทรวงกลาโหมได้แจ้งมาให้ทราบเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2519 ว่า กระทรวงกลาโหมไม่ขัดข้อง แต่ขอให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ต่อไปด้วย ครั้นเดือนกุมภาพันธ์ 2520 ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัด นครสวรรค์ ก็ได้แจ้งให้ทราบเพิ่มเติมว่า ที่ดินแปลงดังกล่าวมีประชาชนบุกรุกเข้าไปปลูกสร้าง บ้านเรือนและไม้ยืนต้นจำนวนมาก หากจะให้ราษฎรย้ายออกไปจะต้องจ่ายเงินชดเชยเป็น เงินไม่น้อยกว่า 930,900 บาท ถ้าไม่มีเงินจ่ายก็ต้องฟ้องขับไล่ ซึ่งคงยุ่งยากและเสียเวลา มาก น่าจะแสวงหาที่ดินแปลงใหม่แทน ซึ่งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางได้พิจารณาแล้วเห็น ชอบด้วย จึงได้ขอให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์พยายามประสานงานในการ ขอให้ที่ดินในความดูแลของแผนกเสบียงอาหารสัตว์ที่ 2 ดังกล่าวข้างต้น

ต่อมาท่านอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง (นายอุทัย อติแพทย์) ได้เดินทางไปดู ที่ดินแผนกเสบียงอาหารสัตว์ที่ 2 ด้วยตนเอง พบว่า ที่ดินดังกล่าวตั้งอยู่ชายเขา ต้องปรับ ระดับมาก สภาพดินก็ไม่เหมาะกับการเกษตร ทั้งต้องสร้างอ่างเก็บน้ำขึ้นใช้ ซึ่งต้องใช้งบ ประมาณในการก่อสร้างสูงมาก สมควรจะให้แสวงหาที่ดินแปลงใหม่ที่เหมาะสมกว่า จาก ปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์ ในขณะนั้น (นายถวิล ตรีเพชร) ที่ท่านพยายามสนองความต้องการของศาลคดีเด็กและเยาวชน กลางไม่ลดละ โดยได้พยายามไปเสาะหาที่ดินแปลงใหม่อีก และพบว่ามีที่ดินแปลงใหม่ของ เรือนจำชั่วคราวเขากบ เป็นที่ราบห่างจากถนนพหลโยธิน ประมาณ $\frac{1}{2}$ กม. ห่างจากสี่แยก

เชิงสะพานเดชาติวงศ์ไปทางทิศเหนือ ประมาณ 4 - 5 กม. มีถนนสาธารณะซึ่งรถยนต์เข้าถึงที่ได้สภาพที่ดินเหมาะที่จะใช้เพื่อการเกษตร เป็นที่ดินราชพัสดุอยู่ในความดูแลของเรือนจำกลาง นครสวรรค์ เนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 300 ไร่ (ที่ตั้งสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ปัจจุบัน) จากการประสานงานภายใน ปรากฏว่า ผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ไม่ขัดข้อง และเมื่อท่านอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางไปดูด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง ก็ปรากฏว่าเป็นที่พอใจเป็นอย่างมาก ท่านอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางจึงได้ขอความร่วมมือให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์ประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การขอใช้ที่ดินสำหรับสร้างสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์บรรลุผล ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์ จึงได้ทำหนังสือถึงผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ และเรือนจำกลางนครสวรรค์ก็ได้รายงานไปยังอธิบดีกรมราชทัณฑ์ตามลำดับ ขณะนั้นนายทวิ ชูทรัพย์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ท่านอธิบดีฯ อุทัย อติแพทย์ กับ นายทวิ ชูทรัพย์ เป็นเพื่อนสนิทสนมกันมาก่อน จึงได้ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้าประสานงานอีกทางหนึ่ง ในการนี้กรมราชทัณฑ์ได้เสนอเรื่องต่อไปยังกรมธนารักษ์ เพื่อพิจารณาอนุญาตตามขั้นตอน ในที่สุดกรมธนารักษ์ได้มีหนังสือแจ้งไปยังกรมราชทัณฑ์ ตามหนังสือที่ กค 0405/691 ลงวันที่ 8 กันยายน 2521 สรุปได้ว่า กรมธนารักษ์อนุญาตให้ศาลจังหวัดนครสวรรค์ใช้ที่ดินบางส่วนของที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขที่ 4300 เนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ เพื่อการปลูกสร้างสถานฝึกอบรมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ โดยให้ตัดแบ่งที่ดินระหว่างหลักเขตที่ดินหมายเลข 0764 กับหลักเขตที่ดินหมายเลข 06478 ในการวัดให้วัดเป็นเส้นตรง

เมื่อได้ที่ดินแปลงใหม่สมตามเจตนารมณ์ดังนี้แล้ว ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางได้แจ้งยกเลิกการขอใช้ที่ดินแปลงอื่น ๆ ที่ติดต่อกันไว้ทั้งหมด พร้อมกับได้ขอตั้งงบประมาณเพื่อการก่อสร้าง แต่โดยที่ในขณะนั้นอยู่ระหว่างการก่อสร้างศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยองอยู่ ประกอบกับฐานะการเงินของรัฐอยู่ในขีดจำกัด ไม่สามารถสนับสนุนการก่อสร้างพร้อม ๆ กันได้ ต่อมากระทรวงยุติธรรมได้มีการจัดทำแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรมฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2525 - 2529) ท่านอธิบดีฯ อุทัย อติแพทย์ จึงได้เสนอโครงการก่อสร้างที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยอง ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี กับศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อบรรจุไว้ในแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรมดังกล่าว ความจริงขณะนั้นศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยองได้เริ่มก่อสร้างมาก่อนแล้ว แต่ยังไม่แล้วเสร็จ จึงได้บรรจุโครงการไว้ในแผนพัฒนาศาลฯ เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ตามโครงการ ผลปรากฏว่าการก่อสร้างศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยองแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการในปีงบประมาณ 2526 สำหรับศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับงบประมาณเริ่มแรกในปีงบประมาณ 2527 ส่วน

ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ได้รับงบประมาณเริ่มแรกในปี 2528 จำนวน 10,000,000 บาท และผูกพันงบประมาณปี 2529 - 2530 อีก 113,921,000 บาท รวมวงเงินที่ได้รับการกำหนดทั้งสิ้น 123,921,000 บาท

เมื่อประจักษ์ชัดว่าได้รับงบประมาณค่าก่อสร้างแน่นอนแล้ว อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง (นายดำรง แจ่มสุริ) จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากกรมโยธาธิการ ให้ส่งสถาปนิกและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไปตรวจสภาพที่ดิน เพื่อจัดทำผังบริเวณ (MASTER PLAN) พร้อมทั้งออกแบบและรายการก่อสร้าง ตลอดจนการประมาณราคา และจัดทำเอกสารการประกวดราคาตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันได้ขอให้สำนักงานราชพัสดุจังหวัดนครสวรรค์ทำการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินราชพัสดุบริเวณเรือนจำชั่วคราวเวาบกบ ที่จะใช้ก่อสร้างสถานฝึกอบรมให้แก่ชุดอีกครั้งหนึ่ง ผลการตรวจสอบปรากฏว่า ถ้ำรังวัดเป็นเส้นตรงจากหลักเขตที่ดินหมายเลข 0764 กับหลักเขตที่ดิน 06478 ตามที่กรมธนารักษ์อนุญาตไว้ดังกล่าวในตอนต้น จะได้เนื้อที่เพียง 159 - 2 - 44 ไร่เท่านั้น ไม่ครบ 200 ไร่ตามที่อนุญาตไว้ จึงได้ประสานงานกับกรมราชทัณฑ์และกรมธนารักษ์ตามลำดับ ขอให้ที่ดินเพิ่มเติม โดยขอรังวัดเป็นเส้นตรงระหว่างหลักเขตที่ดินหมายเลข 07064 กับหลักเขตที่ดินหมายเลข 06982 ซึ่งจะได้เนื้อที่รวมทั้งสิ้น 202 - 1 - 44 ไร่ ซึ่งในที่สุดก็ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินแปลงดังกล่าวตามที่ขอ

ปัญหาที่ตามมาอีกก็คือ กรมโยธาธิการได้กำหนดรูปแบบที่จะก่อสร้างอาคารศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ตามแบบอาคารศาลขนาด 14 บัลลังก์ หลังคาทรงไทยตามความต้องการของกระทรวงยุติธรรม เพราะนอกจากจะใช้เป็นที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชน กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กแล้ว จะได้ใช้เป็นทำการศาลแขวงนครสวรรค์ สำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคที่ 6 รวมทั้งสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดอีกด้วย เกิดปัญหาว่า ที่ดินริมแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งกรมธนารักษ์อนุญาตให้ใช้ประโยชน์เป็นที่ก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจำนวน 8 ไร่ ไม่เพียงพอกับความยาวของตัวอาคาร จึงได้ขอความร่วมมือจากผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์ ให้ประสานงานกับทางจังหวัดนครสวรรค์ ขอให้ที่ดินแปลงที่ติดต่อกันทางด้านทิศตะวันออก และอยู่ในความดูแลของเรือนจำกลางนครสวรรค์เพิ่มเติมอีก 5 ไร่ เมื่อรวมกับที่ดินแปลงเดิมแล้วจะเป็นเนื้อที่รวมทั้งหมด 13 ไร่ ผลปรากฏว่าทั้งเรือนจำกลางนครสวรรค์ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ไม่ขัดข้อง กระทั่งกรมธนารักษ์ได้อนุญาตให้ใช้ประโยชน์เพิ่มเติมได้ตามที่ขอ

เมื่อได้ที่ดินสำหรับเป็นที่ก่อสร้างอาคารที่ทำการศาล และเป็นที่ก่อสร้างสถานฝึกอบรมตามวัตถุประสงค์แล้ว กองแบบแผน กรมโยธาธิการ ได้พยายามออกแบบและรายการอย่างเร่งรีบ โดย นายวิชัย ณ ป้อมเพชร์ เป็นสถาปนิกรับผิดชอบการออกแบบอาคารและสิ่งก่อสร้างส่วนของสถานฝึกอบรม และนายวัยโรจน์ ชัยมกร เป็นสถาปนิกรับผิดชอบการออกแบบอาคารศาลและบ้านพักผู้พิพากษา นายคุโณดม ธรรมภรณ์พิลาศ เป็นวิศวกรตรวจสอบโครงสร้าง

แต่โดยที่สิ่งก่อสร้างมีจำนวนมาก การออกแบบต้องล่าช้า หลังจากออกแบบและรายการแล้ว ยังต้องรอการประมาณราคาจากฝ่ายประมาณราคาของกองแบบแผนอีกทอดหนึ่ง ทำให้การออกประกาศเรียกประกวดราคาต้องกระทำกันในช่วงปลายปีงบประมาณ โดยกระทรวงยุติธรรมได้ออกประกาศเรียกประกวดราคา ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2528 กำหนดยื่นซองและเปิดซองประกวดราคา ในวันที่ 16 สิงหาคม 2528 ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ในขณะที่เดียวกัน ได้มีคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ 301/2528 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2528 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจ้าง เพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ สถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และก่อสร้างบ้านพัก ประกอบด้วย-

1. คณะกรรมการรับของประกวดราคา

1.1 ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	ประธานกรรมการ
1.2 นางปรีดา มั่นคง	
เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 6	กรรมการ
1.3 นางสาวไพรินทร์ ภูไพบูลย์ นักวิชาการพัสดุ 5	กรรมการ

2. คณะกรรมการเปิดซองประกวดราคา

2.1 อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง	ประธานกรรมการ
2.2 อธิบดีผู้พิพากษามาตรา 6	กรรมการ
2.3 ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์	กรรมการ
2.4 ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงนครสวรรค์	กรรมการ
2.5 ผู้แทนกรมโยธาธิการ	กรรมการ
2.6 ผู้อำนวยการกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
2.7 ผู้อำนวยการกองอำนาจการ	
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง	กรรมการ
2.8 นายมนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด ผู้พิพากษาประจำกระทรวง	กรรมการ
2.9 นายสมภาพ รัตนดากุล เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6	กรรมการ

3. คณะกรรมการตรวจการจ้าง

3.1 อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง	ประธานกรรมการ
3.2 อธิบดีผู้พิพากษามาตรา 6	กรรมการ
3.3 ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์	กรรมการ
3.4 ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงนครสวรรค์	กรรมการ
3.5 ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลจังหวัดนครสวรรค์	กรรมการ
3.6 ผู้แทนกรมโยธาธิการ	กรรมการ

3.7 ผู้อำนวยการกองอำนาจการ

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง

กรรมการ

3.8 นายมนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด ผู้พิพากษาประจำกระทรวง

กรรมการ

3.9 นายชัยยันต์ สุขโชติ ผู้พิพากษาประจำกระทรวง

กรรมการ

สำหรับอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ซึ่งเป็นประธานกรรมการเปิดของประกวดราคา และเป็นประธานกรรมการตรวจการจ้างในขณะนั้นได้แก่ ท่านอธิบดีฯ ดำรง แจ่มสุริ ส่วนผู้แทนกรมโยธาธิการในคณะกรรมการตรวจการจ้างมี 3 คนได้แก่ นายคุณดม ธรรมาภรณ์พิลาศ วิศวกรโยธา 7 นายวิชัย ณ ป้อมเพชร สถาปนิก 7 และนายวัยโรจน์ ชัยมกร สถาปนิก 7

เมื่อถึงวันยื่นซองประกวดราคา คือ วันที่ 16 สิงหาคม 2528 ปรากฏว่า มีนิติบุคคล ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนและบริษัทต่าง ๆ เข้ายื่นซองจำนวน 9 ราย แต่เมื่อคณะกรรมการทำการเปิดซอง ปรากฏว่าผิดเงื่อนไขตามประกาศสอบราคา 1 ราย คณะกรรมการเปิดซองไม่รับพิจารณา คงรับไว้พิจารณาเพียง 8 ราย ในจำนวน 8 ราย ปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงเลื่อยจักรหัวเวียง เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด คือ 119,718,200 บาท ซึ่งไม่เกินวงเงินงบประมาณและราคากลางที่กรมโยธาธิการคำนวณไว้ (วงเงินงบประมาณ 123,927,000 บาท และราคากลาง 128,433,460 บาท) คณะกรรมการเปิดซองได้ขอต่อรองราคากับห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงเลื่อยจักรหัวเวียงให้ลดราคาลงอีก ผลปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงเลื่อยจักรหัวเวียง ยอมลดราคาให้ 218,200 บาท คงคิดราคาค่าจ้างเหมาเป็นเงิน 119,500,000 บาท คณะกรรมการเปิดซองประกวดราคาจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า เห็นสมควรว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงเลื่อยจักรหัวเวียง ให้เป็นผู้ทำการก่อสร้างงานดังกล่าวในราคา 119,500,000 บาท กระทรวงยุติธรรมได้พิจารณาเห็นชอบด้วย จึงได้เสนอสำนักงบประมาณเพื่อประกอบการพิจารณาพร้อมนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้ผูกพันงบประมาณปี 2529 และ 2530

จากการเสนอผลการประกวดราคาไปให้สำนักงบประมาณพิจารณา ปรากฏว่า สำนักงบประมาณได้อนุมัติวงเงินค่าก่อสร้างให้เพียง 117,100,400 บาท (ตัดวงเงินค่าก่อสร้างลงอีก 2,399,600 บาท) ในการนี้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ผูกพันงบประมาณ 4 ปี โดยกำหนดวงเงินดังนี้ คือ.-

ปี 2528	จำนวน	5,000,000 บาท
---------	-------	---------------

ปี 2529	จำนวน	32,400,000 บาท
---------	-------	----------------

ปี 2530	จำนวน	49,976,200 บาท
---------	-------	----------------

ปี 2531	จำนวน	<u>29,724,200 บาท</u>
---------	-------	-----------------------

รวม		<u>117,100,400 บาท</u>
-----	--	------------------------

กระทรวงยุติธรรมได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงเลื่อยจักรหัวเวียง ตามสัญญาเลขที่ 37/2528 โดยลงนามกันเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2528 กำหนดแล้วเสร็จภายในระยะเวลา 800 วัน แบ่งงวดงานการจ่ายเงินออกเป็น 20 งวด งวดสุดท้ายกำหนดแล้วเสร็จภายในวันที่ 5 ธันวาคม 2530 แต่เนื่องจากในการก่อสร้างงานดังกล่าว มีปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องบางประการ รวมทั้งมีการแก้ไขรายการก่อสร้างระบบประปาด้วย กระทรวงยุติธรรมได้พิจารณาอนุญาตให้ต่ออายุสัญญาจ้างออกไปอีก มีกำหนด 135 วัน ตามที่คณะกรรมการตรวจการจ้างเสนอ เป็นกำหนดแล้วเสร็จภายในวันที่ 19 เมษายน 2531 ซึ่งผู้รับจ้างได้ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนด

ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินที่ใช้ก่อสร้างสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชน ก็นับเป็นปัญหาหนึ่งของอุปสรรคข้อขัดข้องในการก่อสร้าง กล่าวคือ ที่ดินราชพัสดุที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ จำนวน 202 - 1 - 44 ไร่ นั้น มีถนนสาธารณะทางเข้าสู่ตัววังไผ่ ผ่ากลางแบ่งที่ดินออกเป็น 2 พาก โดยเฉพาะปากขวามือซึ่งเป็นที่ดินผืนใหญ่ ประสบปัญหาเพียงเล็กน้อยและสามารถจัดปัญหาให้ลุล่วงไปได้ แต่ที่ดินฝั่งซ้ายประมาณ 26 ไร่เศษ ซึ่งกำหนดให้ผู้รับจ้างปักเสาคอนกรีตกันรั้วลดถนน ความยาวประมาณ 759 เมตร ปรากฏว่า ถูกชาวบ้านซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าวคอยขัดขวาง จนไม่สามารถเข้าไปก่อสร้างได้ จึงต้องตัดลดรายการก่อสร้างดังกล่าวออก ในการนี้ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ก็ไม่พึงประสงค์จะให้ทางราชการกับชาวบ้านเหล่านั้นเกิดเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน จึงได้รายงานกระทรวงยุติธรรมให้แจ้งขอคืนที่ดินส่วนน้อยดังกล่าวแก่กรมธนารักษ์ไป

การก่อสร้างศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งพระราชทานพระบรมราชวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2530 หลังจากนั้นได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2530 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 104 ตอนที่ 156 ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2530 และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 105 ตอนที่ 26 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2531 โดยกำหนดให้เปิดดำเนินการในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2531 นับแต่เริ่มโครงการจนกระทั่งสามารถเปิดดำเนินการได้ ต้องใช้เวลาถึง 12 ปีเศษภายใต้ความรับผิดชอบของอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ถึง 4 ทานด้วยกัน คือ-

1. นายอุทัย อติแพทย์ (4 ธ.ค. 2517 - 30 ก.ย. 2526) เริ่มจัดหาที่ดิน และจัดทำโครงการ
2. นายดำรง แจ่มสุริ (1 ต.ค. 2526 - 30 ก.ย. 2529) ขอดังงบประมาณ และเริ่มดำเนินการก่อสร้าง

3. นายประการ กาญจนคุณย์ (1 ต.ค. 2529 - 31 มี.ค. 2531) ดำเนินการก่อสร้าง

4. หม่อมราชวงศ์อดุลกิติ์ กิติยากร (1 เมษายน 2531 - ปัจจุบัน) ดำเนินการก่อสร้าง
แล้วเสร็จ และตรวจรับมอบงานจ้างงวดสุดท้าย

ความสำเร็จในการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่ายด้วยกัน อาทิ กระทรวงมหาดไทย กรมราชทัณฑ์ กรมธนารักษ์ กรมโยธาธิการ สำนักงบประมาณ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ราชพัสดุจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ศูนย์เจาะบ่อน้ำบาดาล และพัฒนาการระบบน้ำสะอาดนครสวรรค์ ฯลฯ ซึ่งกระทรวงยุติธรรม และศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ต้องขอขอบพระคุณ และขอจารึกไว้ในประวัติของศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์สืบไป.

(นายอุดม สงวนนาม)

ผู้อำนวยการกองอำนวยการ

14 ต.ค. 2531

ศาลคดีเด็กและเยาวชน

ความเป็นมาของศาลคดีเด็กและเยาวชน

เดิมทีรัฐบาลสมัย จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และ พล.ร.ต.ถวัลย์ อารังนาวาสวัสดิ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ส่งหลวงจักรปาณิศร์ชิลวิทยุทธิไปดูงานเกี่ยวกับศาลในทวีปเอเชียและยุโรป ตลอดจนดูเรื่องศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นคนแรก ต่อมาปี พ.ศ. 2486 พระยาลัดพลีธรรมประคัลภ์ ประธานศาลฎีกา ทำบันทึกรายงานความเห็นเรื่องศาลคดีเด็กและเยาวชนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมด้วย แต่แล้วการดำริก็ระงับไปเพราะสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้น ต่อมา มีการรื้อฟื้นความคิดที่จะจัดตั้งศาลคดีเด็ก ฯ ครั้งที่สอง เมื่อ พ.ศ. 2493 รัฐบาลสมัย จอมพล ป.พิบูลสงคราม โดยนายเลียง ไชยกาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายเชมชาติ บุณยรัตพันธุ์ ได้ส่งผู้พิพากษาไปดูงานศาลคดีเด็กและเยาวชนอีกกลุ่มหนึ่ง มีการเสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการอบรมสงเคราะห์และการตั้งศาลคดีเด็กขึ้น แนวการจัดตั้งศาลคดีเด็กครั้งแรกคือ ศาลคดีเด็กและเยาวชนนั้นเป็นศาลอาญาปนแพ่งในชั้นแรก จะเริ่มดำเนินการเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับเด็กที่ทำผิดในทางอาญา และเรื่องทางแพ่งเกี่ยวกับการใช้อำนาจปกครอง ได้มีการเสนอร่างกฎหมายสำคัญ คือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2494 เป็นต้นไป

ศาลคดีเด็กและเยาวชนปัจจุบันมี 8 แห่ง ดังนี้คือ.-

1. ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางในกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2495
2. ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2505
3. ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2507
4. ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2513
5. ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2523
6. ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยอง และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดระยอง เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2526
7. ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2530
8. ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2531

นอกจากนี้กระทรวงยุติธรรมยังมีโครงการจัดตั้งแผนกคดีเด็กและเยาวชนกับสถานพินิจแผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดต่าง ๆ อีกหลายจังหวัด และมีโครงการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดขอนแก่น ราชบุรี และลพบุรี ต่อไปอีกด้วย

มีข้อที่น่าพึงสังเกตว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กทั้ง 8 แห่งนี้ นอกจากจะรับเด็กกระทำผิดในเขตจังหวัดที่ตั้งสถานพินิจทั้งระยะก่อนและหลังศาลพิพากษาแล้ว ยังรับเด็กกระทำผิดที่ศาลจังหวัดอื่นพิพากษาและให้ส่งตัวไปไว้ในสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจแต่ละแห่งด้วย

นโยบายและเหตุผลในการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน

โดยที่เด็กและเยาวชนมีร่างกายและจิตใจไม่เหมือนผู้ใหญ่ ยังอ่อนต่อสติปัญญาและความรู้สึกผิดชอบ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้เด็กถูกชักจูงให้กระทำความผิดได้ง่าย เด็กบางคนเกิดมามีโรคทางพันธุกรรม ร่างกายหรือจิตใจไม่สมบูรณ์ ประกอบทำให้ขาดสติ ขาดการควบคุมตัวเอง นอกจากนี้เด็กเป็นจำนวนไม่น้อยเกิดมามีปัญหาทางครอบครัว เนื่องจากบิดามารดาอายุจนหรือครอบครัวแตกแยกเพราะบิดามารดาเลิกร่างกัน หรือบิดามารดาตายกลายเป็นลูกกำพร้า

ไม่ได้รับการเอาใจใส่ทะนุถนอมเท่าที่ควร และได้รับความกระทบกระเทือนทางร่างกายและจิตใจด้วยเหตุต่าง ๆ เมื่อเด็กและเยาวชนหลงกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดถ้าทางราชการมิได้จัดการบำบัดแก้ไขให้ถูกต้องแล้ว เหตุการณ์ก็จะสายเกินแก้ อาจทำให้เด็กหรือเยาวชนเหล่านั้นมีอุปนิสัยและความประพฤติเสื่อมทรามยิ่งขึ้นถึงกับกลายเป็นอาชญากรที่เหี้ยมโหดทารุณได้ง่าย โดยเหตุนี้ นานาอารยประเทศจึงได้พยายามวิจัยและวิเคราะห์หาทางแก้ไข และเป็นที่ยอมรับกันว่าควรแยกกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมสำหรับผู้ใหญ่โดยเด็ดขาด โดยมีวัตถุประสงค์มุ่งไปในทางให้การสงเคราะห์ บำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนที่หลงกระทำผิดกฎหมาย มากกว่าที่จะมุ่งลงโทษทางอาญาแก่เด็กและเยาวชนเหล่านั้น โดยให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นพิเศษแตกต่างกับศาลธรรมดาหรือศาลผู้ใหญ่ และให้แยกสถานที่ควบคุมฝึกฝนอบรมเด็กและเยาวชนต่างหากจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน ซึ่งใช้เป็นคุกขังอาชญากรผู้ใหญ่ ทั้งนี้เพราะเห็นว่าเด็กและเยาวชนยังอ่อนต่อสติปัญญา และความรู้สึกผิดชอบ เนื่องจากยังเยาว์วัย และอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อบรมบ่มนิสัยให้กลับตนเป็นคนดีได้ไม่ยาก จึงมีการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กขึ้น

เขตอำนาจและหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

คำว่า “เด็ก” หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่าเจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินกว่าสิบสี่ปีบริบูรณ์

“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่าสิบสี่ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่ให้นำความถึงบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส

ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดนครสวรรค์ และมีหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาและคดีแพ่ง ดังนี้.-

การดำเนินคดีอาญา

1. เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ไม่ว่าจะไปกระทำความผิดที่ไหนก็ต้องขึ้นศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ เช่น นายขาวเยาวชน มีถิ่นที่อยู่ปกติที่จังหวัดนครสวรรค์ ไปกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ที่จังหวัดชลบุรี ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีคือ ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

2. เด็กหรือเยาวชนที่มาก่อความผิดในเขตท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ ไม่ว่าจะเด็กหรือเยาวชนจะมีถิ่นที่อยู่ปกติอยู่ที่ไหนก็ตาม ก็ต้องขึ้นศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ เช่น เด็กชายดำ มีถิ่นที่อยู่จังหวัดลำพูนมาก่อความผิดฐานลักทรัพย์ที่จังหวัดนครสวรรค์ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีคือ ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

3. ในกรณีที่บุคคลอายุยังไม่ครบ 20 ปี หากทำความผิดและเป็นคดีอยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดนครสวรรค์ ถ้าศาลเห็นว่าร่างกายและจิตใจของบุคคลนั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเยาวชน ก็มีอำนาจโอนคดีมาให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์พิจารณาพิพากษาได้

ข้อยกเว้น ในกรณีที่เยาวชนกระทำความผิดอาญา แต่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชน (คือต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาคดียังศาลธรรมดาหรือศาลผู้ใหญ่) ได้แก่ กรณีดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่ผู้บรรลุนิติภาวะแล้วโดยการสมรส กล่าวคือ เมื่อชายและหญิงมีอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์ แล้วได้ทำการสมรสโดยถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อได้กระทำความผิดอาญา จะต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาคดียังศาลธรรมดาหรือศาลผู้ใหญ่

2. ในกรณีคดีอาญาที่เยาวชนซึ่งมีอายุเกินกว่า 16 ปีบริบูรณ์ เป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตราดังต่อไปนี้.-

มาตรา 277 ทวิ	-	ฐานข่มขืนกระทำชำเราทำให้ถึงตาย
	-	ได้รับบาดเจ็บสาหัส
277 ตรี	-	ฐานข่มขืนกระทำชำเรา อันมีลักษณะเป็นการโทรมหนี้ย
	-	มีหรือใช้อาวุธปืน วัตถุระเบิด
	-	ทำให้ตาย
	-	บาดเจ็บสาหัส
มาตรา 280	-	ฐานกระทำอนาจาร
	-	ได้รับบาดเจ็บสาหัส
	-	ตาย
มาตรา 288	-	ฐานฆ่าผู้อื่น
มาตรา 289	-	ฐานฆ่าผู้อื่น
มาตรา 313	-	ฐานจับตัวไปเรียกค่าไถ่
มาตรา 314	-	ฐานสนับสนุนในการจับตัวเรียกค่าไถ่
มาตรา 315	-	ฐานเป็นคนกลางในการเรียกค่าไถ่
มาตรา 339	-	ฐานชิงทรัพย์
มาตรา 339 ทวิ	-	ฐานชิงทรัพย์ในเหตุฉกรรจ์
มาตรา 340	-	ฐานปล้นทรัพย์
มาตรา 340 ทวิ	-	ฐานปล้นทรัพย์ในเหตุฉกรรจ์

แต่ในกรณีดังกล่าวนี้ ถ้าหากในวันกระทำความผิด เยาวชนอายุยังไม่เกิน 16 ปีบริบูรณ์ ให้ฟ้องคดีที่ศาลคดีเด็กและเยาวชน ถึงแม้ว่าในวันฟ้องอายุจะเกินกว่า 16 ปีบริบูรณ์แล้วก็ตาม ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้ ในกรณีนี้ให้พิจารณาอายุในขณะที่จะกระทำความผิดเป็นเกณฑ์ว่าอายุเกินกว่า 16 ปีบริบูรณ์แล้วหรือไม่ อย่างไรก็ตามในวันฟ้องเยาวชนจะต้องมีอายุไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ ด้วยเหตุผลที่ว่า เด็กในวัยนี้มีความรู้สึกผิดชอบพอสสมควรแล้ว เมื่อกระทำความผิดในลักษณะร้ายแรง จึงไม่สมควรจะได้รับประโยชน์จากวิธีการปฏิบัติเช่นเยาวชน สมควรให้ศาลธรรมดาพิจารณา ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ขั้นตอนในการดำเนินการเมื่อเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด

การแจ้งการจับกุม เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งกระทำความผิด และเป็นคดีที่จะต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลคดีเด็กและเยาวชน กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมแจ้งการจับกุมไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ และบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยโดยไม่ชักช้า

การถามปากคำ พนักงานสอบสวนจะต้องถามปากคำเด็กหรือเยาวชนให้เสร็จภายในเวลา 24 ชั่วโมง นับแต่วันเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวน หลังจากนั้นแล้วจะต้องส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจ และผู้อำนวยการสถานพินิจจะควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ หรือจะปล่อยตัวไปชั่วคราวโดยมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน และหลักประกันก็ได้

การควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนไว้ที่สถานีดำรวจก่อนส่งไปสถานพินิจนั้น ห้ามควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหานั้นไว้ปะปนกับผู้ใหญ่ และห้ามควบคุมไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ใหญ่

การใช้เครื่องพันธนาการเพื่อควบคุมตัวเมื่อจับกุมแล้ว

กรณีเด็ก ห้ามใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็ก เว้นแต่ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

กรณีเยาวชน กฎหมายไม่ได้บัญญัติห้ามไว้เช่นเดียวกับเด็ก จึงใช้เครื่องพันธนาการได้

การขอประกันตัวในชั้นสถานีดำรวจก่อนส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจ ๙ นั้น ก่อนครบกำหนด 24 ชั่วโมง พนักงานสอบสวนจะให้ประกันตัวไปก็ได้ แต่เมื่อพ้นกำหนด 24 ชั่วโมงไปแล้ว ต้องนำเด็กหรือเยาวชนไปส่งสถานพินิจ ๙ ซึ่งการจะขอประกันตัวต้องขอต่อผู้อำนวยการสถานพินิจ ๙

การสอบสวน เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชน และถามปากคำเสร็จ และนำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นส่งสถานพินิจ ๙ แล้ว พนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการสอบสวนต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ

เพื่อฟ้องต่อศาลภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนถูกจับกุม ในขณะที่เดียวกัน ผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ ก็จะต้องสั่งให้พนักงานคุมประพฤติของสถานพินิจ ฯ ทำการสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอายุ ความประพฤติของเด็กหรือเยาวชน ทำรายงานเพื่อส่งให้พนักงานสอบสวน เมื่อได้รับรายงานจากสถานพินิจ ฯ แล้ว พนักงานสอบสวนก็จะนำรายงานนั้นรวมเข้ากับสำนวนการสอบสวนเสนอพนักงานอัยการ ฯ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลคดีเด็กและเยาวชน เมื่อมีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนในศาล จะต้องเสนอรายงานนั้นต่อศาลด้วย

ในการสอบสวนนั้น ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นควรไม่ฟ้อง ก็ไม่ต้องรอรายงานของสถานพินิจ ฯ แต่จะต้องแจ้งไปให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ ทราบ เพื่อปล่อยเด็กหรือเยาวชนนั้น

ในการสอบสวนคดีใด ถ้าพนักงานสอบสวนได้รับแจ้งจากผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ ว่า เด็กดังกล่าวสถานพินิจ ฯ งดการสืบเสาะข้อเท็จจริง พนักงานสอบสวนก็จะนำความเห็นและส่งสำนวนไปให้พนักงานอัยการโดยไม่ต้องรอรายงานของสถานพินิจ ฯ

การฟ้อง พนักงานอัยการต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม ยกเว้นในกรณีที่มีการผิดฟ้อง

การผิดฟ้อง เมื่อเกิดความจำเป็นที่ไม่สามารถฟ้องได้ทันภายใน 30 วัน พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี ต้องยื่นคำร้องขอผิดฟ้องต่อศาลได้อีก ซึ่งศาลจะอนุญาตได้ไม่เกิน 4 ครั้ง 7 ละไม่เกิน 15 วัน ทั้งนี้ เว้นแต่คดีซึ่งมีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุก 5 ปีขึ้นไป หรือโทษที่หนักกว่านั้นศาลจะอนุญาตให้ผิดฟ้องกี่ครั้งก็ได้

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้ผิดฟ้องแล้วยังฟ้องไม่ทัน ห้ามพนักงานอัยการฟ้องคดี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอัยการ

กรณีที่สอบสวนไม่เสร็จตามเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยมีได้ร้องขอผิดฟ้องต่อศาลหรือศาลไม่อนุญาตให้ผิดฟ้อง สถานพินิจ ฯ ย่อมไม่มีอำนาจควบคุม จะต้องปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไป

ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา ได้แก่ พนักงานอัยการ หรือผู้เสียหาย แต่ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องเองนั้น จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ ก่อน

เมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกฟ้องต่อศาลแล้ว ผู้ขอประกันจะต้องยื่นขอประกันตัวชั้นศาล โดยใช้นหลักประกันที่ขอถอนมาจากสถานพินิจ ฯ ได้ ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งประกันคือ อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชน หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัด หรือผู้ที่อธิบดี ฯ หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ฯ มอบอำนาจให้สั่งแทน

ในกรณีที่ไม่มีประกัน หรือศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว ศาลจะสั่งควบคุมตัวไว้ระหว่างพิจารณาที่สถานพินิจ ฯ

ที่ปรึกษากฎหมาย ในการพิจารณาคดีอาญาเด็กหรือเยาวชน จะมีทนายความว่าความแทนไม่ได้ แต่ให้มีที่ปรึกษากฎหมายได้ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความ

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษาให้ เว้นแต่เด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ต้องการ และศาลเห็นว่าไม่จำเป็นแก่คดี จะไม่แต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ก็ได้

องค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีของศาลคดีเด็กและเยาวชน

ประกอบด้วยผู้พิพากษาอย่างน้อย 2 คน และผู้พิพากษสมทบอีก 2 คน ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นสตรี 1 คน เป็นองค์คณะพิจารณาคดี ส่วนการพิพากษาคดีให้เป็นไปตามเสียงข้างมากของผู้พิพากษา และผู้พิพากษสมทบ ซึ่งเป็นองค์คณะพิจารณาคดีนั้น ๆ

การพิพากษาคดีอาญานั้น จะใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน 2 วิธีคือ-

1. วิธีการที่ยังไม่ตัดอิสระภาพ เช่น ว่ากล่าวตักเตือนแล้วปล่อยตัวไป โดยมอบตัวให้แก่บิดามารดา หรือผู้ปกครองรับตัวไป โดยวางข้อกำหนดให้ระมัดระวังเด็กหรือเยาวชนไม่ให้ก่อเหตุร้าย

2. วิธีการตัดอิสระภาพ เช่น ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานฝึกและอบรม สถานกักและอบรม หรือจำคุก

การดำเนินคดีแพ่ง

ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจพิจารณาคดีแพ่งที่ฟ้อง หรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์ ซึ่งจะต้องบังคับใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ 32 มาตรา ดังนี้คือ-

มาตรา 27, 28	- ผู้เยาว์ขออนุญาตทำการค้า
มาตรา 1539	- การฟ้องไม่รับเด็กเป็นบุตร
มาตรา 1544	- กำหนดระยะเวลาการฟ้องไม่รับเด็กเป็นบุตร
มาตรา 1548	- การจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร
มาตรา 1554	- กำหนดเวลาการขอให้ศาลถอนการจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร
มาตรา 1555	- การฟ้องขอให้รับเด็กเป็นบุตร
มาตรา 1564	- บิดามารดาต้องอุปการะและให้การศึกษาแก่บุตร
มาตรา 1566 (5)	- กรณีที่อำนาจปกครองอยู่กับมารดา
มาตรา 1567 (4)	- เรียกบุตรคืนจากบุคคลอื่น
มาตรา 1574	- นิติกรรมที่ผู้ใช้อำนาจปกครองต้องรับอนุญาตจากศาล
มาตรา 1575	- ประโยชน์ของผู้เยาว์ขัดกับประโยชน์ของผู้ใช้อำนาจปกครอง
มาตรา 1582, 1583	- การถอนอำนาจปกครอง
มาตรา 1585, 1586	- ความปกครอง

- มาตรา 1592 - ให้ผู้ปกครองทำบัญชีทรัพย์สินของผู้อยู่ในปกครอง
- มาตรา 1593, 1595 - การยื่นบัญชีทรัพย์สินต่อศาล
- มาตรา 1596 - แจ้งการเป็นหนี้ต่อศาล
- มาตรา 1597 - ผู้ปกครองหาประกันในการจัดการทรัพย์สินของผู้อยู่ในปกครอง หรือแถลงถึงความเป็นอยู่ของทรัพย์สิน
- มาตรา 1598 - ถ้าผู้อยู่ในปกครองได้ทรัพย์สินมีค่า ให้นำ ม.1592, ม.1597 มาใช้บังคับ
- มาตรา 1598/1 - ให้ผู้ปกครองทำบัญชีส่งศาลปีละครั้ง
- มาตรา 1598/4 - เงินได้ของผู้อยู่ในปกครอง ผู้ปกครองยอมใช้ได้และลงทุนอย่างอื่น ซึ่งศาลอนุญาตเป็นพิเศษ
- มาตรา 1598/8 - อำนาจศาลในการถอนผู้ปกครอง
- มาตรา 1598/9 - กำหนดผู้มีสิทธิการขอให้ถอนผู้ปกครอง
- มาตรา 1598/10 - การตั้งผู้จัดการทรัพย์สินชั่วคราว ในระหว่างการพิจารณาคำร้องขอถอนผู้ปกครอง
- มาตรา 1598/11 - หน้าที่ของผู้ปกครองเมื่อความเป็นผู้ปกครองสิ้นสุดลง
- มาตรา 1598/14 - การได้รับบำเหน็จของผู้ปกครอง
- มาตรา 1610 - การตั้งผู้ปกครองให้ผู้เยาว์ ในกรณีมรดกตกทอดแก่ผู้เยาว์
- มาตรา 1611 - ผู้เยาว์จะสละมรดกหรือรับมรดกอันมีภาระติดพัน ต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง และได้รับอนุมัติจากศาล
- มาตรา 1692 - ผู้ปกครองทรัพย์สินตามพินัยกรรม

คดีแห่งที่มีคำฟ้องหรือร้องขอต่อศาลคดีเด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่เป็นคดีที่เกี่ยวกับ.-

- การขอทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์
- การขอให้รับรองบุตร
- การขอเป็นผู้ปกครองผู้เยาว์
- การขอถอนอำนาจการปกครอง
- การขออนุญาตทำกิจการค้าขายของผู้เยาว์
- การขอถอนอำนาจปกครองทรัพย์สิน
- การเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู

การดำเนินคดีแพ่ง ส่วนใหญ่จะเหมือนกับการดำเนินคดีแพ่งในศาลชั้นต้นอื่น ๆ เนื่องจาก พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีเด็ก ฯ ระบุให้นำกฎหมายเกี่ยวกับพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีแพ่งมาใช้ได้เท่าที่ไม่แย้งหรือขัดกัน ดังนั้น การยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องการพิจารณาคดีหรือพิพาทษาคติ หรือบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งจึงปฏิบัติเป็นไปในแนวเดียวกันกับศาลชั้นต้นอื่น ๆ แต่มีเพิ่มเติมเป็นพิเศษในบางกรณีกล่าวคือ เมื่อศาลคดีเด็กและเยาวชนรับคำฟ้อง หรือคำร้องขอใด ๆ ในทางแพ่งแล้ว ศาลจะแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลทราบ ผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ จะต้องทำการสืบเสาะข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง หรือคำร้องขอโดยละเอียดรอบคอบแล้วทำรายงานเสนอต่อศาล เมื่อศาลพิจารณาคดีเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนทำคำพิพากษาหรือคำสั่ง ศาลจะต้องฟังความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ ก่อน ซึ่งความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ นี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องมีสิทธิแถลงต่อผู้และนำพยานมาสืบหักล้างได้

เมื่อศาลพิพากษาคติ ศาลมีอำนาจตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ เป็นผู้กำกับผู้ใช้อำนาจปกครอง ให้ทำหน้าที่ตามคำสั่ง โดยเฉพาะสอดคล้องว่าผู้ใช้อำนาจปกครองได้กระทำการเพื่อสวัสดิภาพและอนาคต ตลอดจนเพื่อผลประโยชน์ของผู้เยาว์อย่างแท้จริงหรือไม่ แล้วรายงานต่อศาล

สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นควบคู่กับศาลคดีเด็กและเยาวชน มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาสถานพินิจ ฯ เป็นหน่วยงานที่รองรับภารกิจของศาลคดีเด็กและเยาวชน ทำหน้าที่ให้การสงเคราะห์เลี้ยงดูและพัฒนาบุคลิกลักษณะพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนผู้หลงผิดระยะหนึ่ง เพื่อให้กลับตนเป็นพลเมืองดี สถานพินิจ ฯ ไม่ใช่คุก เรือนจำ หรือทัณฑสถานอันเป็นสถานที่คุมขังนักโทษตามลักษณะงานของกรมราชทัณฑ์

ผู้พิพากษาสมทบ

ผู้พิพากษาสมทบ คือ บุคคลธรรมดาในท้องที่ ซึ่งได้รับการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง โดยมีอำนาจหน้าที่เป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีเด็กและเยาวชนทั้งในคดีอาญาและในคดีแพ่ง รวมทั้งคดีตามกฎหมายอื่นที่ถือเป็นความผิดอาญา ร่วมกับผู้พิพากษาประจำซึ่งต้องมีคุณสมบัติดังนี้-

1. มีอายุไม่น้อยกว่า 30 ปีบริบูรณ์
2. มีหรือเคยมีบุตรมาแล้ว หรือเคยทำงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ หรืออบรมเด็กมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

3. ได้รับการอบรมในเรื่องความมุ่งหมายของศาลคดีเด็กและเยาวชน และหน้าที่ตุลาการมาแล้ว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

4. มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการฝ่ายตุลาการสามัญได้ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เว้นแต่ในเรื่องพื้นความรู้ให้ไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งขณะนี้กำหนดพื้นความรู้อย่างน้อยชั้น ม.6 หรือ ม.ศ.3 (ตามหลักสูตรเดิม) หรือ ม.3 (ตามหลักสูตรปัจจุบัน)

นอกจากนี้แล้ว บุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบ ต้องมิใช่ข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา หรือทนายความ ผู้พิพากษาสมทบดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งผู้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้

มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลคดีเด็กและเยาวชน

มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลคดีเด็กและเยาวชน มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

1. เพื่อดำเนินการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ของศาลคดีเด็กและเยาวชนในด้านของสวัสดิการการศึกษาอบรม การฝึกวิชาชีพ ตลอดจนการหางานอาชีพ

2. เพื่อร่วมมือและประสานงานกับหน่วยราชการ องค์กรต่าง ๆ รวมทั้งเอกชนในการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนดังกล่าว

3. เพื่อสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ได้รับการปลดปล่อยจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กให้มีโอกาสได้รับการศึกษาอบรม หรือประกอบอาชีพ

4. เพื่อดำเนินงานด้านการให้ที่อยู่อาศัย และเลี้ยงดูชั่วคราวแก่เด็กและเยาวชนที่ได้รับการปลดปล่อยจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ทั้งนี้ไม่เกี่ยวกับการเมือง

คณะกรรมการมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก ของศาลคดีเด็กและเยาวชนแต่ละแห่ง ได้พยายามชวนชวนหารายได้มาสมทบมูลนิธิ เพื่อให้ดอกผลเพียงพอกับค่าใช้จ่าย โดยการเชิญชวนให้ท่านผู้มีจิตศรัทธาเมตตาบริจาคทรัพย์สิน และจัดกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อหารายได้

การใช้จ่ายเงินดอกผลของมูลนิธิ ฯ นั้น ได้นำไปใช้จ่ายในการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนทั้งในด้านสวัสดิการ การศึกษาอบรม การฝึกอาชีพ ตลอดจนการสงเคราะห์ภายหลังปล่อย เช่น จัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการฝึกวิชาชีพ การให้เงินใช้จ่ายลงทุนในการฝึกวิชาชีพสาขาต่าง ๆ การสงเคราะห์ครอบครัวที่มีปัญหาด้านการครองชีพบางราย การสงเคราะห์เด็กและเยาวชนภายหลังปล่อยด้วยการส่งกลับภูมิลำเนาเดิม หางานให้ทำ จัดหาผู้อุปการะให้ได้พักพิงอาศัย

คณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน คือ บุคคลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็ก ฯ จะประกอบด้วยผู้พิพากษาสมทบศาล คดีเด็กและเยาวชนนั้น ฯ และผู้มีจิตกุศลในวงการต่าง ๆ อีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีชื่อเสียงเกียรติคุณ เป็นที่รู้จักกันดีในจังหวัดที่ตั้งสถานพินิจ ฯ นั้น ฯ สรุปได้ว่า เป็นภาคเอกชนที่จะเข้ามาร่วมมือ กับภาครัฐบาล เพื่อสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน ได้แก่

- ประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อหาทางแก้ไขอุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอบรม และฝึกวิชาชีพของเด็กและเยาวชน

- บริจาคเงินและสิ่งของเครื่องใช้จำเป็น เพื่อประโยชน์ในด้านการสวัสดิการ ตลอดจน การอบรม และฝึกวิชาชีพของเด็กและเยาวชน

- ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็กและเยาวชน เช่น ในโอกาสวัน ขึ้นปีใหม่ วันเฉลิมพระชนมพรรษา ฯ วันสำคัญทางศาสนา วันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น

- เชิญชวนและโน้มน้าวผู้มีจิตกุศลในวงการต่าง ๆ ให้ร่วมกันบริจาคเงิน สิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์ในการฝึกวิชาชีพ ตลอดจนการเข้าไปเยี่ยมเยียนสถานสงเคราะห์เด็กและเยาวชนใน บางโอกาส

- ทำหน้าที่วิทยากร หรือเชิญชวนผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ ไปเป็นวิทยากรในการอบรม จริยธรรม หรือช่วยสอนวิชาชีพให้กับเด็กและเยาวชน

- ให้ความร่วมมือในการจัดหารายได้สมทบทุนมูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลคดีเด็ก และเยาวชน เพื่อนำดอกผลมาใช้จ่ายในการอบรม และฝึกวิชาชีพให้กับเด็กและเยาวชน

- ร่วมกันในการจัดหาทุน ในการก่อสร้างอาคาร หรือปรับปรุงสถานที่ของสถานพินิจ ฯ ในส่วนที่ขาดแคลน เช่น จัดทำสนามกีฬาประเภทต่าง ๆ การสร้างโรงฝึกงาน การสร้างถนน ภายในบริเวณ การสร้างเรือนพยาบาลสำหรับเด็กเจ็บป่วย เป็นต้น

- ให้ความร่วมมือในการต้อนรับคณะบุคคลต่าง ๆ ที่ขอเข้าเยี่ยมชมกิจการ และให้ การสงเคราะห์เด็กในบางโอกาส

- ร่วมมือในการจัดกิจกรรมบันเทิง เพื่อให้เด็กเกิดความสุขเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย อารมณ์

- ช่วยสงเคราะห์เด็กและเยาวชนภายหลังการปลดปล่อย เช่น ช่วยหาผู้อุปการะในราย ซึ่งไร้ญาติขาดที่พึ่ง ช่วยฝึกงานให้เด็กทำตามบริษัท ห้างร้าน หรือในโรงงานต่าง ๆ ช่วยเหลือ เรื่องทุนรอน หรืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพสำหรับรายที่จะกลับไปทำมาหากินด้วยตนเอง และช่วยอุปถัมภ์และอุปการะเด็กและเยาวชนในกรณีจำเป็นอื่น ๆ

- ผู้ที่จะเข้ามาเป็นกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนใด ๆ เลย ท่านทั้งหลายเหล่านี้เป็นผู้ที่ทำงานด้วยความเสียสละทั้งสิ้น คือเสียสละทั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ ตลอดทั้งเวลาอันมีค่าสำหรับตัวเอง เพื่อมุ่งหวังผลอันยิ่งใหญ่ คือการเข้ามา

มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของสังคมด้วยการช่วยกันพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้หลงผิดในวันนี้ให้กลับตนเป็นผู้นใหญ่ที่ดีในวันหน้า เพื่อป้องกันอาชญากรรมตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งผลในระยะยาว ฉะนั้นกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน จึงจะต้องเป็นบุคคลที่เปี่ยมไปด้วยเมตตาจิต เปรียบพร้อมด้วยคุณสมบัติ ต้องอุทิศกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ และสติปัญญาทุ่มเทเพื่อสันติสุขแห่งสังคมในเบื้องต้น และเพื่อความมั่นคงของรัฐในที่สุด

สาเหตุที่เด็กและวัยรุ่นกระทำผิด

1. สาเหตุจากตัวผู้กระทำผิดเอง - พันธุกรรมที่ถ่ายทอดจากพ่อแม่ - ความพิการ หรือโรคภัยไข้เจ็บ - ภาวะแห่งจิต เช่น อารมณ์รุนแรง - สติปัญญาและพื้นฐานความรู้ - สัญชาติญาณ เช่น กามารมณ์ 2. สาเหตุทางครอบครัว - พ่อแม่หย่าร้างกัน - พ่อแม่ทะเลาะวิวาทกันเสมอ - พ่อและ/หรือแม่เสียชีวิต - พ่อแม่ปล่อยปละละเลย 3. สาเหตุทางเศรษฐกิจ - ภาวะทางเศรษฐกิจของชุมชน - ภาวะเศรษฐกิจของผู้กระทำผิด	4. สาเหตุจากปัญหาสังคม - สิ่งแวดล้อม - การเพิ่มขึ้นของประชากร - การศึกษาอบรมจากบ้าน/โรงเรียน - การห่างเหินจากศาสนา - สภาพถิ่นที่อยู่อาศัย - สถานเริงรมย์ เช่น ดิสโกเธค - แหล่งอบายมุขต่าง ๆ - ผู้นใหญ่กระทำตัวอย่างที่ไม่ดี - ความขัดแย้งทางวัฒนธรรม - การคบเพื่อน - การเสพยาเสพติดให้โทษ - หนังสือเริงรมย์ - อนาจาร - สื่อสารมวลชน - การไม่ได้รับความเป็นธรรม

ข้อสังเกตเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง

1. อำนาจศาล

อำนาจในการพิจารณาพิพากษาของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญา ต้องเป็นไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 15, 21, 22, (1)-(5) คือ-

1. ออกหมายเรียก ออกหมายอาญา ออกหมายสั่งให้ส่งคนมาจาก หรือไปยังจังหวัดอื่น

2. ออกคำสั่งใด ๆ ซึ่งมีใช่เป็นไปในทางวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแห่งคดี

3. ทำการไต่สวนมูลฟ้อง และมีคำสั่งในคดีอาญา

4. ทำการไต่สวน และมีคำสั่งในการชั้นสูตรพิพากษ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

5. พิจารณาพิพากษาคดีอาญา ซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ทั้งนี้จะลงโทษจำคุกเกินกว่า 6 เดือน หรือปรับเกินกว่า 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราที่กำหนดไว้แล้วไม่ได้

ในกรณีที่ศาลพิจารณายานหลักฐานแห่งคดีแล้ว เห็นว่าโทษของจำเลยควรจำคุกเกินกว่า 6 เดือน หรือปรับเกินกว่า 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้งสองอย่างเกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้แล้ว จะพิพากษาไปทันทีไม่ได้จะต้องให้ผู้พิพากษาอย่างน้อยอีกคนหนึ่งลงชื่อเป็นองค์คณะก่อน

2. การผิดฟ้อง

1. การผิดฟ้องครั้งแรก ต้องกระทำภายในระยะเวลา 72 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับ โดยนับเป็นรายชั่วโมง แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ต้องหาจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวน จากที่ทำการของพนักงานสอบสวน และหรือจากที่ทำการของพนักงานอัยการมาศาล เข้าในเวลา 72 ชั่วโมงนี้ด้วย พึงสังเกตว่าการนับระยะเวลาควบคุมตัวผู้ต้องหาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 นี้ เริ่มนับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับ มิใช่ นับแต่เวลาที่นำตัวผู้ต้องหา

ถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตั้งเช่นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พนักงานสอบสวนควรระมัดระวังเรื่องนี้ไว้ด้วย นอกจากนี้สำหรับคดีที่มีหลายข้อหา แต่มีเพียงบางข้อหาที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง หากมีการจับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหาในทุกข้อหาแล้วไม่สามารถฟ้องภายในระยะเวลา 72 ชั่วโมงดังกล่าว ก็ต้องขอคัดฟ้องสำหรับข้อหาที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ซึ่งเรื่องนี้มักจะมีปัญหาเสมอในท้องที่ที่ไม่มีศาลแขวง แต่ต้องนำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้ตามพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. 2520

2. ในการคัดฟ้อง หากผู้ต้องหาแถลงต่อศาลรับสารภาพ ศาลอาจไม่อนุญาตให้คัดฟ้อง ซึ่งหากศาลไม่อนุญาตจะต้องฟ้องผู้ต้องหาทันทีในวันนั้น หากฟ้องไม่ทันต้องปล่อยตัวผู้ต้องหา

3. ศาลไม่จำเป็นต้องอนุญาตให้คัดฟ้องเต็มตามขอ 6 วันเสมอไป โดยอาจสั้นน้อยกว่านั้นได้ตามความเหมาะสม

4. หากวันครบกำหนดยื่นขอคัดฟ้องวันสุดท้ายของแต่ละคราว ตรงกับวันเสาร์, อาทิตย์ หรือวันหยุดราชการ ในทางปฏิบัติจะต้องยื่นคำร้องขอคัดฟ้อง หรือฟ้องก่อนวันที่ครบคัดฟ้อง

5. กรณีที่ผู้ร้องขอคัดฟ้องไม่มายื่นภายในกำหนดเวลา หรือไม่มีเหตุจำเป็นเพียงพอให้ศาลยกคำร้อง

6. การคัดฟ้องครั้งที่ 4, 5 ศาลจะต้องทำการไต่สวนคำร้องก่อนสั่งเสมอ

7. กรณีที่มีวันหยุดราชการติดต่อกันตั้งแต่สามวันขึ้นไป ศาลจะต้องเปิดทำการให้เป็นพิเศษครึ่งวัน เพื่อการคัดฟ้อง, ฝากขัง หรือฟ้อง ทั้งนี้โดยพิจารณาวันที่เปิดให้ค้นวันหยุดราชการ ไม่ให้ติดต่อกันเกิน 72 ชั่วโมง

8. การฝากขัง

1. ระยะเวลาการขอฝากขังทำได้เท่าระยะเวลาคัดฟ้อง (มาตรา 8)

2. ศาลจะสั่งให้ออกหมายขังหรือมอบตัวผู้ต้องหาให้ผู้ร้องรับตัวไปควบคุมเองก็ได้สุดแต่จะเห็นสมควร

3. หากไม่อนุญาตให้คัดฟ้อง ก็ไม่อนุญาตให้มีการฝากขัง

4. หากผู้ต้องหาได้รับการประกันตัวชั้นสอบสวน ผู้ต้องหาอาจไม่ต้องมาในวันฝากขัง

5. กรณีผู้ต้องหาถูกควบคุมโดยคำสั่งศาล ไม่ว่าฝ่ายใดเป็นผู้ใช้อำนาจควบคุม ศาลมีอำนาจพิจารณาสั่งปล่อยชั่วคราวได้

6. ถ้าผู้ต้องหาป่วยมาศาลในวันฝากขังไม่ได้ ผู้ร้องต้องมีหลักฐานประกอบ (การนำใบรับรองแพทย์มาแสดง ก็เป็นหลักฐานเพียงพอแล้ว)

4. การฟ้องคดี

1. โจทก์จะฟ้องคดีด้วยวาจา หรือทำเป็นหนังสือก็ได้ (มาตรา 20)
2. หากผู้เสียหายเป็นโจทก์ จะต้องมีการไต่สวนมูลฟ้อง และส่งสำเนาคำฟ้องให้จำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
3. ในกรณีที่พนักงานอัยการฟ้องคดีซึ่งพ้นกำหนดเวลาผิดฟ้องตามมาตรา 7 จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอัยการก่อน (มาตรา 9)
4. ในกรณีที่ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหาต่อพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหามายังพนักงานอัยการ เพื่อฟ้องศาลโดยไม่ต้องทำการสอบสวน แต่ถ้าหากเมื่อศาลสอบถามจำเลยแล้ว จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลจะมีคำสั่งให้โจทก์รับตัวจำเลยคืนไปเพื่อสอบสวนมาใหม่ โดยจำหน่ายคดีที่ฟ้องเสีย และให้โจทก์ลงชื่อรับตัวผู้ต้องหาไปเป็นหลักฐานด้วย

5. การพิจารณาพิพากษา

1. การพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง กฎหมายบัญญัติให้ดำเนินการโดยเร็ว คำสั่งหรือคำพิพากษาจะกระทำด้วยวาจาก็ได้ (มาตรา 21)
2. ถ้อยคำเบิกความของพยาน ศาลจะบันทึกไว้แต่สาระสำคัญโดยย่อก็ได้ (มาตรา 19 วรรคท้าย)
3. ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าต้องพิพากษาลงโทษจำเลยเกินกว่า 6 เดือน หรือปรับเกินกว่า 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จะต้องให้ผู้พิพากษาอย่างน้อยอีกคนหนึ่งลงชื่อเป็นองค์คณะก่อน

6. การอุทธรณ์ฎีกา

1. คู่ความอุทธรณ์ฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายได้เสมอ
2. ห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก ลงโทษจำคุกแต่รอการลงโทษไว้ พิพากษาว่່าจำเลยมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือลงโทษปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท

การไปศาลและปฏิบัติตนในศาล

ท่านที่มีภาระหรือความจำเป็นที่จะต้องไปศาล ไม่ว่าในฐานะที่เป็นคู่ความ เป็นพยาน ไปประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย ไปฟังการพิจารณาคดี หรือไปพบผู้ต้องขังซึ่งศาลเบิกตัวมาพิจารณาคดีก็ตาม โปรดปฏิบัติตามดังต่อไปนี้-

1. ถ้าต้องไปตามหมายของศาล ก่อนไปควรตรวจสอบดูหมายให้แน่ชัดว่าเป็นหมายของศาลไหน เรื่องอะไร เมื่อใด เพื่อจะเตรียมตัวให้ถูกต้อง เช่น อาจเป็นหมายเรียกให้ไปเป็นพยาน ให้ส่งเอกสาร หรือหมายนัดให้ส่งตัวจำเลย ขอให้ให้นำหมายนั้นไปด้วยเพื่อความสะดวกในการติดต่อสอบถามเมื่อไปถึงศาลแล้ว และควรไปให้ถึงศาลก่อนกำหนดเวลานัดพอประมาณ

หากมีเหตุขัดข้องไม่อาจไปศาลหรือปฏิบัติตามหมายนั้นได้ ขอให้แจ้งให้ศาลทราบล่วงหน้าเสียแต่เนิ่น ๆ ว่ามีเหตุขัดข้องอย่างไร เช่น เพราะเจ็บป่วย หรือติดราชการสำคัญ หากมีใบรับรองแพทย์ว่าป่วย หรือมีหนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชาว่าติดราชการสำคัญแนบไปด้วยก็จะเป็นการดี

การไม่ไปศาลหรือไม่ปฏิบัติตามหมายศาล โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบอาจจะเกิดผลเสีย เช่น ศาลออกหมายจับหรือสั่งถอนการประกันตัวจำเลย สั่งปรับนายประกัน หรืออาจมีความผิดทางอาญาได้

2. ถ้าจะไปประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย จะต้องเตรียมหลักทรัพย์ เช่น เงินสด หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน น.ส.3 หรือ ส.ค.1 ไปด้วย และควรมีหนังสือรับรองของเจ้าพนักงานที่ดินหรือนายอำเภอท้องที่ไปแสดงว่าที่ดินดังกล่าวมีราคาปานกลางไร้อะไรเช่าได้ และต้องเตรียมหลักฐานเหล่านี้ไปด้วยคือ-

- บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ
- ในกรณีนายประกันมีคู่สมรส ต้องให้คู่สมรสเซ็นยินยอมในคำร้องขอปล่อยชั่วคราว (คำร้องขอประกัน) และนำบัตรประจำตัวคู่สมรสไปแสดงด้วย

3. ห้ามนำอาวุธทุกชนิดเข้าไปในบริเวณศาล ถ้าท่านมีอาวุธติดตัวไปจะต้องเก็บหรือฝากไว้ที่อื่นเสียก่อนที่จะเข้าไปในศาล มิฉะนั้นจะเป็นการละเมิดอำนาจศาล

4. เมื่อไปถึงศาลแล้ว หากมีข้อสงสัยในเรื่องใด ขอให้สอบถามเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หรือจำศาล เช่น ไปเป็นพยานศาลก็ควรสอบถามว่าคดีเรื่องนั้นศาลจะพิจารณาที่ห้องพิจารณาไหน และควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ประจำห้องพิจารณานั้น และคู่ความที่อ้างท่านมาเป็นพยานทราบว่าท่านมาศาลแล้ว

เมื่ออยู่ในบริเวณศาล ท่านจะต้องประพฤติตนให้เรียบร้อย ไม่ส่งเสียงดัง หรือทะเลาะวิวาทกัน ไม่เปิดบังตาหรือประตู่ระงอกดูห้องพิจารณาห้องนั้นห้องนี้ ถ้าจะเข้าไปฟังการพิจารณาก็ให้เข้าไปเลย อย่าทำลับ ๆ ล่อ ๆ หรือเข้า ๆ ออก ๆ เป็นที่รำคาญแก่ผู้อื่นและรบกวนการพิจารณาคดี

5. ปกติการพิจารณาคดีของศาลจะทำโดยเปิดเผย ประชาชนทั่วไปมีสิทธิเข้าไปฟังการพิจารณาคดีได้ แม้จะมีสัญญาติของคู่ความ หรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีนั้น ทางศาลได้จัดที่นั่งสำหรับประชาชนเข้ามาฟังการพิจารณาไว้ทุกห้อง

ควรระลึกว่าศาลปฏิบัติหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ผู้ที่เข้าไปฟังการพิจารณาของศาลต้องให้ความเคารพต่อศาลโดยแต่งตัวให้สุภาพเรียบร้อย ไม่สวมรองเท้าแตะ ไม่สนทนาหรือทำเสียงดัง ไม่สูบบุหรี่หรืออ่านหนังสือพิมพ์ และไม่ถ่ายภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล เมื่อศาลออกนั่งพิจารณา ผู้ที่อยู่ในห้องพิจารณาต้องลุกขึ้นยืนเป็นการแสดงความเคารพ ถ้าศาลอ่านคำพิพากษา คู่ความจะต้องยืนฟังคำพิพากษา ส่วนบุคคลอื่น ๆ ไม่ต้องยืน

ท่านที่ไปเป็นพยานต้องเบิกความเฉพาะเท่าที่ตนรับรู้ได้เห็น หรือได้ยินมาโดยตรงเท่านั้น และต้องเบิกความด้วยวาจา ห้ามอ่านข้อความที่จดหรือเขียนมา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลหรือเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญ เมื่อเบิกความเสร็จแล้ว ศาลจะอ่านคำเบิกความที่บันทึกไว้ให้พยานฟัง ถ้าพยานเห็นว่าข้อความใดไม่ตรงกับที่เบิกความไว้ก็คัดค้านได้ เมื่ออ่านจบศาลจะให้พยานลงชื่อไว้แล้วก็ป็นอันหมดหน้าที่ของพยาน เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

6. ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่ได้ประกันตัว เมื่อถึงวันนัดพิจารณา ศาลจะเบิกตัวจากเรือนจำมาควบคุมไว้ที่ศาล ญาติหรือเพื่อนมักจะถือโอกาสนี้มาพบปะเยี่ยมเยียน ซึ่งตามระเบียบแล้วจะเข้าเยี่ยมไม่ได้ ต้องไปเยี่ยมที่เรือนจำ แต่เจ้าหน้าที่อาจผ่อนผันให้พูดคุยถามกันได้จากนอกห้องขังในระยะห่าง ๆ และให้ฝากสิ่งของ เช่น อาหารหรือบุหรี่ได้ โดยให้เจ้าหน้าที่เรือนจำตรวจเสียก่อน อาหารควรใส่ภาชนะที่ตรวจได้ง่าย และควรเขียนชื่อและนามสกุลของผู้รับไว้ด้วย เพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ในการส่งมอบ ถ้าฝากเงิน เจ้าหน้าที่เรือนจำจะออกไปรับเงินให้ และจะจ่ายให้เป็นคูปองแทนเงิน

สิ่งของต่อไปนี้ เป็นของต้องห้าม จะส่งให้แก่ผู้ต้องขัง ไม่ได้คือ.-

1. ฝิ่น กัญชา หรือยาเสพติด หรือของมีนเมาอย่างอื่น
2. สุราหรือน้ำเมา ซึ่งดื่มแล้วเมาอย่างสุรา
3. เครื่องอุปกรณ์สำหรับการพนัน
4. เครื่องอุปกรณ์ในการหลบหนี
5. อาวุธต่าง ๆ
6. ขงเน่าเสียหรือของมีพิษต่อร่างกาย
7. วัตถุระเบิดหรือน้ำมันเชื้อเพลิง
8. สัตว์มีชีวิต

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลอันว่าด้วยการรักษาความเรียบร้อย เช่น พกพาอาวุธเข้ามาในบริเวณศาล หรือประพฤติดนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล ย่อมถือว่ากระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ซึ่งศาลมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากบริเวณศาล หรือลงโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับได้ทันที

หากท่านไม่ได้รับความสะดวก หรือมีปัญหาประการใด โปรดแจ้งเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์, จำศาล หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล อย่าเสียเงินเสียทองให้แก่ผู้ใดที่แอบอ้างว่าจะช่วยให้ได้รับความสะดวก เพราะท่านจะถูกหลอกลวง และสูญเสียเงินทองโดยเปล่าประโยชน์.

เล่าเรื่อง เมืองนครศรีธรรมราช

นิพนธ์ เนาวิทย์★

จังหวัดนครศรีธรรมราชนี้แปลกอยู่อย่างหนึ่ง เมื่อถูกถามว่าตั้งอยู่ในภาคไหน ผู้ตอบชักจะอึกอัก เอ! อยู่ภาคกลางหรือภาคเหนือหนอ

ถ้าจะตอบตามสภาพภูมิศาสตร์ ก็ต้องบอกว่าอยู่ในภาคกลาง เพราะตั้งอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรมก็มีลักษณะเป็นภาคกลาง ภาษาพูดของชาวบ้านล้วนพูดภาษาไทยกรุงเทพฯ บางคำพูดชัดกว่าคนกรุงเทพฯ เสียอีก เช่น คำแทนตัวเองว่า “ฉัน” พูดออกเสียง “ฉัน” อย่างชัดเจน คนกรุงเทพฯ หรือผู้ได้รับการศึกษาดีเสียอีกกลับดัดเสียงเป็น “ฉัน”

แต่ถ้าตอบตามเขตปกครองภูมิภาค ก็ต้องบอกว่าอยู่ในภาคเหนือ เพราะเป็นจังหวัดที่อยู่ในแผนพัฒนาภาคเหนือ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้โควตาแก่นักเรียนที่จบ ม.6 ในภาคเหนือเข้าศึกษาต่อ โดยสอบคัดเลือกเป็นพิเศษก่อนสอบ entrance ทั่วไป เด็กนครศรีธรรมราชก็มีสิทธิ์กับเขาด้วย

เมื่อเป็นเช่นนี้ เราเห็นจะต้องตอบว่าอยู่มันทั้งสองภาคนั้นแหละ คือ ตั้งอยู่ใน ภาคกลางตอนบน หรือ ภาคเหนือตอนล่าง นครศรีธรรมราชเปรียบเสมือนประตูนำไปสู่ภาคเหนือได้ทุกจังหวัด เช่นเดียวกับเมืองโคราชเป็นประตูนำไปสู่ภาคอีสาน ต่างกันตรงที่ว่าคนโคราชว่าภาษาอีสานสำเนียงโคราช แต่คนนครศรีธรรมราชรู้คำเมืองไม่ได้เลย

เมื่อกางแผนที่ประเทศไทยดู จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้ง (ละติจูด) 15° 40' น. กับ 16° 10' น. และเส้นแวง (ลองจิจูด) 99° 5' อ. กับ 100° 50' อ. อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ๙ ตามถนนพหลโยธินหรือถนนเอเชีย ถึงสะพานเดชชาติวงศ์ เป็นระยะทาง 237 กิโลเมตร

★ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีสุริยานครศรีธรรมราช
ผู้พิพากษาศมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครศรีธรรมราช
ประธานสภาเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช

เนื่องจากจังหวัดนครสวรรค์มีพื้นที่กว้างขวาง โดยมีเนื้อที่ประมาณ 9,646 ตารางกิโลเมตร จึงมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ โดยรอบถึง 8 จังหวัด คือ ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดกำแพงเพชรและพิจิตร ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์และลพบุรี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดสิงห์บุรี, ชัยนาท และอุทัยธานี ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดตาก ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอื่น ๆ มากที่สุดในประเทศถึง 9 จังหวัด

ภายในจังหวัด แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ เรียงลำดับจากอำเภอที่มีเนื้อที่มากไปหาน้อย คือ อ.ลาดยาว, อ.ตาคลี, อ.บรรพตพิสัย, อ.ไพศาลี, อ.เมืองนครสวรรค์, อ.หนองบัว, อ.ชุมแสง, อ.ตากฟ้า, อ.พยุหะคีรี, อ.ท่าตะโก, อ.เก้าเลี้ยว และ อ.โกรกพระ แบ่งเป็นตำบลทั้งหมดได้ 117 ตำบล ประชากร 1,062,016 คน

ธรณีโครงสร้าง

ประเทศไทยตอนบนมีโครงสร้างเปลือกโลกในยุคหินเก่า จังหวัดนครสวรรค์จึงตั้งอยู่ในธรณีโครงสร้างของแอ่งเจ้าพระยาที่เรียกว่าบริเวณ “กราเบน” (Graben) อายุทางธรณีของพื้นที่เหล่านี้มีตั้งแต่หินยุคเก่าแก่ที่สุดเรื่อยมาตามลำดับ กลุ่มหินที่สำคัญเช่น-

บริเวณภูเขาสูงทางตะวันตกของอำเภอลาดยาว เป็นหินที่มีอายุเก่าแก่ที่สุด คือกลุ่มหินอุทัยธานี อายุประมาณยุคพรีแคมเบรียน (Precambrian มากกว่า 600 ล้านปี)

บริเวณเขาหลวงเป็นหินทัฟฟ์ (Tuff) เขามะโน, เขาหน่อ, เขาแก้ว เป็นหินปูน และหินอ่อน ส่วนเขาภบเป็นหินเชิร์ต (Chert) กลุ่มหินเหล่านี้อายุประมาณยุคดีโวเนียน - ซิลูเรียน (Devonian - Silurian 440 ล้านปี)

หินปูนพบมากในอำเภอดากฟ้า, ตาคลี และพยุหะคีรี อายุประมาณยุคเพอร์เมียน (Permian 270 - 280 ล้านปี)

บริเวณเขาชนกันในอำเภอลาดยาว เป็นหินทรายสีแดง, หินดินดาน, หินกรวดมน และหินกรวดภูเขาไฟ อายุประมาณยุคจูแรสสิก (Jurassic 180 ล้านปี)

ส่วนหินอัคนี (Igneous) มีอายุประมาณยุคเมโสโซอิก (Mesozoic 135 - 230 ปี) มีทั้งที่ดันตัวขึ้นพื้นเปลือกโลก และอยู่ภายใต้เปลือกโลก เช่น หินแกรนิต (Granite), หินไดออไรต์ (Diorite), หินแอนดิไซต์ (Andesite)

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครสวรรค์คล้ายแอ่งกระทะ ตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ลุ่มต้ำน้ำท่วมถึง ที่ต่ำสุดสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 22 เมตร แต่บริเวณขอบทางตะวันออกและตะวันตก พื้นที่จะมีระดับค่อย ๆ สูงขึ้น โดยเฉพาะทางด้านตะวันตกสุดของอำเภอลาดยาวพื้นที่มีระดับสูงมากถึง 1,780 เมตร ที่เขาตาอุโจ ยอดเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดชื่อ ยอดเขามอโกจู จากลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏ สามารถแบ่งออกเป็นเขตย่อยได้ 4 เขต คือ-

1. **เขตภูเขาสูงด้านตะวันตกของอำเภอลาดยาว** เต็มไปด้วยภูเขาสลับซับซ้อนต่อเนื่องกับจังหวัดตาก เป็นต้นกำเนิดของทางน้ำแม่งวงค์และแม่น้ำสะแกกรัง บริเวณนี้เป็นพื้นที่แห้งเดียวของจังหวัดที่ยังมีสภาพป่าดงดิบหลงเหลืออยู่บ้าง เพราะเป็นที่สูง และเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าแม่งวงค์ - แม่เป็น) แต่ถูกโค่นทำลายไปมากมาย เดิมมีประชากรอยู่จำนวนน้อย ปัจจุบันมีผู้คนอพยพไปจับจองทำกินมากขึ้นทุกปี ส่วนใหญ่อพยพมาจากอีสาน

2. **เขตที่ราบเนินตะกอนรูปพัด** เป็นพื้นที่ต่อเนื่องมาจากเขต 1 อยู่ในอำเภอลาดยาว เนื่องจากพื้นที่ค่อนข้างลาดเทจากที่สูงทางตะวันตกมาทางตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อป่าสงวนแห่งชาติถูกทำลายไป เป็นเหตุให้เกิดภาวะน้ำท่วมอย่างรุนแรงบ่อย ๆ ในตัวอำเภอลาดยาว และในช่วงที่ฝนแล้ง ดินน้ำลำธารขาดน้ำที่จะส่งลงมา ทำให้เหมืองฝายแห้งขอดไม่พอใช้ในการทำนา นี่เป็นปัญหาสำคัญของอำเภอลาดยาว

3. **เขตที่ราบขั้นบันไดทางตะวันออก** เป็นขอบของที่ราบขั้นบันไดซึ่งต่อเนื่องมาจากจังหวัดเพชรบูรณ์ บริเวณนี้มีภูเขาซึ่งผ่านการสึกกร่อนมาก จนทำให้ภูเขาที่เหลืออยู่มีระดับสูงไม่มากนัก ประกอบกับพื้นที่สูง ๆ ต่ำ ๆ เป็นลอนคลื่น ทำให้ประชากรตั้งถิ่นฐานกระจายเป็นหย่อม ๆ อีกทั้งการชลประทานยังไม่มี จึงทำให้อำเภอหนองบัว, ไพศาลี และท่าตะโก ต้องพึ่งพาพึ่งฝนในการเกษตร

4. **เขตที่ราบลุ่มตอนกลาง** คือพื้นที่สองฝั่งแม่น้ำปิง, แม่น้ำน่าน และแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่นี้ครอบคลุมอาณาบริเวณกว้างขวางกว่าทุกเขต เป็นพื้นที่ราบลุ่มอันค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำนา ดังนั้นเขตนี้จึงเป็นแหล่งผลิตข้าวเหนือกว่าเขตอื่น ๆ

ลักษณะดิน

การจำแนกดินตาม ระบบอนุกรมวิธานดิน (Soil Taxonomy) ปรากฏว่าจังหวัด นครสวรรค์มีดินหลายอันดับ แต่กลุ่มดินที่พบว่ามีเนื้อที่กว้างขวางเป็นปริมาณมากกว่ากลุ่ม ดินอื่น ๆ มีอยู่ 4 กลุ่มดิน คือ-

1. Clayey Tropaqualts พบในพื้นที่ราบหลายอำเภอ เช่น ลาดยาว, พยุหะคีรี, ท่าตะโก, ชุมแสง และบรรพตพิสัย เป็นดินที่มีการระบายน้ำเลว ลักษณะเนื้อดินตอนบนเป็น ดินร่วนเหนียวปนทราย ชั้นดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทราย ปฏิกริยาของดินเป็น กรดปานกลางถึงกรดเล็กน้อย การใช้ประโยชน์จากพื้นที่คือการทำนา

2. Clayey Tropaquepts เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา, แม่น้ำปิง และแม่น้ำน่าน ในพื้นที่ซึ่งเป็นที่ราบน้ำท่วมถึง (flood plain) ลักษณะเนื้อดินเป็นดินเนื้อ ละเอียด คือ ดินเหนียว, ดินร่วนเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแบ่ง ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ไม่แน่นอนขึ้นกับวัตถุต้นกำเนิดดิน สภาพการระบายน้ำของดินกลุ่มนี้ เลว หรือค่อนข้างเลว ใช้ประโยชน์ในการทำนา

3. Clayey Paleaqualts ลักษณะเนื้อดินคล้ายดินกลุ่มที่ 1 แต่ความอุดมสมบูรณ์ ต่ำกว่า ใช้ประโยชน์ในการทำนาได้

4. Clayey Calciustolls พบในพื้นที่ซึ่งมีความสัมพันธ์กับหินปูน เช่น อำเภอตากฟ้า, ตากลิ, พยุหะคีรี เนื้อดินเป็นดินเหนียวสีดำนวลๆ ปฏิกริยาของดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำ เลว ใช้ประโยชน์ในการทำนา, ปลูกพืชไร่ หรือไม้ผล ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

แหล่งน้ำ

เนื่องจากตอนกลางของจังหวัดนครสวรรค์เป็นพื้นที่แอ่งรองรับลำน้ำหลายสายที่ใหญ่ มารวมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญที่สุด ของประเทศไทย

แม่น้ำเจ้าพระยาเกิดจากแคว 4 สายทางภาคเหนือไหลมารวมกัน คือ แควปิง, วัง, ยม และน่าน จึงขนานนามเมืองนี้ว่า เมืองสี่แคว คนทั่วไปมักเข้าใจกันว่า แควทั้งสี่ไหลมาบรรจบกัน ที่เมืองนี้ แต่เมื่อมาเห็นของจริงกลับเห็นแค่สองสายไหลมารวมกัน

ความเป็นจริงนั้น แควปิงกับแคววังไหลมาบรรจบกันที่อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก แล้วไหลผ่านกำแพงเพชรมาที่นครสวรรค์ ชาวบ้านเรียกว่า แควกำแพง ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

เรียกน้ำสายนี้ว่า **แม่น้ำโพ** เมื่อไหลถึงจุดต้นแม่น้ำเจ้าพระยา จึงเรียกต่าบนั้นว่า **ปากน้ำโพ** แควกำเพงนี้มีชื่อทางราชการว่า **แม่น้ำปิง** ตามแควปิงซึ่งเป็นสายหลัก

ส่วนแควยมและแควน่าน ไหลมาบรรจบกันที่ตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อรวมกันแล้วกลายเป็นแม่น้ำสายใหญ่ และปริมาณน้ำมาก ชาวบ้านจึงเรียกว่า **แควใหญ่** ในอดีตปากน้ำแควใหญ่เป็นแหล่งชุมชนและการค้า ส่วนใหญ่อาศัยบนเรือนแพจอดเต็มสองฝั่ง ปัจจุบันคงเหลือเรือนแพอยู่บ้าง แควใหญ่มีชื่อทางราชการว่า **แม่น้ำน่าน** ตามแควน่านซึ่งเป็นสายหลัก

แหล่งน้ำที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดนครสวรรค์และในประเทศไทย คือ **บึงบอระเพ็ด** เดิมมีเนื้อที่ประมาณ 200,000 ไร่ ปัจจุบันถูกจับจองที่ดินขอบบึง เหลืออยู่เพียง 132,737 ไร่ ตั้งอยู่ระหว่างเขตติดต่อ 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองฯ, อำเภอชุมแสง และอำเภอท่าตะโก สมัยก่อนในบึงจะมีจระเข้ชุกชุมมาก ขนาดเล่นเรือไปกลางบึงยังมีจระเข้โผล่ขึ้นมาว่ายแข่งกับเรือทีเดียว เดี่ยวนี้แทบจะสูญพันธุ์เพราะคนจับไปขายหมด ไม่ว่าลูกจระเข้เล็ก ๆ หรือแม่จระเข้ทั้งตัวจะเข้าขอบบึงด้านถนนไปท่าตะโกมีอุทยานนกน้ำ ในฤดูหนาวจะมีฝูงนกจากไซบีเรียอพยพมาพักอาศัยหลบความหนาวนับเป็นล้าน ๆ ตัว มีนกพันธุ์แปลกชนิดหนึ่งพบที่นี่เป็นครั้งแรก สีล้นสวยงาม ที่ขอบตามีชนชาวล้อมเป็นวงกลม ได้มีการตั้งชื่อว่า **นกเจ้าฟ้าสิรินธร** เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขณะนี้บึงบอระเพ็ดกำลังอยู่ในโครงการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว หากสำเร็จตามโครงการ เมืองไทยจะมีแหล่งท่องเที่ยวที่ยิ่งใหญ่อีกแห่งหนึ่ง

นอกจากนี้จังหวัดนครสวรรค์ยังมีลำคลองและหนองน้ำอีกเป็นจำนวนมาก ทำให้ประชาชนมีอาชีพสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการประมง โดยมีการเลี้ยงปลาในบ่อและในกระชังอีกด้วย การเลี้ยงปลาในกระชัง นิยมเลี้ยงกันบริเวณสองฝั่งแม่น้ำน่านและแม่น้ำเจ้าพระยา เริ่มตั้งแต่ตำบลมะมั่ง อำเภอชุมแสง จนถึงอำเภอพยุหะคีรี

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศโดยทั่วไปของจังหวัดนครสวรรค์ค่อนข้างร้อนและแห้งแล้ง อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.4°C (ค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ 27.1°C) เดือนที่มีอุณหภูมิสูงสุดคือเดือนเมษายน อุณหภูมิเฉลี่ย 32.22°C เคยร้อนสุดถึง 43.7°C (25 เมษายน 2484) ส่วนเดือนที่มีอุณหภูมิต่ำสุดคือเดือนธันวาคม อุณหภูมิเฉลี่ย 25.04°C เคยต่ำสุดถึง 6.1°C (มกราคม 2498)

ปริมาณฝนรวมตลอดปีมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำคือ 1,084.28 มม. (ค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ 1,550 มม.) เดือนที่มีปริมาณฝนรวมมากที่สุดมี 2 เดือนคือ เดือนสิงหาคมและกันยายน ส่วนเดือนที่มีฝนน้อยที่สุดคือเดือนธันวาคมและมกราคม สำหรับฤดูกาลปีหนึ่งมี 3 ฤดู เช่นเดียวกับในดินแดน

แถบมรสุมทั่วไป ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

ป่าไม้และแร่ธาตุ

ปัจจุบันสภาพป่าเหลืออยู่น้อยมาก มีอยู่ในบริเวณภูเขาสูงทางตะวันตกของอำเภอ ลาดยาว ส่วนบริเวณอื่น ๆ มีบ้างเล็กน้อย เป็นไม้ขนาดเล็ก แต่เดิมนั้นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีพื้นที่ถึง 42% ของเนื้อที่ทั้งจังหวัด แต่สภาพที่เป็นจริงแล้วพื้นที่ส่วนมากดังกล่าวกลายเป็น ที่ปลูกพืชไร่ไปแล้ว

แร่ธาตุก็มีเพียงเล็กน้อยเช่นกัน แร่ที่สำคัญคือ ยิปซัม ซึ่งมีปริมาณมากกว่าแร่ชนิดอื่น พบเพียงแห่งเดียวคือที่ตำบลหนองกลีบ อำเภอหนองบัว ปัจจุบันยังกำลังดำเนินการทำเหมือง เป็นลำเป็นสันอยู่ ส่วนแร่อื่น ๆ มีพบบ้าง ไม่มากพอที่จะทำเป็นอุตสาหกรรมเหมืองแร่ได้ เช่น แร่เหล็กในอำเภอพยุหะคีรี แร่เฟลด์สปาร์ในอำเภอตาคลี แต่ก็มีหินอ่อนที่อำเภอบรรพตพิสัย ที่มีผู้ดำเนินการเชิงพาณิชย์ขึ้นหน้าขึ้นตาอยู่บ้าง

ด้านเศรษฐกิจ

การประกอบการด้านเศรษฐกิจของประชากรในจังหวัดนครสวรรค์ก็เหมือนกับจังหวัดอื่น ๆ คือ ประชากรประมาณ 80% ประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ทำนา, ทำไร่, ทำสวน, เลี้ยงสัตว์ ที่เหลือประกอบอาชีพทางพาณิชย์กรรมและงานบริการทั่วไป

พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกกันมากและให้ผลผลิตจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ข้าวเจ้า (ประมาณ 8 แสนตัน), อ้อย (ประมาณ 6 แสนตัน), ข้าวโพด (ประมาณ 4 แสนตัน), มัน - ลำปะหลัง (ประมาณ 1 แสน 5 หมื่นตัน), ข้าวฟ่าง (ประมาณ 6 หมื่นตัน), ถั่วเขียว (ประมาณ 4 หมื่นตัน), ฝ้าย (ประมาณ 1 หมื่นตัน)

ด้านอุตสาหกรรมยังไม่พัฒนานัก เพราะตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพ ฯ มากไปหน่อย จึงมี แต่อุตสาหกรรมขนาดย่อมเป็นส่วนมาก เช่น โรงสีข้าว, โรงงานผลิตสินค้าที่จำหน่ายในตัว เมืองและจังหวัดใกล้เคียง, อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ก็มี บริษัท ปูนซิเมนต์ชลประทาน จำกัด ที่อำเภอตาคลี, โรงงานสุราทิพย์ ที่อำเภอบรรพตพิสัย, โรงงานเครื่องดื่ม เป๊ปซี่ - โคล่า (บริษัท เสริมสุข จำกัด) และเหมืองแร่ยิปซัม ที่อำเภอหนองบัว

ขณะนี้มีความหวังใหม่ ในด้านความเจริญทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครสวรรค์ คือ โครงการทำเรือลำนํ้า หรือ สถานีขนส่งทางน้ำ ซึ่งกำลังก่อสร้างที่เกาะบางปรอง บนฝั่งซ้าย

ของแม่น้ำเจ้าพระยา เหนือสะพานเดชาติวงศ์เล็กน้อย มีเนื้อที่ประมาณ 365 ไร่

โครงการก่อสร้างท่าเรือลำน้ำที่จังหวัดนครสวรรค์นี้ กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ระยะนั้นเกิดวิกฤตการณ์น้ำมันซึ่งราคาสูงมาก ถ้าใช้เรือขนส่ง สินค้าจากนครสวรรค์ไปขึ้นเรือใหญ่ที่เกาะสิม จะทุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งเกือบ 4 เท่าตัว ทั้งใช้ระยะเวลาในการขนส่งไม่ต่างกันมากนัก เพราะการขนส่งทางบกต้องนำสินค้าไปพักที่ โกดังในกรุงเทพ ฯ ก่อน แล้วขนลงเรือเล็กจากกรุงเทพ ฯ ไปขึ้นเรือใหญ่ที่สิมอีกต่อหนึ่ง ถ้าขนส่งทางเรือไปได้รวดเร็วเลย

งบประมาณทั้งหมดในการพัฒนาเส้นทางขนส่งทางน้ำสายเหนือนี้ นับตั้งแต่การออกแบบสำรวจ, การควบคุมการก่อสร้าง, การขุดร่องน้ำ, การวางเครื่องหมายเดินเรือ, การสร้างรอไต่ น้ำ, การสร้างเรือลำเลียง และการสร้างสถานีขนส่งทางน้ำ เป็นเงินลงทุนรวม 1,322.62 ล้านบาท โดยแยกเป็นเงินกู้จากต่างประเทศ 768.12 ล้านบาท และเป็นเงินงบประมาณ 554.50 ล้านบาท กำหนดงานแล้วเสร็จตามโครงการในปี พ.ศ. 2529 ขณะนี้การขุดร่องน้ำซึ่ง บริษัท อิตัลไทย จำกัด เป็นผู้ประมูล ได้ดำเนินการเสร็จแล้ว แต่การก่อสร้างตัวท่าเรือและอาคารประกอบต่างๆ ล่าช้า เพราะการจัดหาที่ดินสำหรับก่อสร้างมีปัญหาอยู่มาก

ตามโครงการที่วางไว้ สถานีขนส่งทางน้ำนี้ประกอบด้วยท่าเทียบเรือ 5 ประเภท คือ-

1. ท่าเทียบเรือสินค้าทั่วไป มีความยาว 260 เมตร
2. ท่าเทียบเรือสินค้าแห่งประเภทเทกอง มีความยาว 165 เมตร
3. ท่าเทียบเรือสำหรับซีเมนต์ มีความยาว 80 เมตร
4. ท่าเทียบเรือสำหรับสินแร่ มีความยาว 280 เมตร
5. ท่าเทียบเรือสำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม มีความยาว 300 เมตร

รวมความยาวหน้าท่าทั้งสิ้น 1,085 เมตร

แต่เนื่องจากความล่าช้าของการก่อสร้าง ค่าของเงิน และค่าวัสดุ เปลี่ยนไปในอัตราที่สูงขึ้นมาก ทำให้งานที่ก่อสร้างต้องลดลงไป เช่น ท่าที่ 1 ลดลงเหลือแค่ 112 เมตรเท่านั้น ท่าอื่น ๆ ที่จะสร้างต่อไปก็คงลดลงด้วย หรืออาจจะให้เจ้าของผลิตภัณฑ์สร้างเอง

อย่างไรก็ดี เมื่อสถานีขนส่งทางน้ำสำเร็จสมบูรณ์ตามโครงการแล้ว ธุรกิจของนครสวรรค์จะขยายตัวออกไปอีกมากมาย เพราะสินค้าที่จะส่งออกดำเนินการทางศุลกากรกันที่นี่ เป็นศูนย์กลางผลิตผลทางเกษตรของภาคเหนือและอีสานบางส่วน (ขณะนี้มียกขึ้นเขื่อนนครสวรรค์กับ จังหวัดชัยภูมิแล้ว) อุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลทางเกษตรก็จะเกิดขึ้นอีกมากมาย จึงเป็นที่หวังได้ว่า ในอนาคตอันใกล้นี้ นครสวรรค์จะเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบนทั้งหมด

เมืองนครสวรรค์ในอดีต

จากธรณีโครสร้างที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จังหวัดนครสวรรค์ตั้งอยู่ในแถบหินเก่า เช่นเดียวกับประเทศไทยส่วนใหญ่ ส่วนแถบหินใหม่นั้นอยู่ตามขอบทวีปเอเชียตะวันออก และด้านใต้ซึ่งเป็นหมู่เกาะต่าง ๆ เช่น ญี่ปุ่น, ฟิลิปปินส์, อินโดนีเซีย, เกาะฮาวาย เป็นต้น แถวหินใหม่เหล่านี้ ชั้นหินของเปลือกโลกยังไม่มั่นคงนัก จึงมักจะเกิดภูเขาไฟระเบิดและแผ่นดินไหวอย่างรุนแรง สำหรับบ้านเมืองของเราอาจจะประสบกับแผ่นดินไหวเล็กน้อยเพียงปลายๆ ของคลื่นแผ่นดินไหวเท่านั้น

เนื่องจากเป็นแผ่นดินเก่าแก่ บริเวณประเทศไทยรวมทั้งจังหวัดนครสวรรค์ จัดเป็นดินแดน ดึกดำบรรพ์ตั้งแต่เปลือกโลกเย็นตัวลง สัตว์ดึกดำบรรพ์เช่นพวกไดโนเสาร์ก็เคยเดินพ่นผ่าน ในแถบนี้ เห็นได้จากชุดพบโครงกระดูกไดโนเสาร์ที่อำเภออุทัย จังหวัดชัยภูมิ, ที่จังหวัด นครสวรรค์ก็ได้ชุดพบกระดูกส่วนหนึ่งของฮิปโปโปแตมัสพันธุ์เขาคาวายใหญ่ (Bubalus) และกรามช้างสเตโกดอน (Stegodon) อายุราวสมัยไพลสโตซีน (Pleistocene) ซึ่งพบ ระหว่างชุดฝังต่อม่อสร้างสะพานเดชาติวงศ์ เมื่อ พ.ศ. 2486

มนุษย์ที่ตั้งถิ่นฐานในดินแดนสุวรรณภูมิหรือแหลมทองนี้เริ่มเมื่อใดยังไม่มีหลักฐาน ปรากฏ ที่เก่าแก่สมัยยุคหินใหม่และยุคสัมฤทธิ์ ได้มีการขุดพบโครงกระดูกมนุษย์, ขวานหิน, เครื่องใช้, เครื่องประดับ และเครื่องปั้นดินเผา ที่จังหวัดกาญจนบุรี และที่บ้านเชียง จังหวัด สกลนคร แต่ยังไม่เก่าแก่ถึงยุคหินเก่าอย่างที่ได้ขุดพบโครงกระดูกมนุษย์ชาวและมนุษย์ปักกิ่ง ซึ่งเขาคำนวณอายุนับล้านปีมาแล้ว

เฉพาะที่จังหวัดนครสวรรค์ก็ได้ขุดค้นซากเมืองโบราณหลายแห่งเช่นเดียวกัน ทั้งโดย กรมศิลปากรและนักโบราณคดีชาวตะวันตก มีการขุดค้นและศึกษาสำรวจเมืองใหญ่ที่เก่าแก่คือเมืองจันทน์ ที่อำเภอตาคลี รองลงมาได้แก่ เมืองบน และ โคกไม้เดน ที่อำเภอพยุหะคีรี, เมืองธานบุรี หรือ ดงแม่นางเมือง ที่อำเภอบรรพตพิสัย, เมืองโคกปราสาท หรือ ดอนคา ที่อำเภอท่าตะโก, เมืองอภัยธานี ที่อำเภอไพศาลี, ชุมชนศาลเจ้า และ ทัพชุมพล ที่อำเภอ เมืองนครสวรรค์ เป็นต้น

ชุมชนโบราณเหล่านี้ น่าจะเป็นต้นตระกูลสายหนึ่งของคนไทยในถิ่นนี้ พวกนี้มีอาชีพ เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์เช่นเดียวกับมนุษย์เผ่าดั้งเดิมทั่วไป จนประมาณในพุทธศตวรรษที่ 6 พ่อค้าชาวอินเดียซึ่งเดินทางมาแสวงโชคในดินแดนแถบนี้ ได้ตั้งหลักแหล่งในชุมชนจันทน์, เมืองบน และโคกไม้เดน อันเป็นดินแดนอุดมสมบูรณ์ ใช้เป็นศูนย์กลางขนส่งผลิตผลจากป่า ในภาคเหนือส่งไปยังเมืองท่า ซึ่งในยุคนั้นอาจจะอยู่ที่เมืองลพบุรี (ละโว้)

การที่พ่อค้าชาวอินเดียเป็นนักเดินทางแสวงโชคไปยังดินแดนต่าง ๆ อันแสนไกล ย่อมจะ

ได้นำอารยธรรมจากดินแดนที่ผ่านมาสู่ชาวพื้นเมืองในถิ่นนี้ ดังจะเห็นได้จากสิ่งทีขุดพบเช่น เครื่องปั้นดินเผาแบบอินเดีย, ตะเกียงดินเผาแบบโรมัน, เครื่องสัมฤทธิ์จากอาณาจักรฟูนัน ซึ่งตั้งอยู่บนดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง เราได้รับอารยธรรมฟูนันตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 8-11

ถัดจากอารยธรรมอินเดียและฟูนัน ก็มาถึงอารยธรรมมอญ ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 11 จากหลักฐานที่ปรากฏ ชาวพื้นเมืองรู้จักใช้ภาษามอญ เช่น ตราดินเผาขุดพบที่จันเสนมีจารึกเป็นภาษามอญด้วย ตัวอักษรแบบอินเดียภาคใต้ ชาวมอญสืบทอดวัฒนธรรมอินเดียมาเป็นของตนเอง และเข้ามาปกครองดินแดนแถบนี้แทนชาวอินเดีย

ช่วงระยะนี้เมืองจันเสนค่อย ๆ เจริญจนเป็นเมืองใหญ่ฝ่ายเหนือของอาณาจักรทวารวดี ซึ่งย่างเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์ในพุทธศตวรรษที่ 13 ประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้น มีการขุดคูรอบ ๆ ตัวเมือง จากการขุดค้นได้พบศิลปวัตถุและเครื่องใช้มากมาย ตลอดจนร่องรอยของตัวเมืองเห็นได้อย่างชัดเจน ในตอนปลายพุทธศตวรรษที่ 15 เมืองจันเสนเสื่อมลง อาจจะเป็นเพราะสงครามหรือโรคระบาดไม่ทราบแน่ชัด เพราะขุดไม่พบโบราณวัตถุแบบที่แปลกไปกว่าที่ขุดพบแล้วเลย

หลังจากที่เมืองจันเสนเสื่อมลงแล้ว เมืองธานยบุรีหรือคงแม่นางเมืองกลับเจริญขึ้นแทนที่ในพุทธศตวรรษที่ 16 ระยะเวลาสั้นอิทธิพลของขอมเริ่มแผ่ขยายขึ้นมาทางเหนือ ได้ขุดพบศิลาจารึกอักษรขอมหลักหนึ่งที่คงแม่นางเมือง เหตุที่มีชื่อคงแม่นางเมืองอาจจะเป็นเพราะตำนานจามเทวีวงศ์ตอนหนึ่งว่า เมื่อพระนางจามเทวีเสด็จจากเมืองละโว้ (ลพบุรี) ไปครองเมืองหริภุญไชย (ลำพูน) ได้เสด็จผ่านเมืองจันเสน, โคกไม้เดน, เมืองพระบาง และประทับที่คงแม่นางเมืองระยะหนึ่ง

เมื่อสิ้นสมัยทวารวดีแล้ว ขอมได้แผ่อำนาจเข้ามายึดครองดินแดนเหล่านี้จนถึงเมืองสุโขทัย ระหว่างนี้มีชนกลุ่มใหญ่ซึ่งเรียกตัวเองว่า “ไต” หรือ “ไท” ทอยกันอพยพจากตอนใต้ของประเทศจีนซึ่งมีอารยธรรมสูงกว่า ชนกลุ่มนี้สายหนึ่งเคลื่อนย้ายไปทางแม่น้ำสาละวิน บางส่วนยังคงอยู่ระหว่างประเทศไทยกับจีน เดียวนี้เรียกว่า “ไทยใหญ่” อีกสายหนึ่งเคลื่อนย้ายไปตามแม่น้ำโขงและเข้าสู่ตอนเหนือของประเทศไทย เดียวนี้เรียกว่า “ไทยน้อย” ซึ่งได้มีการผสมเผ่าพันธุ์ระหว่างชาติจีนเป็นตระกูลไทยและลาวสืบเนื่องมาจนกระทั่งทุกวันนี้

คนไทยกลุ่มที่เข้าสู่ตอนเหนือของประเทศไทย ส่วนหนึ่งได้ก่อตั้งอาณาจักรล้านนา (ลานนา) ส่วนหนึ่งล่องใต้ลงมาตั้งถิ่นฐาน สร้างเมืองเล็ก ๆ ขึ้นอยู่ใต้อำนาจขอม ต่อมาพ่อขุนบางกลางหาว เจ้าเมืองบางยาง และพ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราด ได้รวมกำลังกันขับไล่ขอมออกไปจากเมืองสุโขทัย และสถาปนาขึ้นเป็นอาณาจักรสุโขทัย เมื่อ พ.ศ. 1800 โดยมีพ่อขุนบางกลางหาวเป็นพระมหากษัตริย์องค์แรก ทรงพระนามว่า “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์”

ในสมัยกรุงสุโขทัย เมืองนครสวรรค์เป็นเมืองหน้าด่าน ด้านใต้ติดกับเขตแดนกรุงศรีอยุธยาซึ่งคนไทยอีกสายหนึ่งเคลื่อนย้ายลงไปยังขึ้นเป็นอาณาจักรในเวลาต่อมา เมืองนครสวรรค์

สมัยนั้นมีชื่อว่า “เมืองพระบาง” หรือ “ปากพระบาง” ดังจะเห็นได้จากศิลาจารึกสุโขทัยหลายหลักที่เอ่ยถึงเมืองนี้ในฐานะเมืองสำคัญทางใต้ของอาณาจักรสุโขทัย เช่น ศิลาจารึกหลักที่ 1 ที่กล่าวถึงอาณาเขตอันกว้างขวางในสมัยพ่อขุนรามคำแหงและเมืองสำคัญทางทิศใต้ว่า

“เบื้องหัวนอน รอดคนที่ พระบาง แพรก สุพรรณภูมิ ราชบุรี เพชรบุรี ศิริธรรมราช
ฝั่งทะเลสมุทร เป็นที่แลแล้ว....”

ความสำคัญของเมืองพระบางยังเห็นได้จากศิลาจารึกหลักที่ 3 ที่กล่าวถึงการสร้างพระพุทธรูป 4 แห่งของพระมหาธรรมราชาลิไท หนึ่งในจำนวนนั้นคือ “...(พระบาท) อันหนึ่งประดิษฐานไว้เหนือจอมเขาที่ ปากพระบาง..” ซึ่งบัดนี้ยังคงอยู่บนยอดเขากบ หรือเรียกชื่อเต็มว่า “เขากบทวารัตรี”

นอกจากนี้ศิลาจารึกหลักที่ 8 กล่าวถึงเรื่องราวในสมัยพระมหาธรรมราชาลิไท เมื่อครั้งที่พระองค์ทรงพาไพร่พลจากเมืองต่าง ๆ ในราชอาณาจักร อันได้แก่ “สระหลวง สองแคว ปากยม พระบาง ชากังราว สุพรรณภาว นครพระชุม....” มานมัสการพระพุทธรูปที่เขาสุมณภู สุโขทัย เป็นต้น แสดงว่าเมืองพระบางเป็นเมืองที่สำคัญไม่น้อย

ต่อมาอาณาจักรสุโขทัยเสื่อมลง อาณาจักรกรุงศรีอยุธยาเจริญขึ้นแทนที่ ครั้นถึงสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 (ขุนหลวงพะงั่ว) กษัตริย์องค์ที่ 3 แห่งกรุงศรีอยุธยา ได้ส่งกองทัพไปตีกรุงสุโขทัยได้ไว้เป็นประเทศราช เมื่อตอนยกทัพกลับได้ช้างศึกลักษณะดีหลายเชือกที่เมืองพระบาง จึงตั้งชื่อเมืองนี้อีกนามหนึ่งว่า “เมืองพังคา” ซึ่งแปลว่าช้างศึกพวกหนึ่ง เนื่องจากตัวเมืองตั้งอยู่บนฝั่งขวาของต้นแม่น้ำเจ้าพระยาจนถึงเขาขาด หันหน้าไปทางทิศตะวันออกเผชิญกับพระอาทิตย์ที่ขึ้นในตอนเช้า จึงมีสมญานามเมืองอีกชื่อหนึ่งว่า “เมืองซอนตะวัน” ครั้นถึงสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ซึ่งทรงจัดระเบียบการปกครองประเทศเสียใหม่ เมืองพระบางจึงเปลี่ยนชื่อเป็นเมือง “นครสวรรค์” ตั้งแต่นั้นมา

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เมืองนครสวรรค์มีฐานะเป็นหัวเมืองชั้นตรี จึงไม่ค่อยมีความสำคัญและบทบาทมากนัก นอกจากจะเป็นชุมทางสินค้า เพราะอยู่ในที่ตั้งอันเหมาะสม แต่ก็มีข้อเสียคือ เป็นเมืองประชุมพลของกองทัพพม่าที่ยกเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา เมื่อทัพพม่ายกมาทางด่านแม่ละเมา จังหวัดตาก ผ่านเมืองกำแพงเพชร แล้วเดินทัพเข้าสู่เมืองนครสวรรค์ และพักไพร่พลทางด้านเหนือของเขากบ ตรงที่ตั้งค่ายลูกเสือพระบางในปัจจุบัน ยังปรากฏเจดีย์ทรงพม่าอยู่ที่ค่ายลูกเสือ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในเขตโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัธยม ชองเขาตรงจุดนี้เรียกกันว่า “โกรกพม่า”

ครั้งสงครามเก้าทัพ หรือสงครามลาดหญ้า เมื่อ พ.ศ. 2328 ทัพพม่าที่ยกเข้ามาทางเมืองเชียงใหม่ และทางด้านแม่ละเมา จะต้องเดินทัพผ่านเมืองนครสวรรค์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าฯ ให้กรมพระราชวังหลัง และเจ้าพระยาธรรมา ยุกทัพมาตั้งรับที่เมืองนครสวรรค์ แต่เมื่อทัพใหญ่อันประกอบด้วย 5 กองทัพ ซึ่งอำนวยการรบ

โดยพระเจ้าปดุงกษัตริย์พม่าเองต้องพ่ายแพ้แก่กรมพระราชวังบวรสุริยงที่ทุ่งลาดหญ้า แล้ว ท้าพม่าที่ยกมาทางเหนือทราบข่าวเข้าก็ถอยทัพกลับไปก่อนจะถึงเมืองนครสวรรค์

ตัวเมืองนครสวรรค์เคยย้ายที่ทำการไปตั้งทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยาได้เมืองเก่าไประยะหนึ่ง จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ จึงย้ายกลับไปตั้งทางฝั่งขวาดังเดิม และยกฐานะขึ้นเป็นมณฑลเทศาภิบาล เมื่อ พ.ศ. 2438 เป็น มณฑลนครสวรรค์ ครอบคลุมเมือง 8 เมืองคือ นครสวรรค์, ตาก, กำแพงเพชร, อุทัยธานี, ชัยนาท, พยุหะคีรี, มโนรมย์ และสรรคบุรี โดยมี พระยาศรีสุริยราช (ทองอยู่ โรหิตเสถียร) เป็นสมุหนเทศาภิบาลคนแรก และมี พระยาพิไชยสุนทร (ชื่น) เป็นเจ้าเมืองนครสวรรค์คนแรก (พ.ศ. 2438 - พ.ศ. 2440)

ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 7 ด้วยเหตุผลที่เศรษฐกิจตกต่ำอย่างร้ายแรงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 จึงมีพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2475 ให้ยุบมณฑลนครสวรรค์ โดยจัดให้เมืองต่าง ๆ ของมณฑลนี้ไปขึ้นกับมณฑลอยุธยา ยกเว้นเมืองตากและกำแพงเพชร ซึ่งไปขึ้นกับมณฑลพิษณุโลก ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัฐบาลให้ยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล เมื่อ พ.ศ. 2476 มณฑลต่าง ๆ จึงถูกยุบเลิกไป และจัดการปกครองส่วนภูมิภาคในรูปของจังหวัดและอำเภอตั้งแต่วันนี้ ตำแหน่งเจ้าเมืองนครสวรรค์ ซึ่งได้เปลี่ยนเป็นข้าหลวงประจำจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดตามลำดับจนถึงบัดนี้ (พ.ศ. 2531) มีทั้งสิ้น 36 ท่าน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ท่านปัจจุบันคือ นายประกิจ พิณเจริญ ซึ่งย้ายมาจากจังหวัดกาฬสินธุ์เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2527

แหล่งท่องเที่ยว

แม้ว่าจังหวัดนครสวรรค์ไม่เป็นจุดเด่นนักของการท่องเที่ยว เมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอื่น ๆ ของประเทศ จังหวัดนี้ก็มีจุดที่น่าสนใจแก่การแวะชมและหาความสุขเพลิดเพลินเป็นอย่างดี ทั้งไม่อยู่ห่างไกลจากกรุงเทพฯ นัก การคมนาคมก็สะดวกมากทั้งทางรถไฟและรถยนต์ สถานที่น่าท่องเที่ยวมีอยู่หลายแห่ง เช่น-

1. **ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา** อันเป็นที่ตั้งของตลาดปากน้ำโพ ซึ่งมีชื่อเสียงมาแต่อดีต เดิมทีเดียวความเจริญทางการค้าอยู่ที่แควใหญ่คือปากแม่น้ำน่าน ร้านค้าและที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นเรือนแพเรียงรายอยู่ริมฝั่งน้ำ จนได้ชื่อว่าเป็น “เมืองลอย” ทั้งนี้เพราะการคมนาคมสมัยนั้นมีแต่ทางเรือและทางรถไฟ ซึ่งมีสถานีรถไฟปากน้ำโพอยู่ใกล้ ๆ ต่อมาความเจริญย้ายมาทางฝั่งตลาดปากน้ำโพเดี๋ยวนี้ กลายเป็นศูนย์กลางการค้าใหญ่โตของภูมิภาคแถบนี้ มีประชากรในเขตเทศบาลหนึ่งแสนคนเศษ ตัวตลาดก็คึกคักทั้งกลางวันและกลางคืน โดยเฉพาะที่ริมเขื่อนฝั่งเจ้าพระยา ซึ่งขายเสื้อผ้าในตอนกลางวัน และขายอาหารสารพัดในตอนกลางคืน รมณียสถานยามราตรีก็มีต้อนรับผู้รักสนุกอยู่มากมาย

งานมหกรรมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของปากน้ำโพคือ เทศกาลตรุษจีน ซึ่งมีประเพณีแห่เจ้าอันเลื่องลือไปทั่วประเทศและต่างประเทศ ตามปกติตรงกับเดือนกุมภาพันธ์ เริ่มตั้งแต่คืนชิวซา (3 ค่ำ เดือนอ้าย ของจีน) และตลอดวันชิวสี่ (4 ค่ำ เดือนอ้าย ของจีน) ขบวนแห่มีมังกรทองขนานแท้, ขบวนเชิดสิงโต มีทั้งสิงโตกว้างต้ง, สิงโตไหลล่า, สิงโตจีนแคะ และสิงโตกวางเจา ขบวนเอ็งกอซึ่งประกอบด้วยชายฉกรรจ์แจ้ยทุทจักรมากมาย, ขบวนล้อโก้วและดนตรีจีน, ขบวนนางฟ้า และขบวนอื่น ๆ ยาวเหยียดไม่น้อยกว่า 3 กิโลเมตร คนต่างถิ่นที่จะไปชมงานนี้ต้องจองโรงแรมเสียแต่เนิ่น ๆ เพราะโรงแรมจะเต็มทุกแห่ง ตั้งแต่โรงแรมชั้น 1 ถึงโรงแรมห้องไม้เล็ก ๆ

2. อุทยานสวรรค์ เดิมชื่อหนองสมบุญ ตั้งอยู่กลางใจเมือง เทศบาลได้สร้างเกาะไว้กลางหนองน้ำ มีสะพานคอนกรีตทอดข้ามไปที่เกาะ บนเกาะตบแต่งเป็นภูเขาและน้ำตก มีเวทีขนาดใหญ่สำหรับจัดงาน บริเวณเกาะปลูกไม้ดอกไว้งามสะพรั่ง ถนนรอบหนองมีความยาวประมาณ 3 กิโลเมตรเศษ ปลูกต้นไม้ไว้ร่มรื่น ตอนเช้าและตอนเย็นมีคนไปเดินและวิ่งเพื่อสุขภาพกันอย่างมากมาย ขณะนี้กำลังสร้างสวนสุขภาพเป็นจุด ๆ ไว้โดยรอบ อุทยานสวรรค์จึงจัดว่าเป็นปอดของเมือง เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจที่มีบรรยากาศรื่นรมย์อย่างยิ่ง

3. บึงบอระเพ็ด เป็นบึงน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ อันดับสองคือหนองหารในจังหวัดสกลนคร และอันดับสามคือกว๊านพะเยาในจังหวัดพะเยา เป็นที่น้ำเสียดยว่ายังขาดการบูรณะที่ดี ขณะนี้มีโครงการพัฒนาบึงบอระเพ็ดแล้ว ในอนาคตคงจะเป็นรีสอร์ทที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ในปัจจุบันบึงบอระเพ็ดเป็นสถานี่เพาะพันธุ์ปลาและอนุรักษ์ลูกปลาไว้ปล่อยสู่แม่น้ำ เพื่อให้ราษฎรจับเป็นอาหารเมื่อถึงฤดูน้ำหลากทุกปี การเดินทางไปที่บึงบอระเพ็ดจะไปได้ 2 ทาง คือ ลงเรือหางยาวไปเข้าบึงทางหนองดุก หรือนั่งรถยนต์ไปตามถนนสายชุมแสงก็ได้

4. อุทยานนกน้ำ เป็นส่วนหนึ่งของบึงบอระเพ็ด อยู่ทางด้านใต้ ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนสายท่าตะโกประมาณ 16 กม. ที่นี่เป็นแหล่งนกน้ำนานาชนิดมากที่สุดในประเทศไทย ราวเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ทุกปี จะมีนกที่หนีความหนาวจากประเทศจีนและไซบีเรียมาอาศัยเป็นล้าน ๆ ตัว นกที่มีมากที่สุดคือนกเป็ดน้ำพันธุ์ต่าง ๆ นอกจากนั้นยังมีชนิดอื่น ๆ อีกนับร้อยชนิด นกชนิดที่ทำให้บึงบอระเพ็ดเป็นที่รู้จักกันทั่วไปคือ “นกเจ้าฟ้าสิรินธร” ซึ่งเป็นนกที่เห็นได้ยากมาก ผู้ค้นพบคนแรกคือนายกิตติ ทองลงยา นักบักชีวิทยาผู้มีชื่อเสียงพบเมื่อ พ.ศ. 2511 หลังจากที่มีผู้เห็นครั้งสุดท้าย เมื่อ พ.ศ. 2521 แล้ว ก็ไม่มีผู้ใดพบอีกเลย

5. ยอดเขากบ จังหวัดที่มีเขาอยู่กลางเมืองมีอยู่ไม่กี่จังหวัด นอกจากจังหวัดนครสวรรค์ที่มีเขากบและเขาค้อเนื่องแล้ว ก็มีจังหวัดอุทัยธานีซึ่งมีเขาสะแกกรัง, จังหวัดเพชรบุรีซึ่งมีเขาลองและเขาวัง เขากบของนครสวรรค์ตั้งอยู่หลังสำนักงานเทศบาล มีบันไดคอนกรีตขึ้นไปถึงยอดเขา 437 ขั้น และยังมีถนนลาดยางไต่รอบเขาไปถึงยอดเขาอีกด้วย เมื่อขึ้นไปถึงยอดเขาแล้วจะ

มองเห็นทิวทัศน์อันสวยงามของตัวเมืองโดยรอบแบบ Bird - eyes' View มองเห็นถึงบึงบอระเพ็ดทีเดียว บนยอดเขาภูประดิษฐานด้วยรอยพระพุทธรบาทและเจดีย์โบราณซึ่งสร้างขึ้นในสมัยกรุงสุโขทัย นับว่าเป็นทั้งโบราณสถานและที่พักผ่อนหย่อนใจอย่างวิเศษสุด

6. วัดเขา มีชื่อเป็นทางการว่า “วัดจอมกิริณาคพรต” เป็นวัดบนยอดเขาที่มีประวัติมาเก่าแก่ มีพระพุทธรบาทจำลองและพระวิหาร ซึ่งเล่ากันว่า เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสหัวเมืองฝ่ายเหนือ พระองค์ทรงนำทหารทั้งหมดที่ตามเสด็จเข้าไปในวิหารแห่งนี้ ปรากฏว่าวิหารนี้บรรจุทหารได้ทั้งหมด จึงเป็นที่โจษจันกันว่าเป็น “วิหารเทวดาสราง” ในเทศกาลไหว้พระ เดือน 12 งานวัดเขาเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ประชาชนในจังหวัดและต่างจังหวัดพากันมานมัสการพระพุทธรบาทและปิดทองพระกันอย่างมากมาย จนเบียดเสียดอัดเยียดกัน มีการแข่งขันเรือยาวได้สะพานเดชาติวงศ์เป็นที่ครึกครื้นยิ่งนัก มีพ่อค้าแม่ค้าต่างจังหวัดพากันไปออกร้านกันอย่างคับคั่ง

7. ยอดเขาวัดศรีวงษ์ เป็นยอดเขาสูงสุดในตัวเมือง ติดต่อกับเขาภูปะ เขาเป็นที่ตั้งของวัดเก่าแก่จนเป็นวัดร้างมาแต่โบราณ อาจจะถึงสมัยกรุงสุโขทัย เพิ่งจะได้รับการบูรณะเป็นวัดใหม่ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2508 โดยมี พระมหาบุญรอด ปญญาโร เป็นผู้บุกเบิก ปัจจุบันท่านได้รับสมณศักดิ์เป็นพระครูพรหมญาณวิกรม ท่านได้พัฒนาวัดศรีวงษ์จนมีศาสนสถาน และศาสนวัตถุเป็นที่น่าศรัทธายิ่ง เช่น พระพุทธรูปใหญ่บนยอดเขาดาวดึงส์ และกำลังสร้างจุฬามณีเจดีย์บนยอดเขาด้วย สร้างถนนให้รถแล่นขึ้นไปถึงยอดเขา และสร้างพระอุโบสถกับศาลา 4 หลัง ศาลาใหญ่ที่สุดคือศาลาพุทธาณูภาพ ใช้เป็นที่ประชุมและอบรมธรรมตลอดมา ท่านเจ้าอาวาสยังได้จัดให้มีการบวชศีลจาริณี (แบบบวชชีพรหมณี) ไม่ปลงผม และถือศีล 8 เป็นเวลา 5 วัน ปีละ 3 ครั้ง คือ ในเดือนสิงหาคม, ธันวาคม และมีนาคม ผู้ใดสนใจโปรดติดต่อโดยตรง

8. เขาหน่อ ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางถนนเอเชีย สายกำแพงเพชร ประมาณ 38 กม. อยู่ในเขตอำเภอบรรพตพิสัย เป็นเทือกเขาหินปูน ประกอบด้วยเขา 8 ลูก คือ เขาหน่อ, เขาแก้ว, เขาผาสวรรค์, เขาหัวสูง, เขารักกะจันทร์, เขานางพันธุรัตน์, เขาระเด็น และเขาคาน เขาหน่อมีถ้ำอยู่มากมาย หลายถ้ำที่มีทัศนียภาพสวยงามมาก มีทั้งหินงอกและหินย้อย บนยอดเขามีพระพุทธรบาทจำลองอยู่ด้วย เขาหน่อมีตำนานเรื่องสังข์ทอง ตอนพระสังข์มาเป็นลูกบุญธรรมของนางยักษ์ชื่อ พันธุรัตน์ ต่อมารู้ว่าแม่บุญธรรมเป็นยักษ์ จึงได้ลักหัวงะและไม้เท้าวิเศษกับเกือกแก้วเหาะหนีไปบนยอดเขา นางยักษ์ตามมาทันแต่ขึ้นไปไม่ได้ จึงเขียนจินตตามหานต์ให้เรียกเนื้อเรียกปลาไว้ที่หน้าผาตรงแทนพันธุรัตน์ ซึ่งมีร่องรอยให้เห็นอยู่จนบัดนี้ ที่เขาหน่อมีลิงนับเป็นพัน ๆ ตัว ใครที่ไปเที่ยวต้องระวังลิงหักเสาอากาศวิทยุและระวังลิงกัดเบาะรถให้ตี ที่เขาแก้วมีค้างคาวนับเป็นล้าน ๆ ตัว ถ้าใครเดินทางไปพอตีใกล้ค่ำจะมองเห็น

ค้างคาบินออกจากถ้ำเป็นพิศตาคัลลยวันไฟออกจากปล่องขึ้นไปในท้องฟ้านับเวลาเป็นชั่วโมงทีเดียว

9. **เขาลำบ่อยา** ตั้งอยู่บนเขาที่หมู่บ้านหินก้อน ตำบลหนองกระโดน อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ จากถนนไปอำเภอลาดยาว แยกเข้าที่วัดศรีอุทุมพรไปจนถึงวัดลำบ่อยา ในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก มีพระพุทธรูปและมีบ่อน้ำเล็ก ๆ ซึ่งชาวบ้านเชื่อว่าเป็นบ่อน้ำทิพย์ เพราะดื่อกออกเท่าไรไม่มีวันเหือดแห้ง จึงเชื่อกันว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ ชาวบ้านพากันไปดื่กเอามาประพรมตัวและดื่มเพื่อเป็นสิริมงคลและรักษาโรคได้ตามคำอธิษฐาน ถ้ำบ่อยาจึงเป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่มีประชาชนไปเที่ยวชมกันมาก โดยเฉพาะวันสงกรานต์จัดเป็นงานใหญ่ มีการปิดทองพระพุทธรูป, สรงน้ำพระ, เทียวป็นเขา, ชมถ้ำ กันอย่างหนาแน่นทุกปี

10. **ป่าสงวนแห่งชาติ แม่वंก - แม่เป็น** เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของนักนิยมไพรที่มีเพียงแห่งเดียวในนครสวรรค์ เมื่อ 40 - 50 ปีก่อน เคยมีสัตว์ป่าจำพวกเสือ, ช้าง, กระทิง, แรด อยู่อย่างมากมาย เพราะยังเป็นป่าดงดิบ แต่บัดนี้แทบจะไม่มีเหลืออีกแล้ว เช่นเดียวกับป่าสงวนทั่วไป ป่าสงวนแห่งชาติ แม่वंก - แม่เป็น อยู่ทางตะวันตกของอำเภอลาดยาว ช่วงที่รถยนต์เข้าไปได้อย่างสะดวก ป่าถูกทำลายไปหมดสิ้นแล้ว มีผู้อพยพเข้าไปเผาป่าหักล้างถางพงจนเป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ ปรากฏว่าส่วนมากมาจากภาคอีสาน เลยหมู่บ้านดิ่งสูงเริ่มเป็นทางวิบากไปราว 30 กม. ต่อจากนั้นเริ่มเป็นป่าหนาที่ขึ้นทุกที มีแต่พวกชาวเขาเผ่ามูเซอร์ ซึ่งหาเลี้ยงชีพด้วยการหาของป่า จนกระทั่งถึงภูเขาแม่กาสีและมอโกจู ติดกับจังหวัดตาก มีผู้พบน้ำตก "ตาอุโอ" หรือ "แม่ลิ่ว" ซึ่งเป็นน้ำตกที่สูงและสวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ยังไม่มีถนนเข้าไปถึง หวังว่าในวันหนึ่งข้างหน้าทางราชการหรือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คงจะบุกเบิกเส้นทางไปสู่ น้ำตกอันสวยงามตระการตาของจังหวัดนครสวรรค์เป็นแน่

วัฒนธรรม - ประเพณี

งานบุญและงานประเพณีในเทศกาลต่าง ๆ ของจังหวัดนครสวรรค์ เหมือนกับจังหวัดอื่น ๆ เช่น เทศกาลปีใหม่, วันสงกรานต์, งานแห่เทียนพรรษา, งานลอยกระทง, งานแข่งเรือ เป็นต้น เพียงแต่บางงานมีกิจกรรมเพิ่มเติมเป็นพิเศษ เช่น วันสงกรานต์มีการจัด **งานสงกรานต์ข้าวห่อที่โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยะนครสวรรค์** ซึ่งเชิญคนเฒ่าคนแก่มาจากตำบลต่างๆ ทั้งจังหวัด แต่ละคนเตรียมข้าวห่อมาร่วมงาน และได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณด้วย ส่วนงานลอยกระทงชาวตำบลวัดไทรย์ซึ่งอยู่ตอนเหนือของเทศบาลจัด **กระทงเป็นกะลาปักเทียน** จุดเป็นดวงประทีปนับเป็นหมื่นกระทงปลอยลอยพร้อมกันผ่านต้นแม่น้ำเจ้าพระยาสว่างไสวระยิบระยับสวยงามมาก

สำหรับงานประเพณีท้องถิ่นซึ่งมีเฉพาะจังหวัดนครสวรรค์นั้น นอกจากงานแห่เจ้าอันลือลั่นแล้ว ยังมีงานประเพณีของชาวบ้านเฉพาะท้องถิ่นซึ่งเขายังอนุรักษ์ไว้พอจะนำมาเล่าสู่กันฟังโดยสรุปดังต่อไปนี้-

1. **งานบุญก่ำฟ้า ณ บ้านวังร่อ** ตำบลวังมหากร อำเภอท่าตะโก ในวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปี เป็นงานที่ชาวบ้านเชื้อสายโขง และเชื้อสายพวนร่วมกันจัดขึ้น ก่อนวันงานชาวบ้านแต่ละครัวเรือนเตรียมทำข้าวหลามด้วยข้าวใหม่และข้าวจีซึ่งทำด้วยข้าวเหนียวตำละเอียดปั้นเป็นก้อนกลมชุบไข่ทอดแล้วชุบน้ำตาล วันรุ่งขึ้นนำไปทำบุญที่วัดและบูชาผีฟ้าโดยนำข้าวหลามและข้าวจีไปวางที่ทางสามแพร่ง วันก่ำฟ้านี้ทุกคนจะหยุดทำงาน หนุ่ม ๆ ลาว ๆ ออกเที่ยวและมีการละเล่นอย่างสนุกสนาน

2. **งานเลี้ยงข้าวแช่ ณ บ้านบางมะฝ่อ** อำเภอโกรกพระ ชาวบ้านจัดขึ้นหลังวันสงกรานต์ซึ่งมักจะกำหนดให้ตรงกับวันหยุดราชการ เพื่อชาวบ้านมะฝ่อที่ไปทำงานต่างถิ่นจะได้กลับมาร่วมทำบุญงานเลี้ยงข้าวแช่ ข้าวแช่บางมะฝ่อเป็นข้าวแช่ตามตำรับมอญ เล่ากันว่ามอญชาวบางมะฝ่อคนหนึ่งไปเป็นอนุภรรยาของพระยาประทุม หัวหน้านมอญอพยพที่เมืองปทุมธานี ต่อมาหญิงผู้นั้นบวชเป็นชีเรียกว่าแม่ชีพลอย ได้กลับมาอยู่ที่บ้านบางมะฝ่อ และนำวิธีทำข้าวแช่ตำรับมอญมาเผยแพร่สืบทอดมาประมาณ 100 กว่าปีแล้ว วันงานเลี้ยงข้าวแช่ชาวบ้านนำข้าวแช่ใส่ภาชนะโบราณ เช่น สังคโลก, ชามเบญจรงค์ หรือกังไส นำไปถวายพระสงฆ์ด้วยวิธีสลากภัตบนศาลาการเปรียญ ชาวบ้านก็รับประทานกัน เสร็จแล้วพระสงฆ์แสดงพระธรรมเทศนา เทศน์จบมีการสรงน้ำพระ แล้วสาดน้ำกันเองอย่างสนุกสนาน

3. **การละเล่นพื้นบ้าน** ชาวเมืองนครสวรรค์มีการละเล่นพื้นบ้านเป็นของตนเองหลายอย่าง เช่น การเต้นกำรำเคียว ที่บ้านสระทะเล ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี กรมศิลปากรได้ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์และนำไปเผยแพร่แล้ว, การเล่นเพลงขำนางโถม และ เพลงพินฐาน ในเทศกาลสงกรานต์ที่ตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี โดยแบ่งเป็นฝ่ายชายและฝ่ายหญิงร้องเพลงตอบโต้กันเชิงเกี้ยวพาราสี และอธิษฐานขอพรจากพระหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นอกจากนี้ยังมี การเล่นเข้าทรงเข้าผี ในหลายท้องถิ่นในวันสงกรานต์ ชาวบ้านจะเล่นเข้าผีหลายชนิดด้วยกัน วิธีเล่นแตกต่างกันไปตามชนิดผีที่เชิญมาเข้าทรง จึงมีเพลงเข้าผีเกิดขึ้นตามชนิดของผี เช่น ผีนางกวัก, ผีนางควาย, ผีนางกะลา, ผีนางดัง, ผีนางลุ่ม, ผีนางลาก, ผีอีจู้, ผีนางค้อน, ผีแคน และลิงลม เป็นต้น

เทศบาลเมืองนครสวรรค์

เทศบาลเมืองนครสวรรค์ เดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาลเรียกว่า “สุขาภิบาลเมืองนครสวรรค์” ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2457 ต่อมาเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2478 ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลเมืองนครสวรรค์ มีเนื้อที่ 1.47 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตดังนี้.-

ทิศเหนือ จดถนนธรรมวิถี

ทิศตะวันออก จดทางรถไฟ บริเวณสถานีรถไฟปากน้ำโพ

ทิศใต้ จดถนนลูกเสือ

ทิศตะวันตก จดเขตโรงพยาบาล

ตัวอาคารสำนักงานเทศบาลเดิม ตั้งอยู่ ณ ที่ทำการสุขาภิบาลนครสวรรค์ -ตรงถนนโกสีย์บริเวณถนนควิตชาติ 1 - 2 เดียวนี้ ผู้ดำรงตำแหน่งคณะเทศมนตรีชุดแรกคือ.-

พระนราภัยสุนทร เป็นนายกเทศมนตรี

นายเจริญผล สุขารมณ์ เป็นเทศมนตรี

นายอ้วน ประทุมานนท์ เป็นเทศมนตรี

ผู้ดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลคนแรกคือ นายถวิล ศิลปกิจ ซึ่งเป็นปลัดสุขาภิบาลมาก่อน

การประปาเทศบาลเริ่มครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2479 มีกำลังผลิตน้ำ 40 ลบ.ม./ชม. จำหน่ายน้ำในอัตรา 1.25 บาท/ลบ.ม.

ต่อมาบ้านเมืองเจริญขึ้น เทศบาลจึงขยายเขตออกไปเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2493 มีเนื้อที่ 8.85 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตดังนี้.-

ทิศเหนือ จดวัดไทรไต่

ทิศตะวันออก จดทางรถไฟ บริเวณสถานีรถไฟปากน้ำโพ

ทิศใต้ จดวัดพรหมจริยวาส

ทิศตะวันตก จดเขากบลงมาถึงอุ้งตันจิตต์

ในปี พ.ศ. 2503 ได้ย้ายสำนักงานเทศบาลไปตั้งที่เชิงเขากบในสมัยที่นายเกริ่น สุขีโมกษ์ เป็นนายกเทศมนตรี และนายจิตต์ กาญจนะวสิต เป็นปลัดเทศบาล เป็นที่ตั้งสำนักงานเทศบาลมาจนทุกวันนี้ และได้ต่อเติมสร้างอาคารเพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น

เมื่อท้องถิ่นในเขตเทศบาลมีความเจริญมากขึ้น คณะเทศมนตรีสมัยนายศรีศักดิ์ สุวรรณเทศ เป็นนายกเทศมนตรี ได้ขยายเขตเทศบาลออกไปจากเดิมอีกประมาณ 3 เท่า คือ มีเนื้อที่ 27.87 ตารางกิโลเมตร เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2522 โดยมีอาณาเขตดังนี้.-

ทิศเหนือ จดแนวสะพานข้ามแม่น้ำปิง เกาะตาเทพ
 ทิศตะวันออก จดทางรถไฟ บริเวณสถานีรถไฟปากน้ำโพ
 ทิศใต้ จดวัดศรีสุวรรณ (วัดเขื่อนแดง)
 ทิศตะวันตก จดสะพาน 2 (เขาขาด)

การขยายเขตเทศบาลครั้งนี้ ทำให้เทศบาลรับโอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา
 อีก 4 โรงเรียน รวมที่มีอยู่เดิม 4 โรงเรียน เป็น 8 โรงเรียน ได้แก่-

1. โรงเรียนวัดวนาถบรรพต (วัดกบ)
2. โรงเรียนวัดไทรไต่
3. โรงเรียนวัดพรหมจริยาวาส
4. โรงเรียนวัดปากน้ำโพใต้ (วัดตะแบก)
5. โรงเรียนวัดช่องศรีศรีสิทธิวราราม
6. โรงเรียนวัดไทรเหนือ
7. โรงเรียนวัดสุทธวราราม (วัดยาง)
8. โรงเรียนวัดจอมคีรีนาคพรต (วัดเขา)

สี่โรงเรียนหลังนี้เป็นโรงเรียนที่รับโอนมาเมื่อขยายเขตเทศบาล

เพื่อให้ครอบคลุมถึงพื้นที่สถานีขนส่งทางน้ำ และเชื่อมพื้นที่เกาะยมกับถนนนครสวรรค์-
 พิษณุโลก อีกทั้งเพื่อรักษาแหล่งน้ำเพื่อการประปา เทศบาลจึงขอขยายเขตอีกครั้งหนึ่ง ขณะนี้
 เรื่องยังอยู่ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อได้รับอนุญาตให้ขยายเขตแล้ว เนื้อที่ของเขตเทศบาลจะ
 มี 36.97 ตารางกิโลเมตร

เทศบาลเมืองนครสวรรค์ได้พัฒนาตัวเองมาเป็นลำดับจนเป็นเทศบาลชั้นหนึ่ง มีประชากร
 เมื่อต้นปีงบประมาณ 2531 จำนวน 102,872 คน งบประมาณรายรับปี 2532 รวมเป็นเงิน
 125,870,425 บาท และตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ทั้งสิ้น 119,329,605 บาท มีถนนอยู่ในความ
 รับผิดชอบถึง 407 สาย รวมความยาวประมาณ 130 กิโลเมตร ที่ยังเป็นถนนลูกรังอยู่เป็น
 จำนวนมาก การประปายังขยายไม่เพียงพอกับผู้ใช้ น้ำ แม้ว่าในปัจจุบันจะสามารถผลิต
 น้ำประปาได้ประมาณ 16,800 ลบ.ม./วัน แต่มาตรฐานอัตราการใช้น้ำของประชาชนเท่ากับ
 0.2 ลบ.ม./คน/วัน ฉะนั้นปริมาณความต้องการใช้น้ำประปาในเขตเมืองจึงมีถึง 20,086.6
 ลบ.ม./วัน เทศบาลจึงต้องเร่งรัดการขยายอัตราการผลิตน้ำประปาให้สูงขึ้นโดยเร็ว เพื่อบรรเทา
 ความเดือดร้อนของประชาชนในเขตที่อยู่ทางปลายท่อและที่อยู่ในที่สูง

คณะเทศมนตรีชุดปัจจุบันได้แก่-

นายถาวร นิโรจน์ นายกเทศมนตรี
 นายวิบูลย์ ไชยประสิทธิ์ เทศมนตรี

นายวินัย ฉายประเสริฐ เทศมนตรี

นายสมยศ ส่องตระกูล เทศมนตรี

และมี นางสาวเหมยอิง อมรางกูร เป็นปลัดเทศบาล

ชาวนครสวรรค์มีความภาคภูมิใจและความสุขสบายที่ได้เกิด หรือมีถิ่นฐานอยู่ในเมืองนี้ ซึ่งเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และมีศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้านเป็นของตนเอง เราหวังว่าในอนาคตอันไม่ไกลนัก จังหวัดนครสวรรค์คงจักพัฒนา ขึ้นอีกมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ในฐานะเป็นเมืองหลักของภาคเหนือตอนล่าง เมื่อโครงการใหญ่ ๆ บรรลุผลสำเร็จ เช่น โครงการท่าเรือลำน้ำ, โครงการพัฒนาบึงบอระเพ็ด, โครงการสร้างถนนคู่ขนานจากนครสวรรค์ไปถึงบางปะอิน แม้กระทั่งโครงการในฝันคือการ จัดตั้งมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เป็นต้น

เมืองพระบาง พังคา ขอนตะวัน
สืบมาเป็น "นครสวรรค์" เมืองहरषा
บึงบอระเพ็ด อุดมพร้อม ด้วยพันธุ์ปลา
ต้นแม่น้ำ เจ้าพระยา น่าภูมิใจ
ปากน้ำโพ เมืองสี่แคว งานแห่เจ้า
เป็นดังเร้า เรืองสนุก ทุกสมัย
ขึ้นเขากบ ประสบขีด ทิวทัศน์วิไล
ลุ่มอุทัย ป่านอยู่แดน เมืองแมนอย

พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์
พ.ศ. 2530

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2530
เป็นปีที่ 42 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้.

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2530”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัดขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ เรียกชื่อว่า “ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์” และจะเปิดดำเนินการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 4 ให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดนครสวรรค์

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ป. ศิริสุวานนท์
นายกรัฐมนตรี

การประกาศในราชกิจจานุเบกษา ของพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดดำเนินการ ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2531 และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2531

ด้วยพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2531 และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2531 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 105 ตอนที่ 26 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2531 แล้ว จึงเรียนมาเพื่อทราบ ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าวข้างต้น มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ

16 กุมภาพันธ์ 2531

กองวิชาการ

โทร. 2241458, 2241467

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

พ.ศ. 2531

ให้ไว้ ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531
เป็นปีที่ 43 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อทำการพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 159 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และ มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2530 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้-

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2531"

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้เปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2531 เป็นต้นไป

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ศิริสุวานนท์

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

พ.ศ. 2531

หลักการ

กำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

เหตุผล

เนื่องจากมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2530 บัญญัติว่า ให้จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ และจะเปิดดำเนินการเมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา บัดนี้พร้อมที่จะเปิดดำเนินการ ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ได้แล้ว ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2531 เป็นต้นไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์

พ.ศ. 2531

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531

เป็นปีที่ 43 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 159 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และ มาตรา 7 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้-

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2531”

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ- เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้จัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ เรียกชื่อว่า “สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์” และให้เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2531 เป็นต้นไป

มาตรา 4 ให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ มีเขตอำนาจตลอดจังหวัด นครสวรรค์

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ศิริสุวานนท์

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์
พ.ศ. 2531

หลักการ

จัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์

เหตุผล

โดยที่ได้จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ขึ้นแล้ว สมควรจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ด้วย แต่การจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กขึ้น ณ ที่ใด และมีเขตอำนาจเพียงใดนั้น มาตรา 7 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 บัญญัติว่า ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

29 กุมภาพันธ์ 2531

เรื่อง การชำระคดีซึ่งอยู่ในอำนาจศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์
เรียน ผู้พิพากษาศาลทั้งหลาย

ด้วยกระทรวงยุติธรรมจะเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์
กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ ในวันที่ 25 มีนาคม 2531 จึงขอให้ศาล
ทั้งหลายดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ดังนี้-

1. คดีค้างระหว่างพิจารณา ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ มีเขตอำนาจ
ตลอดจังหวัดนครสวรรค์ ที่ตั้งของศาลแห่งนี้อยู่ที่ถนนโกสีย์ใต้ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอ
เมือง จังหวัดนครสวรรค์ ส่วนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
จังหวัดนครสวรรค์ ตั้งอยู่ ณ บ้านวังไผ่ หมู่ที่ 8 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัด
นครสวรรค์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนแห่งนี้ นอกจากจะรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความ
ผิดในจังหวัดนครสวรรค์ ทั้งก่อนและหลังศาลพิพากษาแล้ว ยังรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความ
ผิดที่ศาลอื่นในเขตอำนาจสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามา 6 พิพากษาให้ส่งตัวไปไว้ใน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของสถานพินิจแห่งนี้ด้วย

ตามบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494
มาตรา 35 บัญญัติว่า "คดีที่อยู่ในอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนที่ค้าง
พิจารณาอยู่ในศาลที่พิจารณาคดีธรรมดา ในขณะที่เปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนนั้น
ให้ศาลที่พิจารณาคดีธรรมดานั้นพิจารณาคดีต่อไปจนเสร็จ แต่ถ้าศาลที่พิจารณาคดีธรรมดา
เห็นสมควรจะให้โอนคดีนั้น ไปให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนพิจารณาพิพากษา
ก็ให้โอนไปได้" ฉะนั้น คดีที่อยู่ในอำนาจศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ทั้งคดีอาญา
และคดีแพ่งที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลที่พิจารณาคดีธรรมดาในวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและ
เยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ศาลที่พิจารณาคดีธรรมดาย่อมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไป
จนเสร็จ แต่ถ้าศาลที่พิจารณาคดีธรรมดาเห็นสมควรจะให้โอนคดีนั้นไปให้ศาลคดีเด็กและ
เยาวชนจังหวัดนครสวรรค์พิจารณาพิพากษาก็ให้โอนไปได้ ซึ่งถ้าจำเลยถูกขังอยู่โดยอำนาจ
ศาลในเขตจังหวัดนครสวรรค์หรือนอกเขตจังหวัดนครสวรรค์ก็ดี ศาลนั้น ๆ ควรจะได้ออกหมาย
ปล่อยไปถึงผู้บัญชาการเรือนจำที่รับจำเลยไปขังไว้ ให้ปล่อยและนำส่งจำเลยไปยังสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรับตัวไว้ควบคุมตามคำสั่งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัด

นครสวรรค์อีกชั้นหนึ่ง และโดยที่มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 ซึ่งบัญญัติว่า การส่งเด็กไปยังสถานพินิจระหว่างสอบสวน เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการส่งเด็กก่อนศาลพิพากษาดังกล่าวนี้นี้จึงต้องจ่ายจากงบประมาณของฝ่ายที่มีหน้าที่นำส่งเด็ก

2. คดีค้างระหว่างฝากขัง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ประกอบด้วยมาตรา 3 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 บรรดาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นคดีที่ค้างระหว่างสอบสวนอยู่ในวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ เจ้าพนักงานผู้จับกุมหรือควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้น ทั้งในเขตและนอกเขตจังหวัดนครสวรรค์ จะต้องแจ้งการจับกุมและส่งตัวเด็กและเยาวชนให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์โดยไม่ชักช้า

ในคดีดังกล่าว ถ้าเด็กหรือเยาวชนถูกจับอยู่โดยหมายศาลระหว่างฝากขัง ศาลนั้น ๗ ควรออกหมายปล่อยและปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 1.

3. ค่าใช้จ่ายในการส่งเด็กหรือเยาวชนที่ศาลพิพากษาแล้วจากต่างท้องที่ไปยังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์

เมื่อเปิดดำเนินการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์แล้ว วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเด็กหรือเยาวชนซึ่งศาลพิพากษาให้ส่งตัวไปยังสถานฝึกอบรม ฯ ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสงขลา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครราชสีมา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดอุบลราชธานี สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดระยอง สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ยังคงถือปฏิบัติตามข้อประสานงานเดิม ที่ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจจัดส่งเด็กและเบิกค่าใช้จ่ายในการส่งเด็กจากงบประมาณของสถานพินิจที่รับตัวเด็กไว้นั้นได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สวัสดิ์ โชติพานิช

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ

กองวิชาการ โทร. 2241458, 2241467

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ 0214/942

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง
ถนนราชินี กทม. 10200

24 มีนาคม 2531

เรื่อง การแต่งตั้งผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคล เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวน 24 คน เป็นชาย 14 คน หญิง 10 คน จึงได้รายงานกระทรวงยุติธรรม เพื่อนำเสนอคณะกรรมการตุลาการพิจารณา คณะกรรมการตุลาการมีมติเห็นชอบด้วยกับผลการคัดเลือกของอนุกรรมการ ฯ กระทรวงยุติธรรมจึงได้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบดังกล่าว

บัดนี้ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกทั้ง 24 คน ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2531 เป็นต้นไปแล้ว ปรากฏตามสำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีแนบท้ายนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอได้จัดให้ผู้พิพากษาสมทบดังกล่าวสาบานหรือปฏิญาณตัวก่อนเข้ารับตำแหน่ง ตามนัยมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ต่อไป แล้วรายงานให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางทราบด้วย ทั้งนี้ ได้แจ้งให้อธิบดีผู้พิพากษภาค 6 และรองอธิบดีผู้พิพากษภาค 6 ทราบด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถือ

ประการ กาญจนสุนัย
(นายประการ กาญจนสุนัย)
อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง
กองอำนวยการ
โทร. 2241547

(สำเนา)

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง แต่งตั้งผู้พิพากษาสมทบแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้

1. นายพรชัย สัตยาประเสริฐ	13. นายอุทัย จันทรพา
2. นางเพชรพร พงศะบุตร	14. นายศิริพงษ์ วงศ์วิระวิลาศ
3. นางสุลาลี องค์มัทหมงคล	15. นางวิไล เลาสุขศรี
4. นายบุญเลิศ ธารทองวงศ์	16. นางอรวิ บุรพาชีพ
5. นายเจียร เพ็ญประดับพร	17. นายโสภณ เครือไวยวรรณ
6. นางฉลาด ศิริภาพ	18. นายวรวุฒิ เสาวภาคย์ภูษิต
7. นายวิระ ประเสริฐทรัพย์	19. นายอวยชัย วัฒนศิลป์
8. นายเผด็จ พลอยศรี	20. นายระวี แย้มเกศร์หอม
9. นางยิ่งพรรณ มิ่งเมือง	21. นายพิเชษฐ์ เชื้อมวราศาสตร์
10. นางเนาวรัตน์ บำรุงพฤกษ์	22. นายนิพนธ์ เมธาวิทย์
11. นางวรรณิกา เลิศขุนทะเกียรติ	23. นางหทัยรัตน์ หวังช็อกกุล
12. นางมยุรี ตุงคะเดชะ	24. นายมนตรี เพ็ชรอินทร์

เป็นผู้พิพากษาสมทบแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2531 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2531

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเรือเอก สานิ บุญยะชัย
รองนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

ขุนนาง พุ่มเกตุแก้ว
(นางขุนนาง พุ่มเกตุแก้ว)
บุคลากร ๐ ๑๒๓๔ ๕๖๗

(สำเนา)

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ 255/2531

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน

โดยที่เห็นเป็นการสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน สำหรับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อให้คำปรึกษาหารือแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์และช่วยเหลือกิจการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์เพื่อสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 มาตรา 10 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย-

1. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์	ประธานกรรมการ
2. นางเจือพันธ์ พินเจริญ	กรรมการ
3. นางเนาวรัตน์ บำรุงพุกกะ	กรรมการ
4. นางมณี พรหมนารถ	กรรมการ
5. นางพวงเพชร ธนะแพทย์	กรรมการ
6. นางสาวระจิตร นิคมรัฐ	กรรมการ
7. แพทย์หญิงมาลินี ทองคง	กรรมการ
8. นางฉลาด ศิริภาพ	กรรมการ
9. นางยิ่งพรรณ มิ่งเมือง	กรรมการ
10. นางสาวเนาว์ นิโรจน์	กรรมการ
11. นางทองหล่อ เพ็ชรอินทร์	กรรมการ
12. นางจันทนา วิชาวรรณ	กรรมการ
13. นางจงกลณี สุวรรณทรภ	กรรมการ
14. นางยุริย์ อุดมมะ	กรรมการ

15. นางวิไล เลาสุขศรี	กรรมการ
16. นางมยุรี ตุงคะเตชะ	กรรมการ
17. นางอารี บุรพาชีพ	กรรมการ
18. นายนิพนธ์ เมธาวิทย์	กรรมการ
19. นายเจียร เพ็ญประดับพร	กรรมการ
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำลอง สุวรรณรัตน์	กรรมการ
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง อินทวัฒน์	กรรมการ
22. พันเอก (พิเศษ) อุดมม กระแสจักร	กรรมการ
23. นายมานพ สีวิลัย	กรรมการ
24. นายสุทธิ ส่งตระกูล	กรรมการ
25. นายเอก ณะคะนันท์	กรรมการ
26. นายวิชัย พนิกขกุล	กรรมการ
27. นายณรงค์ มะระยงค์	กรรมการ
28. นายอนันต์ บุรพาชีพ	กรรมการ
29. ภราดา ดร.วิคตอร์ กิล	กรรมการ
30. นายสรศักดิ์ สันติภาพจันทรา	กรรมการ
31. นายโสภณ เครือไวยวรรณ	กรรมการ
32. นายวีระ ประเสริฐทรัพย์	กรรมการ
33. นายประธาน ภัทรประสิทธิ์	กรรมการ
34. นายวิสุทธิ อัครวัฒน์	กรรมการ
35. นายพิชัย อรุณไพโรจน์	กรรมการ
36. นายอวยชัย วัฒนศิลป์	กรรมการ
37. นายแพทย์พรชัย สัตยาประเสริฐ	กรรมการ
38. นายสมศักดิ์ อรุณสุรัตน์	กรรมการ
39. นายสันติ คุณาวงค์	กรรมการ
40. นายพุทธพร บริบูรณ์วิทย์	กรรมการ
41. นายสรเสริญ นภาพร	กรรมการ
42. นายวรวิทย์ เสาวภาคย์ภูษิต	กรรมการ
43. นางเพชรพร พงคะบุตร	กรรมการ
44. นายอำนาจ ศิริชัย	กรรมการ
45. นายวิวัฒน์ มิ่งเมือง	กรรมการ
46. นายศิริพงษ์ วงศ์ศิระวิลาส	กรรมการ

47. นายบุญเลิศ ธารทองวงศ์	กรรมการ
48. นายมนัส วทานิยะเวช	กรรมการ
49. นายประจำ สุขแก้ว	กรรมการ
50. นางไพบุลย์ โพธิ์ศรี	กรรมการ
51. นางอำพร บุญโสภาคย์	กรรมการ
52. นางอนงค์ จิระสถิตย์	กรรมการ
53. นางสาวจงดี้ สาระคุณ	กรรมการ
54. นายธวัชชัย กิตติภูมิศักดิ์	กรรมการ
55. นางวารุณี บริบูรณ์วิริยะ	กรรมการ
56. นางหทัย ศิริวิริยะกุล	กรรมการ
57. นางสุกัญญา ชาญสง่าเวช	กรรมการ
58. นางมัลลิกา องค์วิศิษฐ์	กรรมการ
59. นางรัชดา คงคาวิฑูร	กรรมการ
60. นางหทัยรัตน์ หวังช็อกกุล	กรรมการ
61. นางวรรณิภา เลิศขุนพะเกียรติ	กรรมการ
62. นางสุวลี องค์มัทธมงคล	กรรมการ
63. นายเกียรติ ส่งเสริมวรกุล	กรรมการ
64. นายเยี่ยม คุณาวงค์	กรรมการ
65. นายมานิตย์ หวังช็อกกุล	กรรมการ
66. นายพีระพงษ์ นพนาดีพงษ์	กรรมการ
67. นายแพทย์นรา นาควัฒนานุกุล	กรรมการ
68. พันตรีนายแพทย์นพพร กลั่นสุภา	กรรมการ
69. นายพรชัย ดีสวัธนศรีเพชร	กรรมการ
70. นายพรชัย อรุณไพโรจน์	กรรมการ
71. นายพลเทพ พิพัฒน์อนุสรณ์	กรรมการ
72. นายวิชัย แผนรุ่งรัตน์	กรรมการ
73. นายนำชัย อนุรักษนันท์	กรรมการ
74. นายสมเกียรติ อภิญาวาท	กรรมการ
75. นายเทียนชัย จุฑากรณ์	กรรมการ
76. นายสัญญา อุบลพงศ์	กรรมการ
77. นางดุขฎิ อุบลพงศ์	กรรมการ
78. นายสมพร อุดมวงศ์ทรัพย์	กรรมการ

79. นายปิยะ ประเสริฐบุรณ์	กรรมการ
80. นายสันติ กลสิกุล	กรรมการ
81. นายเพชร บำรุงศรี	กรรมการ
82. นายพิสิฏฐ์ สุพิชญางกูร	กรรมการ
83. นางไทรงาม รัตนติกุล	กรรมการ
84. นายสมเดช ตั้งจิตต์ถาวรกุล	กรรมการ
85. นายปรีเปรม จัตรมานพ	กรรมการ
86. นายประภาส พวงเพชร	กรรมการ
87. นายสุพงษ์ สุขเมธโชติเมธา	กรรมการ
88. นายประยุทธ์ เกิดนวล	กรรมการ
89. นายเกษม ศรีเดิมมา	กรรมการ
90. นายสมภพ เจริญนท	กรรมการ
91. นายบุญช่วย มนูญวงศ์	กรรมการ
92. นายนิมิต มิ่งเมือง	กรรมการ
93. นางปรานี ชำนาญจักร	กรรมการ
94. นางผ่องพรรณ พุคยาภรณ์	กรรมการ
95. นายดิเรก ต้นศรีวรรัตน์	กรรมการ
96. นายประสงค์ ชลเวช	กรรมการ
97. นางเจริญศรี กตานิพันธ์	กรรมการ
98. นายน้อย เหมชาติวิรุฬห์	กรรมการ
99. นายไพรัช เสรีภาพ	กรรมการ
100. นายสุเทพ คบคงสันติ	กรรมการ
101. นายละมุล หล้าหมัดกดี	กรรมการ
102. นายบุญส่ง วงศ์ลาภพานิช	กรรมการ
103. ร้อยตำรวจโทอนันต์ ผาสุข	กรรมการ
104. นายประเทือง เพ็ญแสงทอง	กรรมการ
105. นายฮาจัน ชิงห์ ดาฮูจา	กรรมการ
106. นายอิเชอร์ ดาส โฮรา	กรรมการ
107. นางก่องแก้ว เติบศิริ	กรรมการ
108. นางประภา สัจจะประภา	กรรมการ
109. นางสุภาพร พรพิบูลย์	กรรมการ
110. นายสมพล จัตรชัยการ	กรรมการ

111. นายชัยพร ยิ้มแหม่ม	กรรมการ
112. นายนิรันดร์ งามจิรัฐติกาล	กรรมการ
113. นายวันชัย ตั้งสุวรรณ	กรรมการ
114. นางบุญสม ชุนหจินดา	กรรมการ
115. นางอุไร สุวรรณภา	กรรมการ
116. นางประยูร ทับทัน	กรรมการ
117. นางจำเนียร เล็งทอง	กรรมการ
118. นางสุภา โตวิวัฒน์	กรรมการ
119. นางเพ็ญศรี ธนากรภักดี	กรรมการ
120. นายรังสรรค์ พุทธัง	กรรมการ
121. นายขจรศักดิ์ จันทร	กรรมการ
122. นายสมชาย บุญญาภิสมภาร	กรรมการ
123. นายสมศักดิ์ วรรณวิทย์รัตนกุล	กรรมการ
124. นายสัญญาชัย อินทรสูต	กรรมการ
125. นายธาดา เจนพิทักษ์ชาติ	กรรมการ
126. นายพิเชษฐ์ ศราลสิทธิ์สันติกุล	กรรมการ
127. นายไพบูลย์ ผิ่วผ่อง	กรรมการ
128. นายพินิจ แจ่มจิต	กรรมการ
129. นายบุญศักดิ์ ปรางสรรพค์	กรรมการ
130. นายนิพนธ์ ควรวรภัจเจริญ	กรรมการ
131. นายสมชาย ดวงทวีโชคสกุล	กรรมการ
132. นายวิชาญ อรรถนพไกรสร	กรรมการ
133. นางสาวพรรณิ จันดาแก้ว	กรรมการ
134. นายจิระศักดิ์ สิริวงศ์สาคร	กรรมการ
135. นายกิตติ แซ่ฮึ้ง	กรรมการ
136. นายบุญช่วย สุวรรณภา	กรรมการ
137. นายธีระ ศรีประทักษ์	กรรมการ
138. นายธานินทร์ นิรุติธรรมธรา	กรรมการ
139. นายเพชร บุญญาภาณุจน์	กรรมการ
140. นายยวน ทรัพย์คำ	กรรมการ
141. นางลัดดาวัลย์ พฤกษ์ะวัน	กรรมการ
142. นายประพนธ์ เกษพานิช	กรรมการ

143. พันตำรวจเอกสะเทือน ปิ่นปัก	กรรมการ
144. นายวิรัตน์ พจนวรวงษ์	กรรมการ
145. นางสาวกนกทิพย์ ศิริวิริยะกุล	กรรมการ
146. ทันตแพทย์ประสิทธิ์ ลีอังกูรเสถียร	กรรมการ
147. นางสาวทอง ทองมี	กรรมการ
148. นางสุกัญญา เตียเวชสุวรรณ	กรรมการ
149. นายชัชวาลย์ เจริญชัยพุกษ์	กรรมการ
150. พันตำรวจโทกรุ่น ไตรยปักษ์	กรรมการ
151. นายภักดี เต็บศิริ	กรรมการ
152. นายจรัส เฉลิมพงษ์	กรรมการ
153. นายภักดี เลียบจันทร์	กรรมการ
154. ร้อยตำรวจเอกลิขิต ทองอร่าม	กรรมการ
155. นายพิมล ศรีภักดี	กรรมการ
156. นายสุวรรณ์ คงมี	กรรมการ
157. นายสุชาติ พริยฉัตรกุล	กรรมการ
158. นายประเทือง วรรณนะพงษ์	กรรมการ
159. นายณรงค์ โพธิ์วาสวริน	กรรมการ
160. นางนันทร สงวนสุข	กรรมการ
161. นางเพ็ญศรี กิตตินิยม	กรรมการ
162. นายไชยศิริ ศรีวิจิตร	กรรมการ
163. นายไตรรัตน์ บริบูรณ์วิชัย	กรรมการ
164. นายวรวิทย์ ศรีวัฒนา	กรรมการ
165. นายจรัส พงษ์ลาลี	กรรมการ
166. นางยินดี พริยะศักดิ์จินดา	กรรมการ
167. นายเฉลิมศักดิ์ บำรุงไทย	กรรมการ
168. นายกำธร อักษรศรี	กรรมการ
169. นายวิจิตร ปอพานิชกรณ	กรรมการ
170. จำสับตำรวจประยุทธ์ แป้นพัด	กรรมการ
171. นายพิเชษฐ์ เชื้อมวราศาสตร์	กรรมการ
172. นายระวิ แย้มเกศร์หอม	กรรมการ
173. นายมนตรี เพ็ชรอินทร์	กรรมการ
174. นายอุทัย จันทรพา	กรรมการ

175. นายสุชาติ หมันเจริญ

กรรมการ

176. นายพยอม นุสดี

กรรมการ

177. นายเสรี เนินพลับ

กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งนี้ดำรงตำแหน่งตามวาระที่กำหนดไว้ในกฎหมายมีกำหนดสองปี

สั่ง ณ วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2531

(ลงชื่อ) สอาด ปิยวรรณ

(นายอาด ปิยวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำเนาถูกต้อง

กฤตยา กัมแสง

(นางสาวกฤตยา กัมแสง)

เจ้าหน้าที่ธุรการ 3

การแบ่งกลุ่มคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์

คณะกรรมการที่ปรึกษา

1. นางเจือพันธ์ พินเจริญ	ประธานกรรมการ
2. นางมณี พรหมนารถ	รองประธานกรรมการ
3. นางสาวเนาว์ นิโรจน์	รองประธานกรรมการ
4. นายเอก ณีตะนันท์	รองประธานกรรมการ
5. นางเนาวรัตน์ บำรุงพฤกษ์	กรรมการ
6. ภราดา ดร.วิคตอร์ กิล	กรรมการ
7. นายอนันต์ บุรพาชีพ	กรรมการ
8. นายวิจิต พนิกขกุล	กรรมการ
9. นางสาวระจิตร นิคมรัฐ	กรรมการ
10. พันเอก (พิเศษ) อุดม กระแสนัดร	กรรมการ
11. นายเยี่ยม คุณาวงค์	กรรมการ
12. นายจรัส พงษ์สาลี	กรรมการ
13. นายเพชร บำรุงศรี	กรรมการ
14. นางผ่องพรรณ พุคยาภรณ์	กรรมการ
15. นางวิไล เลาสุขศรี	กรรมการ
16. นายโสภณ เครือไวยวรรณ	กรรมการ
17. นายเกียรติ ส่งเสริมวรกุล	เหรัญญิก
18. นางพวงเพชร ธนะเพทย์	เลขานุการ
19. นางจันทนา วิชาวรณ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการบริหาร

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็ก ฯ		ที่ปรึกษา
1. นายสุทธิ ส่งตระกูล		ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำลอง สุวรรณรัตน์		รองประธานกรรมการ
3. นายณรงค์ มะระยงค์		รองประธานกรรมการ
4. นายสรศักดิ์ สันติภาพจันทร์		ฝ่ายประชาสัมพันธ์

5. นายวิวรรณ มิ่งเมือง	ฝ่ายกิจการทั่วไป
6. นายพุทธพร บริบูรณ์วิชัย	ฝ่ายจัดหาทุน
7. นายสรเสรีญ นภาพร	ฝ่ายจัดหาทุน
8. นายอำนาจ ศิริชัย	ฝ่ายจัดหาทุน
9. นายแพทย์พรชัย สัตยาประเสริฐ	ฝ่ายวิชาการ
10. นางยุริย์ อุตมะ	กรรมการ
11. นายดิเรก ตันศรีวรรัตน์	กรรมการ
12. นางหทัย ศิริวิริยะกุล	กรรมการ
13. นางประภา สัจจะประภา	กรรมการ
14. นางลัดดาวัลย์ พฤกษ์วัน	กรรมการ
15. นายสันติ กลิกร	กรรมการ
16. นายบุญช่วย สุวรรณภา	กรรมการ
17. นายภักดี เต็บศิริ	กรรมการ
18. นายประธาน ภัทรประสิทธิ์	เหรัญญิก
19. นายศิริพงษ์ วงศ์ศิระวิลาส	ผู้ช่วยเหรัญญิก
20. นายสมศักดิ์ อรุณสุรัตน์	เลขานุการ
21. ทันตแพทย์ประสิทธิ์ ลีอังกูรเสถียร	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ กลุ่มที่ 1

1. นางยุริย์ อุตมะ	ประธานกรรมการ
2. นายมนัส วทานิยะเวช	รองประธานกรรมการ
3. นางจงกลณี สุวรรณทรรภ	รองประธานกรรมการ
4. แพทย์หญิงมาลินี ทองคง	รองประธานกรรมการ
5. นางไพบูลย์ โพธิ์ศรี	กรรมการ
6. นางวารุณี บริบูรณ์วิชัย	กรรมการ
7. นางสาวทอง ทองมี	กรรมการ
8. นางสุกัญญา เตียเวชสุวรรณ	กรรมการ
9. นางฉลาด ศิริภาพ	กรรมการ
10. นางเพชรพร พงคะบุตร	กรรมการ
11. นายประจำ สุขแก้ว	กรรมการ
12. นายสันติ คุณาวงค์	กรรมการ
13. นายมานพ สิวาลัย	กรรมการ

14. นางทองห่อ เพ็ชรอินทร์	กรรมการ
15. นางอนงค์ จิระสถิตย์	กรรมการ
16. นางอำพร บุญโสภาคย์	เหรัญญิก
17. นางสาวจงดี สาระคุณ	เลขานุการ
18. นายธวัชชัย กิตติวุฒิสักดิ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ กลุ่มที่ 2

1. นายติเรก ตันศรีวรรัตน์	ประธานกรรมการ
2. นายพิชัย อรุณไพโรจน์	รองประธานกรรมการ
3. นายสุเทพ คบคงสันติ	รองประธานกรรมการ
4. นางเจริญศรี กตาทินันท์	รองประธานกรรมการ
5. นายวิชาญ อรรถนพไกรสร	กรรมการ
6. นายวีระ ประเสริฐทรัพย์	กรรมการ
7. นางอารี บุรพาชีพ	กรรมการ
8. นายโอเชอร์ ดาส ไชรา	กรรมการ
9. นายประเทือง เพ็ญแสงทอง	กรรมการ
10. นายบุญส่ง วงศ์ลาภพานิช	กรรมการ
11. ร้อยตำรวจโทอนันต์ ผาสุข	กรรมการ
12. นายวิรัตน์ พจนวรพงษ์	กรรมการ
13. นายประสงค์ ชลเวช	กรรมการ
14. นายวิสุทธิ อัครวัฒน์	กรรมการ
15. นายน้อย เหมชาติวิรุฬห์	กรรมการ
16. นายฮาจัน ชิงห์ ดาสุจา	เหรัญญิก
17. นายไพรัช เสรีภาพ	เลขานุการ
18. นายละมุล หล้าหมัดศักดิ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ กลุ่มที่ 3

1. นางหทัย ศิริวิริยะกุล	ประธานกรรมการ
2. นายพรชัย อรุณไพโรจน์	รองประธานกรรมการ
3. นายน้าชัย อนุรักษนันท์	รองประธานกรรมการ
4. นายแพทย์นรา นาควัฒนานุกูล	รองประธานกรรมการ
5. นางมัลลิกา องค์วิศิษฐ์	กรรมการ
6. นายวิชัย แผนรุ่งรัตน์	กรรมการ

7. นายเจียร เพ็ญประดับพร	กรรมการ
8. พันตรีนายแพทย์นพพร กลั่นสุภา	กรรมการ
9. นายพลเทพ พิพัฒน์อนุสรณ์	กรรมการ
10. นายบุญเลิศ ธารทองวงศ์	กรรมการ
11. นายพิสิฐ สุพิชญานุกร	กรรมการ
12. นายสุพงษ์ สุนทรโชติเมธา	กรรมการ
13. นายปรีเปรม จัตรมานพ	กรรมการ
14. นายสมเดช ตั้งจิตต์ถาวรกุล	กรรมการ
15. นายประพาส พวงเพ็ชร	กรรมการ
16. นายพรชัย ดีสวัณศรีเพชร	เหรัญญิก
17. นางรัชดา คงคำวิฑูร	เลขานุการ
18. นางไทรงาม รัตนติกุล	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ กลุ่มที่ 4

1. นางประภา สัจจะประภา	ประธานกรรมการ
2. นางสุกัญญา ชาญสง่าเวช	รองประธานกรรมการ
3. นางเพ็ญศรี ธนากรภักดี	รองประธานกรรมการ
4. นางบุญสม ชุนจินดา	รองประธานกรรมการ
5. นายธานินทร์ นฤดิธรรมธรา	กรรมการ
6. นายพิเชษฐ์ เชื้อมวราศาสตร์	กรรมการ
7. นางมยุรี ตุงคะเดชะ	กรรมการ
8. นางสุภาพร พรพิบูลย์	กรรมการ
9. นางจำเนียร เล็งทอง	กรรมการ
10. นางอุไร สุวรรณภา	กรรมการ
11. นางก่องแก้ว เตบศิริ	กรรมการ
12. นางสุภา ไตวิวัฒน์	กรรมการ
13. นายนิรินทร์ งามจิรัฐติกาล	กรรมการ
14. นายสมพล จัตรชัยการ	กรรมการ
15. นายวันชัย ตั้งสุวรรณ	กรรมการ
16. นางประยูร ทับทัน	เหรัญญิก
17. นายชัยพร ยิ้มเข้ม	เลขานุการ
18. นายธีระ ศรีประทักษ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ กลุ่มที่ 5

1. นางลัดดาวัลย์ พุกกะวัน	ประธานกรรมการ
2. นายประพนธ์ เกษพานิช	รองประธานกรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม ศรีเดิมมา	รองประธานกรรมการ
4. นายสมเกียรติ อภิญาวาท	รองประธานกรรมการ
5. นางวรรณิภา เลิศขุนทะเกียรติ	กรรมการ
6. นายเพชร บุญญาภรณ์	กรรมการ
7. นายยวน ทรัพย์ซ้ำ	กรรมการ
8. นางยิ่งพรรณ มิ่งเมือง	กรรมการ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง อินทวัฒน์	กรรมการ
10. นายนิมิต มิ่งเมือง	กรรมการ
11. นายประยุทธ์ เกิดนวล	กรรมการ
12. นายบุญช่วย มนูญวงศ์	กรรมการ
13. นายสมภพ เจริญทนต์	กรรมการ
14. นายเทียนชัย จุฑากรณ์	กรรมการ
15. นายสัญญา อุดลพงค์	กรรมการ
16. นางปราณี ชำนาญจักร	เหรัญญิก
17. นางดุขฎิ อุดลพงค์	เลขานุการ
18. นายชัชวาลย์ เจริญชัยพุกกะ	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ กลุ่มที่ 6

1. นายสันติ กลิภู	ประธานกรรมการ
2. นางยินดี พิริยะศักดิ์จินดา	รองประธานกรรมการ
3. นางเพ็ญศรี กิตตินิยม	รองประธานกรรมการ
4. นายนิพนธ์ ครอบรักษะเจริญ	รองประธานกรรมการ
5. นายพิระพงษ์ นพนาศิพงษ์	กรรมการ
6. นางหทัยรัตน์ หวังเชื้อกุล	กรรมการ
7. นายพิมล ศรีภักดี	กรรมการ
8. นายจรัส เจริญพงษ์	กรรมการ
9. นางสาวกนกทิพย์ ศิริวิริยะกุล	กรรมการ
10. นางนันทร สงวนสุข	กรรมการ
11. นายนิพนธ์ เมธาวิทย์	กรรมการ

12. นายอวยชัย วัฒนศิลป์	กรรมการ
13. นายไพบูลย์ ผิวผ่อง	กรรมการ
14. นายพินิจ แจ่มจิต	กรรมการ
15. นายบุญศักดิ์ ปรางสวรรณ	กรรมการ
16. นายมานิตย์ หวังซื่อกุล	เหรัญญิก
17. นายปิยะ ประเสริฐบูรณ์	เลขานุการ
18. นายสมพร อุดมวงศ์ทรัพย์	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ กลุ่มที่ 7

1. นายบุญช่วย สุวรรณภา	ประธานกรรมการ
2. นายเสรี เนินพลับ	รองประธานกรรมการ
3. นายสมชาย บุญญาภิสมภาร	รองประธานกรรมการ
4. นายสมชาย ดวงทวีโชคสกุล	กรรมการ
5. นายสมศักดิ์ วรวิทย์รัตนกุล	กรรมการ
6. นายธาดา เจนพิทักษ์ชาติ	กรรมการ
7. นายรังสรรค์ พุทธัง	กรรมการ
8. นายกิตติ แซ่ฮ้อ	กรรมการ
9. พันตำรวจเอกสะเทือน ปิ่นปัก	กรรมการ
10. นายระวี แยมเกศร์หอม	กรรมการ
11. นายพยอม นุสดี	กรรมการ
12. นายวรุฒิ เสาวภาคย์ภูษิต	กรรมการ
13. นางสาวลี องค์มัทหมงคล	กรรมการ
14. นายพิเชษฐ์ ศรีสุทธิสันติกุล	ปฏิคม
15. นายขจรศักดิ์ จันทร	เหรัญญิก
16. นายสัญญาชัย อินทรสุต	ผู้ช่วยเหรัญญิก
17. นางสาวพรรณิ จันดาแก้ว	เลขานุการ
18. นายจิระศักดิ์ สิริวงศ์สาคร	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ กลุ่มที่ 8

1. นายภักดี เตปศิริ	ประธานกรรมการ
2. พันตำรวจโทกรุ่น ไตรยบัณฑ	รองประธานกรรมการ
3. นายไชยศิริ ศรีวิจิตร	รองประธานกรรมการ
4. นายณรงค์ โพธิวาสวาริน	รองประธานกรรมการ

5. จำสืบทำรวจประยุทธ เป้นพิค	กรรมการ
6. ร้อยตำรวจเอกสิจิต ทองอร่าม	กรรมการ
7. นายไตรรัตน์ บริบูรณ์วิชัย	กรรมการ
8. นายสุชาติ พิธิยัตถกุล	กรรมการ
9. นายสุชาติ หมั่นเจริญ	กรรมการ
10. นายภักดี เลียบจันทร์	กรรมการ
11. นายสุวรรณ คงมี	กรรมการ
12. นายประเทือง วรธนะพงษ์	กรรมการ
13. นายวิจิตร ปอพานิชกรณ์	กรรมการ
14. นายมนตรี เพ็ชรอินทร์	กรรมการ
15. นายอุทัย จันทรพา	กรรมการ
16. นายวรวิทย์ ศรีวัฒนา	เหรัญญิก
17. นายเฉลิมศักดิ์ บำรุงไทย	เลขานุการ
18. นายกำธร ชักขรศรี	ผู้ช่วยเลขานุการ

ตราสาร

มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

หมวดที่ 1

ชื่อเครื่องหมายและสำนักงานที่ตั้ง

ข้อ 1. มูลนิธินี้ชื่อว่า “มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์”
ย่อว่า - ส.ด.ส. เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Foundation for Child Welfare of the Juvenile Court of Nakhon Sawan Province”

ข้อ 2. เครื่องหมายของมูลนิธินี้ คือ

ข้อ 3. สำนักงานของมูลนิธิตั้งอยู่ที่ “ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ถนน
โกสีย์ใต้ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์”

หมวดที่ 2

วัตถุประสงค์

ข้อ 4. วัตถุประสงค์ของมูลนิธินี้คือ.-

- 4.1 ดำเนินการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัด
นครสวรรค์ ในด้านสวัสดิการ การศึกษาอบรม การฝึกวิชาชีพ ตลอดจน
การจัดหางานอาชีพ
- 4.2 สงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ได้รับการปลดปล่อยจากสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีโอกาสได้รับการศึกษา อบรม หรือประกอบ
อาชีพ
- 4.3 ดำเนินงานด้านการให้ที่อยู่อาศัยและเลี้ยงดูชั่วคราวแก่เด็กและเยาวชน
ที่ได้รับการปลดปล่อยจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์
- 4.4 ร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
- 4.5 ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมือง

หมวดที่ 3

ทุนทรัพย์ ทรัพย์สิน และการได้มาซึ่งทรัพย์สิน

ข้อ 5. ทรัพย์สินของมูลนิธิมีทุนเริ่มแรก คือ.-

5.1 เงินสด จำนวน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน) ★

5.2 ที่ดินโฉนดเลขที่

รวมเป็นราคาทรัพย์สินทั้งสิ้น - บาท

ข้อ 6. มูลนิธิอาจได้มาซึ่งทรัพย์สินโดยวิธีต่อไปนี้.-

- 6.1 เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้โดยพินัยกรรม หรือนิติกรรมอื่น ๆ โดยมีได้มีเงื่อนไขผูกพันมูลนิธิให้ต้องรับผิดชอบในหนี้สินหรือภาระติดพันอื่นใด
- 6.2 เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มีจิตศรัทธาบริจาค
- 6.3 ดอกผลซึ่งเกิดจากทรัพย์สินของมูลนิธิ

หมวดที่ 4

คุณสมบัติ และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

ข้อ 7. กรรมการของมูลนิธิต้องมีคุณสมบัติดังนี้.-

- 7.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- 7.2 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- 7.3 ไม่เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่จะไต่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ 8. กรรมการของมูลนิธิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- 8.1 ถึงคราวออกตามวาระ
- 8.2 ตาย หรือลาออก
- 8.3 ขาดคุณสมบัติตามตราสารข้อ 7.
- 8.4 เป็นผู้มีความประพฤติและปฏิบัติตนเป็นที่เสื่อมเสีย และคณะกรรมการมูลนิธิมีมติให้ออก โดยมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของคณะกรรมการมูลนิธิ

หมวดที่ 5

การดำเนินงานของคณะกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 9. มูลินิธินี้ดำเนินการโดยคณะกรรมการมูลนิธิ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 7 คน แต่ไม่เกิน 25 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการมูลนิธิ รองประธานกรรมการมูลนิธิ เลขาธิการมูลนิธิ เภรฎก และตำแหน่งอื่น ๆ ตามแต่คณะกรรมการมูลนิธิจะเห็นสมควร

ข้อ 10. ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการผู้ริเริ่มจัดตั้งมูลนิธิ เป็นผู้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของมูลนิธิขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการมูลนิธิ และกรรมการอื่น ๆ ตามจำนวนที่เห็นสมควรตามตราสาร

ข้อ 11. วิธีเลือกตั้งกรรมการมูลนิธิให้ปฏิบัติดังนี้.-

- ให้คณะกรรมการมูลนิธิชุดที่ดำรงตำแหน่งอยู่ เลือกตั้งประธานกรรมการมูลนิธิ และกรรมการอื่น ๆ ตามจำนวนที่เห็นสมควรตามตราสาร

ข้อ 12. กรรมการดำเนินงานมูลนิธิอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี

ข้อ 13. เพื่อให้การดำเนินงานมูลนิธิได้เป็นไปโดยติดต่อกัน เมื่อคณะกรรมการดำเนินงานของมูลนิธิได้ปฏิบัติหน้าที่มาครบ 1 ปี (ครึ่งหนึ่งของวาระการดำรงตำแหน่ง) ให้มีการจับสลากออกไปหนึ่งในสองของจำนวนกรรมการมูลนิธิที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินงานของมูลนิธิครั้งแรก

ข้อ 14. การเลือกตั้งคณะกรรมการมูลนิธิ ให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเป็นมติของที่ประชุม

ข้อ 15. กรรมการมูลนิธิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือโดยการจับสลากในวาระแรก อาจได้รับเลือกเข้าเป็นกรรมการมูลนิธิได้อีก

ข้อ 16. ถ้าตำแหน่งกรรมการมูลนิธิว่างลง ให้คณะกรรมการมูลนิธิที่เหลืออยู่ ตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการมูลนิธิแทนตำแหน่งที่ว่าง กรรมการมูลนิธิผู้ได้รับการตั้งชื่ออยู่ในตำแหน่งเท่าวาระของผู้ที่แทน

หมวดที่ 6

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 17. คณะกรรมการมูลนิธิมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของมูลนิธิ ตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ และภายใต้ข้อบังคับตราสารนี้ กับให้มีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้-

17.1 กำหนดนโยบายของมูลนิธิ และดำเนินการตามนโยบายนั้น

17.2 ควบคุมการเงินและทรัพย์สินต่าง ๆ ของมูลนิธิ

17.3 เสนอรายงานกิจการ รายงานการเงิน และบัญชีงบดุล รายได้-รายจ่าย ต่อกระทรวงมหาดไทย

17.4 ดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ และวัตถุประสงค์ของตราสารนี้

17.5 ตระระเบียนเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของมูลนิธิ

17.6 แต่งตั้งหรือถอดถอนคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง หรือหลายคณะ เพื่อดำเนินการเฉพาะอย่างของมูลนิธิ ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการมูลนิธิ

17.7 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคคลที่ทำประโยชน์ให้มูลนิธิเป็นพิเศษ เป็นกรรมการกิตติมศักดิ์

17.8 เชิญผู้ทรงเกียรติเป็นผู้อุปถัมภ์มูลนิธิ

17.9 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมูลนิธิ

17.10 แต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าหน้าที่ประจำของมูลนิธิ

มติให้ดำเนินการตามข้อ 17.7, 17.8 และ 17.9 ต้องเป็นมติเสียงข้างมากของที่ประชุม และที่ปรึกษาตามข้อ 17.9 ย่อมเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมูลนิธิที่เชิญเท่านั้น

ข้อ 18. ประธานกรรมการมูลนิธิมีอำนาจหน้าที่ดังนี้-

- 18.1 เป็นประธานของการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ
- 18.2 สั่งเรียกประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ
- 18.3 เป็นผู้แทนของมูลนิธิในการติดต่อกับบุคคลภายนอก
- 18.4 ในการทำนิติกรรมใด ๆ ของมูลนิธิ หรือการลงลายมือชื่อในเอกสาร ตราสาร และสรรพหนังสือ อันเป็นหลักฐานของมูลนิธิและในการอรรถคดี นั้น เมื่อประธานกรรมการมูลนิธิ หรือผู้ทำการแทน และกรรมการมูลนิธิ 1 คน ได้ลงลายมือชื่อแล้วจึงเป็นอันใช้ได้
- 18.5 ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามตราสาร และมติของคณะกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 19. ให้รองประธานกรรมการมูลนิธิทำหน้าที่แทนประธานกรรมการมูลนิธิ เมื่อประธานไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือในกรณีที่ประธานมอบหมายให้ทำการแทน

ข้อ 20. ถ้าประธานกรรมการมูลนิธิ และรองประธานกรรมการมูลนิธิ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมคราวหนึ่งคราวใดได้ ให้ที่ประชุมเลือกตั้งกรรมการมูลนิธิคนใดคนหนึ่ง เป็นประธานสำหรับการประชุมคราวนั้น

ข้อ 21. เลขานุการมูลนิธิมีหน้าที่ควบคุมกิจการ และดำเนินการประจำของมูลนิธิ ติดต่อกับประสานงานทั่วไป รักษาระเบียบข้อบังคับของมูลนิธิ นัดประชุมกรรมการตามคำสั่งของ ประธานกรรมการมูลนิธิ และทำรายงานการประชุม ตลอดจนรายงานกิจการของมูลนิธิ

ข้อ 23. เภรฎกญกมีหน้าที่ควบคุมการเงิน ทรัพย์สินของมูลนิธิ ตลอดจนบัญชี และ เอกสารที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้อง และเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด

ข้อ 23. สำหรับกรรมการตำแหน่งอื่น ๆ ให้มีหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด โดยทำเป็นคำสั่งระบุอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน

ข้อ 24. คณะกรรมการมูลนิธิมีสิทธิเข้าร่วมประชุมกรรมการหรืออนุกรรมการอื่น ๆ ของ มูลนิธิได้

หมวดที่ 7

อนุกรรมการ

ข้อ 25. คณะกรรมการมูลนิธิอาจแต่งตั้ง หรือถอดถอนอนุกรรมการได้ตามความ เหมาะสม โดยจะแต่งตั้งให้เป็นคณะอนุกรรมการประจำ หรือเพื่อการใดเป็นกรณีพิเศษเฉพาะ คราวก็ได้ และในกรณีที่คณะกรรมการมูลนิธิไม่ได้แต่งตั้งประธานอนุกรรมการ เลขานุการ หรืออนุกรรมการในตำแหน่งอื่นไว้ ก็ให้อนุกรรมการแต่ละคณะแต่งตั้งกันเองดำรงตำแหน่ง ดังกล่าวได้

ข้อ 26. อนุกรรมการอยู่ในตำแหน่งจนกว่าจะเสร็จงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำ ส่วนคณะอนุกรรมการประจำอยู่ในตำแหน่งตามเวลาที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด ซึ่งถ้ามิได้กำหนดไว้ก็ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระของคณะกรรมการมูลนิธิซึ่งเป็นผู้แต่งตั้ง และอนุกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

26.1 อนุกรรมการมีหน้าที่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมูลนิธิมอบหมาย

26.2 อนุกรรมการมีหน้าที่เสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมูลนิธิ เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

หมวดที่ 8

การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 27. คณะกรรมการมูลนิธิจะต้องจัดให้มีการประชุมสามัญประจำปีทุก ๆ ปี ภายในเดือนธันวาคม และต้องมีกรรมการมูลนิธิเข้าประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 28. การประชุมวิสามัญอาจมีได้ในเมื่อประธานกรรมการมูลนิธิ หรือเมื่อคณะกรรมการมูลนิธิตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป แสดงความประสงค์ไปยังประธานกรรมการมูลนิธิ หรือผู้ทำการแทน ขอให้มีการประชุม ก็ให้เรียกประชุมวิสามัญได้

ข้อ 29. กำหนดการประชุมและองค์ประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมูลนิธิจะกำหนด ซึ่งถ้ามิได้กำหนดไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับการประชุม ให้คณะอนุกรรมการตกลงกันเอง และในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประชุม ให้ใช้ข้อ 27 บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 30. ในการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ หรือคณะอนุกรรมการ หากมิได้มีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น มติของที่ประชุมให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมาก ในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด กิจการใดที่เป็นงานประจำ หรือเป็นกิจการเล็กน้อย ประธานกรรมการมูลนิธิมีอำนาจสั่งให้ใช้วิธีสอบถามมติทางหนังสือแทนการเรียกประชุมคณะกรรมการมูลนิธิได้ แต่ประธานกรรมการมูลนิธิต้องรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิในคราวต่อไป ถึงมติและกิจการที่ได้ดำเนินการไปตามมตินั้น กิจการใดเป็นงานประจำ หรือเป็นกิจการเล็กน้อย หรือไม่ ย่อมอยู่ในดุลพินิจของประธานกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 31. ในการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ หรือคณะอนุกรรมการ ประธานกรรมการมูลนิธิ หรือประธานในที่ประชุม มีอำนาจเชิญหรืออนุญาตให้บุคคลที่เห็นสมควรเข้าร่วมประชุมในฐานะแขกผู้มีเกียรติ หรือผู้สังเกตการณ์ หรือเพื่อชี้แจง หรือเพื่อให้คำปรึกษาแก่ที่ประชุมได้

หมวดที่ 9

การเงิน

ข้อ 32. ประธานกรรมการมูลนิธิ หรือรองประธานกรรมการมูลนิธิ ในกรณีทำหน้าที่แทน มีอำนาจสั่งจ่ายเงินได้คราวละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ถ้าเกินกว่าจำนวนดังกล่าวต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการมูลนิธิโดยเสียงข้างมาก เว้นแต่กรณีจำเป็นและเร่งด่วน ให้อยู่ในดุลพินิจของประธานกรรมการมูลนิธิที่จะอนุมัติให้จ่ายได้ แล้วต้องรายงานให้คณะกรรมการมูลนิธิทราบในการประชุมคราวต่อไป

ข้อ 33. เற்றுณีกมีอำนาจเก็บรักษาเงินสดได้ครั้งละไม่เกินสองพันบาท

ข้อ 34. เงินสดของมูลนิธิ หรือเอกสารสิทธิ ต้องนำฝากไว้กับธนาคาร หรือสถาบันการเงินอื่นใดที่รัฐบาลให้การค้ำประกัน แล้วแต่คณะกรรมการมูลนิธิจะเห็นสมควร

ข้อ 35. การสั่งจ่ายเงินโดยเช็ค หรือตัวสั่งจ่ายเงิน จะต้องมียามือชื่อของประธานกรรมการมูลนิธิ หรือผู้ทำการแทน กับเลขานุการ หรือற்றுณีกลงนามทุกครั้ง จึงจะเบิกจ่ายได้

ข้อ 36. ในการใช้จ่ายเงินของมูลนิธิ ให้จ่ายเพียงดอกผลอันเกิดจากทรัพย์สินที่เป็นทุนของมูลนิธิ และเงินที่ผู้บริจาคมิได้แสดงเจตนาให้เป็นเงินสมทบทุนของมูลนิธิโดยเฉพาะ

ข้อ 37. ให้คณะกรรมการมูลนิธิวางระเบียบเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และทรัพย์สินของมูลนิธิ ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ข้อ 38. ให้มีผู้สอบบัญชีของมูลนิธิ ซึ่งคณะกรรมการมูลนิธิเห็นชอบ และแต่งตั้งจากบุคคลที่มีชื่อกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของมูลนิธิ โดยจะให้ดำรงตำแหน่งกิตติมศักดิ์ หรือได้รับค่าตอบแทนอย่างไร สุดแต่ที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิจะกำหนด

ข้อ 39. ผู้สอบบัญชีมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบบัญชีของมูลนิธิ และรับรองบัญชีงบดุลประจำปีให้คณะกรรมการมูลนิธิจะต้องรายงานต่อกระทรวงมหาดไทย ผู้สอบบัญชีมีสิทธิตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสอบถามกรรมการมูลนิธิและเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิในเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และเอกสารดังกล่าวได้

หมวดที่ 10

การแก้ไขเพิ่มเติมตราสาร

ข้อ 40. การแก้ไขเพิ่มเติมตราสารจะกระทำได้โดยที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ ซึ่งต้องมีกรรมการมูลนิธิเข้าประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด และมีมติให้แก้ไขหรือเพิ่มเติมตราสารต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่เข้าประชุม

หมวดที่ 11

การเลิกมูลนิธิ

ข้อ 41. ถ้ามูลนิธิต้องเลิกล้มไปโดยมติของคณะกรรมการหรือโดยเหตุใดก็ตาม ทรัพย์สินทั้งหมดของมูลนิธิที่เหลือให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์แก่กระทรวงยุติธรรม เพื่อกิจการศาลคดีเด็กและเยาวชน

ข้อ 42. การสิ้นสุดของมูลนิธินั้นนอกจากที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้ว ให้มูลนิธิเป็นอันสิ้นสุดลงโดยมิต้องให้ศาลสั่งเลิกด้วยเหตุต่อไปนี้-

42.1 เมื่อมูลนิธิได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลแล้วไม่ได้รับทรัพย์สินตามคำมั่นเดิมจำนวน

42.2 เมื่อกรรมการมูลนิธิจำนวนสองในสามมีมติให้ยกเลิก

42.3 เมื่อมูลนิธิไม่อาจหากรรมการได้ครบตามจำนวนกรรมการที่กำหนดไว้ในตราสาร

42.4 เมื่อมูลนิธิไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ

หมวดที่ 12

บทเบ็ดเตล็ด

ข้อ 43. การตีความในตราสารของมูลนิธิ หากเป็นที่สงสัย ให้คณะกรรมการมูลนิธิโดยเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการที่มีอยู่เป็นผู้ชี้ขาด

ข้อ 44. ในกรณีที่ตราสารของมูลนิธิมิได้กำหนดไว้ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมูลนิธิมาใช้บังคับ

ข้อ 45. มูลนิธิจะต้องไม่กระทำการค้ากำไร และจะต้องไม่ดำเนินการนอกเหนือไปจากตราสารที่กำหนดไว้

ลงนาม

ผู้จัดทำตราสาร

(นายเกษม วีรวงศ์)

ตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์
ประธานกรรมการมูลนิธิ

(สำเนา)

เลขอนุญาต ที่ ต. 785/2531

เลขคำขอ ที่ 785/2531

ใบอนุญาตจัดตั้งสมาคมหรือองค์การ

- ตามที่ นายเกษม วีรวงศ์
ได้ขออนุญาตจัดตั้ง
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
1. ดำเนินการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์
 2. สงเคราะห์เด็กและเยาวชน ที่ได้รับการปลดปล่อยจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดนครสวรรค์ ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาอบรม หรือประกอบอาชีพ
 3. ดำเนินงานด้านการให้ที่อยู่อาศัยและเลี้ยงดูชั่วคราวแก่เด็กและเยาวชน ที่ได้รับการปลดปล่อยจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดนครสวรรค์
 4. ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
 5. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมือง

และมีที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ ณ เลขที่ 1002/32 หมู่ที่ 1 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ดำเนินการจัดตั้งได้ และเมื่อได้จัดตั้งแล้ว ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และข้อบังคับของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติโดยเคร่งครัด

อนุญาต ณ วันที่ 7 ธันวาคม พุทธศักราช 2531

เอกวิทย์ ณ ถาง

(นายเอกวิทย์ ณ ถาง)

เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ร่าง
คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ 86/2532

**เรื่อง ตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์ และศาลแขวงนครสวรรค์**

ด้วยกระทรวงยุติธรรม ได้ทำการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และศาลแขวงนครสวรรค์ เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ศาลสถิตยุติธรรม กระทรวงยุติธรรมได้นำความกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงประกอบพิธีเปิดอาคาร ที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และศาลแขวงนครสวรรค์ บัดนี้ ได้รับแจ้งจากสำนักราชเลขาธิการว่า ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปในการนี้ ซึ่งทรงกำหนดจะเสด็จฯ แทนพระองค์ ในเดือนมีนาคม 2532 แต่ยังไม่ได้ทรงกำหนดวันเวลาที่แน่นอน

ฉะนั้น เพื่อให้การจัดเตรียมรับเสด็จฯ เป็นไปอย่างสมพระเกียรติ และเพื่อให้พิธีการดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย จึงตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และศาลแขวงนครสวรรค์ ประกอบด้วย-

1. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	ประธานกรรมการ
2. รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายบริหาร)	รองประธานกรรมการ
3. อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง	กรรมการ
4. อธิบดีกรมโยธาธิการหรือผู้แทน	กรรมการ
5. อธิบดีผู้พิพากษามาตร 6	กรรมการ
6. เลขาธิการส่งเสริมงานตุลาการ	กรรมการ
7. รองอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง
(ฝ่ายบริหาร)	กรรมการ
8. รองอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง
(ฝ่ายวิชาการ)	กรรมการ
9. รองอธิบดีผู้พิพากษามาตร 6	กรรมการ
10. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์	กรรมการ
11. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์	กรรมการ
12. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงนครสวรรค์	กรรมการ

ให้คณะกรรมการอำนวยการดังกล่าว มีหน้าที่ดังนี้ คือ.-

1. วางแผน อำนวยการ กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ของอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือกับส่วนราชการ องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง
2. ให้จัดตั้งกองอำนวยการ เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานขึ้น ที่ศาลคดีเด็กและเยาวชน จังหวัดนครสวรรค์
3. ดำเนินการอื่นใด ในอันที่จะสนับสนุนให้การดำเนินงานครั้งนี้แล้วเสร็จไปด้วยความเรียบร้อย
4. ให้ประธานกรรมการอำนวยการ ตั้งที่ปรึกษา และคณะอนุกรรมการดำเนินงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อการนี้ ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

สั่ง ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2532

พลตำรวจโท

จำรัส มังคลารัตน์

(จำรัส มังคลารัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ร่าง
**คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดพิธีเปิดอาคารที่ทำการ
ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และศาลแขวงนครสวรรค์**
ที่ 1/2532

**เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดพิธีเปิดอาคาร
ที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และศาลแขวงนครสวรรค์**

ด้วยกระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งที่ 1/2532 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2532 แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์และศาลแขวงนครสวรรค์ โดยมอบหมายให้ประธานกรรมการอำนวยการ แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อการนี้ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

บัดนี้ คณะกรรมการอำนวยการจัดพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และศาลแขวงนครสวรรค์ ได้พิจารณาเห็นสมควรให้แต่งตั้งที่ปรึกษา และคณะกรรมการดำเนินงานในพิธีการดังกล่าว ดังต่อไปนี้คือ-

ก. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึก

1. อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง	ที่ปรึกษา
2. อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น	ที่ปรึกษา
3. รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น	ที่ปรึกษา
4. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวง
นครสวรรค์	ประธานอนุกรรมการ
5. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและ
เยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	รองประธานอนุกรรมการ
6. เลขาธิการศาลคดีเด็กและ
เยาวชนกลาง	อนุกรรมการ
7. นายกิจชัย จิตธรรารักษ์ ผู้พิพากษา
ประจำกระทรวง ช่วยทำงานใน
ตำแหน่งเลขานุการศาลคดีเด็กและ
เยาวชนกลาง	อนุกรรมการ
8. นางสาวพนมวรรณ ยามัสเถียร
ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์	อนุกรรมการ

9. นายกษิตศ มงคลศิริภัทรา
ผู้พิพากษาศาลแขวงนครสวรรค์ อนุกรรมการ
10. นายแพทย์พรชัย สัตยาประเสริฐ
ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและ
เยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการ
11. นางหทัยรัตน์ หวังช็อกกุล ผู้พิพากษา
สมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัด
นครสวรรค์ อนุกรรมการ
12. นางวยุรี วัฒนวรลักษณ์ ผู้พิพากษา
ศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการและเลขานุการ
13. นายนิพนธ์ เมธาวีทย์ ผู้พิพากษาศาล
คดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้อนุกรรมการคณะนี้มีหน้าที่รวบรวมและเรียบเรียงบทความ ตลอดจนการดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกครั้งนี้ให้แล้วเสร็จก่อนวันประกอบพิธี พร้อมทั้งจัดหนังสือที่ระลึกที่จะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไว้เป็นการเฉพาะด้วย

ข. คณะอนุกรรมการฝ่ายสถานที่และการรักษาความปลอดภัย

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ประธานอนุกรรมการ
2. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
จังหวัดนครสวรรค์ รองประธานอนุกรรมการ
3. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวง
นครสวรรค์ รองประธานอนุกรรมการ
4. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและ
เยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ รองประธานอนุกรรมการ
5. นายวิเชียร ธาริบุญ ผู้พิพากษา
หัวหน้าศาลประจำกระทรวง
ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้พิพากษา
หัวหน้าศาลจังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการ
6. ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 4 อนุกรรมการ

7. ผู้อำนวยการโรงงานวัตถุระเบิดทหาร	อนุกรรมการ
8. ผู้บังคับการตำรวจภูธร 9	อนุกรรมการ
9. ผู้บังคับการกองบินที่ 4	อนุกรรมการ
10. ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 4	อนุกรรมการ
11. นายแพทย์สาธารณสุข
จังหวัดนครสวรรค์	อนุกรรมการ
12. ผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์	อนุกรรมการ
13. นายช่างแขวงการทางนครสวรรค์	อนุกรรมการ
14. โยธาธิการจังหวัดนครสวรรค์	อนุกรรมการ
15. ขนส่งจังหวัดนครสวรรค์	อนุกรรมการ
16. ผู้กำกับการตำรวจภูธร
จังหวัดนครสวรรค์	อนุกรรมการ
17. ผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 6	อนุกรรมการ
18. นายอำเภอเมืองนครสวรรค์	อนุกรรมการ
19. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนครสวรรค์	อนุกรรมการ
20. สารวัตรสถานีตำรวจทางหลวง 3	อนุกรรมการ
21. ผู้บังคับกองร้อยสารวัตร
มณฑลทหารบกที่ 4	อนุกรรมการ
22. นายกเทศบาลเมืองนครสวรรค์	อนุกรรมการและเลขานุการ
23. ปลัดเทศบาลเมืองนครสวรรค์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
24. สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจภูธร
อำเภอเมืองนครสวรรค์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้อนุกรรมการคณะนี้มีหน้าที่จัดสถานที่และเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับการรับเสด็จ ฯ การประดับตกแต่งอาคารที่ทำการศาลและบริเวณการจัดปะรำพิธี วางแผนจัดการจราจร กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยทั่วไป การเตรียมการด้านการปฐมพยาบาล การติดตั้งเครื่องขยายเสียงและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพิธีการ

ก. คณะอนุกรรมการฝ่ายพิธีการ

1. ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 4	ประธานอนุกรรมการ
2. ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 4	รองประธานอนุกรรมการ
3. นายกเหล่ากาชาदनครสวรรค์	รองประธานอนุกรรมการ
4. อธิการวิทยาลัยครูนครสวรรค์	อนุกรรมการ

5. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการ
6. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์ อนุกรรมการ
7. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ อนุกรรมการ
8. ผู้อำนวยการโรงเรียนนครสวรรค์ อนุกรรมการ
9. ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีนครสวรรค์ อนุกรรมการ
10. ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์ อนุกรรมการ
11. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการ
12. ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการ
13. นายอวยชัย วัฒนศิลป์ ผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการ
14. ศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการและเลขานุการ
15. นางฉลัด ศิริภาพ ผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้อนุกรรมการคณะนี้มีหน้าที่เตรียมการและดำเนินการจัดพิธีการให้เป็นไปตามกำหนดการ ทั้งพิธีการทั่วไปและศาสนพิธี ตลอดจนการจัดลำดับผู้เข้าเฝ้าทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล และรับพระราชทานโล่ที่ระลึก

ง. คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

1. รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ประธานอนุกรรมการ
2. ปลัดจังหวัดนครสวรรค์ รองประธานอนุกรรมการ
3. นางสาวพนมวรรณ ยามัสเถียร
ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์ รองประธานอนุกรรมการ
4. ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
จังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการ

5. นายบุญมา พันยาก หัวหน้าฝ่ายคดี
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัด
นครสวรรค์ อนุกรรมการ
6. นายสรศักดิ์ สันติภาพจันทรา กรรมการ
สงเคราะห์เด็กและเยาวชนของ
ศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการ
8. หัวหน้าสถานีวิทย์กระจายเสียงแห่ง
ประเทศไทย เพื่อการศึกษาจังหวัด
นครสวรรค์ อนุกรรมการ
9. หัวหน้าสถานีวิทย์กระจายเสียง วปถ.9 อนุกรรมการ
10. หัวหน้าสถานีวิทย์กระจายเสียง มทบ.4 อนุกรรมการ
11. หัวหน้าสถานีถ่ายทอดโทรทัศน์
กองทัพบกช่อง 5 อนุกรรมการ
12. หัวหน้าสถานีถ่ายทอดโทรทัศน์
กองทัพบกช่อง 7 อนุกรรมการ
13. หัวหน้าสถานีถ่ายทอดโทรทัศน์ช่อง 9
นครสวรรค์ อนุกรรมการ
14. หัวหน้าสถานีถ่ายทอดโทรทัศน์ช่อง 10
นครสวรรค์ อนุกรรมการ
15. หัวหน้าสถานีถ่ายทอดโทรทัศน์ช่อง 11
นครสวรรค์ อนุกรรมการ
16. ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครสวรรค์ อนุกรรมการและเลขานุการ
17. นายพิเชษฐ์ เชื้ออมวรศาสตร์ ผู้พิพากษา
สมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัด
นครสวรรค์ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้อนุกรรมการคณะนี้มีหน้าที่เตรียมการและดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารการเสด็จพระราชดำเนิน และการทรงประกอบพิธีในครั้งนี้ ตามที่เห็นสมควรแก่กรณี

จ. คณะอนุกรรมการฝ่ายต้อนรับ

1. อธิบดีผู้พิพากษามาตร 6 ประธานอนุกรรมการ
2. รองอธิบดีผู้พิพากษามาตร 6 รองประธานอนุกรรมการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินงานแต่ละฝ่าย รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการจัดพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และศาลแขวงนครสวรรค์ ทราบทุกระยะ โดยเสนอผ่านกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการอำนวยการ ฯ จนกว่าการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจะแล้วเสร็จ

สั่ง ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532

สวัสดิ์ โชติพานิช
(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาล (www.library.coj.go.th)

รายนามผู้ประกอบการจัดทำหนังสือที่ระลึก ฯ

รายละเอียด รายละ 5,000 บาท

1. อาจารย์ฉลาด ศิริภาพ

รายละเอียด รายละ 4,000 บาท

1. บริษัท ดีทแฮล์ม จำกัด

280 ถนนเจริญกรุง กรุงเทพมหานคร

2. โรงแรมพิมาน

อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์ 60000

3. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เจ้าพระยา จำกัด, หอการค้าหลักทรัพย์ โทร. 212734 - 5

44 ถนนริมเขื่อน อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 213663, 212157

รายละเอียด รายละ 2,000 บาท

1. ห้างหุ้นส่วนจำกัด แสงอุดมฟาร์มฯ

24-26 ถนนทรงสวัสดิ์ หน้าเฉลิมบุรี สามแยก กรุงเทพมหานคร

2. บริษัท ไทยนครพัฒนา จำกัด

94/7 ซอยอัมپرประกอบ ถนนงามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี

3. ห้างหุ้นส่วนจำกัด พาดาร์แลบ

23 ซอยมีสุวรรณ 3 ถนนคลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

4. บริษัท เอ เอ็น บี ลาบอราตอรี จำกัด

39/1 ถนนรามอินทรา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

5. บริษัท บี เอ็ม ฟาร์มฯ จำกัด

235 ถนนลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

6. บริษัท บี เอ็ม ฮิว จำกัด

4 ถนนสมเด็จพระเจ้าอยุธยา กรุงเทพมหานคร

7. ห้างหุ้นส่วนจำกัด คีอกร์

1014/4 ซอยวัดจันทรีใน ถนนสาธุประดิษฐ์ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

8. บริษัท ขาญกิจ การ์ดคิง จำกัด

1009 ถนนพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร

9. บริษัท ไทย พี ดี เคมีคอล จำกัด

119 ซอยโชคชัยร่วมมิตร ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร

10. บริษัท ฟาโรห์ แลป์ จำกัด

73/3 ถนนสุขุมวิท 81 ซอยศิริพจน์ กรุงเทพมหานคร

11. บริษัท ส.เจริญเภสัชเทรดดิ้ง จำกัด

713-717 ถนนมหาไชย เขตสามยอด กรุงเทพมหานคร

12. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด

สาขาถนนโกสีย์ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ 60000

13. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด

สาขานครสวรรค์ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ 60000

14. คุณเนาวรัตน์ บำรุงพุกษ์

15. บริษัท กรุงเทพโปรดิ๊วส์ จำกัด (เครือเจริญโภคภัณฑ์)

61 ชั้น 5 อาคารทิวช ถนนเกษมราษฎร์ แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

16. นายวิชัย ภูมิวงศ์พิทักษ์

ธนาคารเอเชีย จำกัด สาขานครสวรรค์ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

17. นายพรชัย ดีสวัสดิ์ศรีเพชร

ธนาคารสหธนาคาร จำกัด ถนนสวรรค์วิถี อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

18. นายมนู วิจิตรสารวงศ์

ธนาคารมหานคร จำกัด ถนนโกสีย์ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

19. ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงทำสมุดเม้งฮั่ว

20. บริษัท บุรพาโอสธ จำกัด

19/19 หมู่ที่ 9 ซอยทิมแลนด์ ถนนงามวงศ์วาน อ.เมืองฯ จังหวัดนนทบุรี
โทร. 5892750-3

21. นายสุพงษ์ สุเมธโชติเมธา

ห้างหุ้นส่วนจำกัด จิงใจหมงส่งเสริมการเกษตร, บริษัท ชัชชัยก่อสร้าง จำกัด

22. คุณชัชวาลย์ เจริญชัยพุกษ์

ธนาคารทหารไทย จำกัด 89/7 ถนนมาตุลี อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

23. บริษัท รวมวัสดุก่อสร้าง จำกัด (ผู้จัดทำหน่วยกระเบื้องยางปูพื้น)

1087/83-84 ซอยเพชรบุรี 27 ถนนเพชรบุรีใหม่ กรุงเทพมหานคร โทร. 2535343

24. คุณอาภรณ์ ฉัตรวิริยะชัย

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไพศาลกระจกอลูมิเนียม 177/1-3 ถนนสวรรค์วิถี อำเภอเมืองฯ
จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 221743, 222656

25. คุณสุรียรัthy ฉัตรไพศาลกุล

ห้างหุ้นส่วนจำกัด จัวยะเขียง 26-30 ซอยสุจิตรา ถนนโกสีย์ อำเภอเมืองฯ
จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 212056, 212765

26. คุณไมตรี เพ็ชรอินทร์

สวนอาหารข้าวแกง (เอสโซ่)

27. คุณมนตรี เพ็ชรอินทร์

ศูนย์เอสโซ่พรีเมียมบริการ

รายละเอียด 1,000 บาท

1. บริษัท อุดมพร จำกัด

2282 ถนนสุขุมวิท - บางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

2. บริษัท เอช แอล พี จำกัด

2290 ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

3. บริษัท แอดแวนติคเทรตติ้ง จำกัด

2038 ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

4. บริษัท สหการโอสด จำกัด

96 ถนนร่มเกล้า เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

5. บริษัท นครพัฒนา จำกัด

กรุงเทพมหานคร โทร. 2451621, 2452302

6. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามแบนด์เอด

1007 ซอยพานิศจัยการธนบุรี ถนนจรัญสนิทวงศ์ กรุงเทพมหานคร

7. ห้างขายยากรุงเทพฯ ฟาร์มาซี

611/1 เจริญพานเจริญนคร 8 บุคคโล กรุงเทพมหานคร

8. บริษัท โอสดยังตั้ง จำกัด

30 ซอยศูนย์วิจัย 5 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพมหานคร

9. โรงงานเวชภัณฑ์ แอล บี เอส แลบบอเรตอรี

602 ซอยพานิชนันต์ ถนนคลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

10. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามแลนด์ฟาร์มาซี

99/2 ถนนจันทร์ ซอยเย็นจิตร์ กรุงเทพมหานคร

11. ห้างโสมณโอสด ตราราชรถ

ตลาดท่าโพธิ์ จังหวัดพิจิตร

12. บริษัท ไทยเมจิ จำกัด

183 ถนนราชดำริ ตึกกรีนเฮาส์ อาคารต่อเติมชั้นล่าง

13. บริษัท ไบโอฟาร์ม เคมีคัล จำกัด

38/5 - 6 ถนนสุขุมวิท ซอย 39 (พร้อมพงศ์) กรุงเทพมหานคร

14. บริษัท เตียววงสีลม จำกัด

15. บริษัท สมิต ไคลน์ แอนด์ เฟรนซ์ จำกัด

เซ็นทรัลชิดลม ชั้น 15 22 ซอยสมคิด ถนนเพลินจิต กรุงเทพมหานคร

16. บริษัท แอล บี เอส จำกัด

17. บริษัท ไทยประสิทธิ์ประกันภัย จำกัด

สาขานครสวรรค์ ถนนสุขุมวิท อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

18. นายไพรัช โชควิทยานุกุล

บริษัท เจ.พี.ซี จิวเวลรี่เคอรี่ จำกัด 1875/222 ซอยจรัญสนิทวงศ์ บางพลัด
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

19. ห้างเพชรโอ๊วเอียะแซง

24 ถนนพหลุฑ บ้านหม้อ กรุงเทพมหานคร

20. บริษัท หินอ่อนเกียรติวิไล จำกัด

ถนนโกสีย์ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

21. คุณทองแก้ว เต็บศิริ

โรงไม้หินเต็บศิริ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

22. คุณสุภา โตวิวัฒน์

ปั้มน้ำมันตราดาว อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

23. คุณบุญสม ชุณหจินดา

24. คุณนรินทร์ งามจิรัฐติกาล

25. คุณสมพล ฉัตรชัยการ

ปั้มน้ำมันฉัตรชัยบริการ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

26. น้ำแข็งหลอดนครสวรรค์

27. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยสมบูรณ์

ถนนโกสีย์ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

28. คุณสวัสดิ์-คุณมณฑา พวงสมบัติ

นครสวรรค์ฟิชซิงปาร์ค

29. คุณสุกัญญา เตียเวสสุวรรณ

ร้านไทยแสงตาคลี

30. คุณกรรทอง ฉัตรมานพ

ร้านกมลวรรณ (เครื่องเขียน แบบเรียน และหนังสือทุกชนิด)

31. คุณวาวุณี บริบูรณ์วิชัย

ร้านโน้ต จำหน่ายเครื่องดนตรีทุกชนิด

32. นายสุรัชย์ ปรามงค์ศรีทอง

ปั้มน้ำมันศรีทอง กม.312 อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โทร.(055) 712265

33. นายพรชัย ปรามงค์ศรีทอง

ปั้มน้ำมันศรีนครบริการ กม.312 อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
โทร.(055) 712254

34. บริษัท ไทยชุมทอง จำกัด (คุณอนันต์ อารียานันท์)

232/12 - 13 ถนนสวรรควิถี อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 222978,222859

35. บริษัท อักษรเจริญทัศน์ จำกัด

36. บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

37. บริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

38. บริษัท นานมี จำกัด

39. บริษัท บี.เค.แอล. จำกัด

40. บริษัท เจ.ซี.ซี. จำกัด

41. บริษัท สหพันธ์วิทยา จำกัด

42. ห้างหุ้นส่วนจำกัด จรูญพานิช

43. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยิ่งยงสปอร์ต

44. บริษัท แฟชั่นอาร์ต จำกัด (กิฟคอนเนอร์)

45. บริษัท รวิพร จำกัด

46. นายหย่งจิว แซ่ฉิม

47. โรงน้ำปลาเจ้าพระยาอุตสาหกรรม

48. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศึกษาภัณฑ์

อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์ (ตัวแทนจำหน่าย เครื่องกีฬาโลก, เครื่องเขียน
เครื่องใช้

49. ห้างหุ้นส่วนจำกัด โดฟาร์

199/56 - 58 ถนนวิภาวดีรังสิต สุทธิสาร กรุงเทพมหานคร โทร. 2712017,2784526

50. กลุ่มเกษตรรุ่งเรือง (ขุนฮั่วเซ้ง)

สำนักงาน 122 - 122/1 อาคารเกษตรรุ่งเรือง ถนนสาทรเหนือ กรุงเทพมหานคร
โทร. 2367568 - 87

51. สถานเสริมความงาม "ปิ่อม"

58 ถนนสุขาดา อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 223007

52. นายเรวัตร์ สุนทรเลขา

ฮอลิเดย์ รีสอร์ท

53. โรงพยาบาลรวมแพทย์

ถนนสวรรควิถี อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ 60000

54. น.พ. วิวัฒน์ องค์กร์มหัทธมล

55. คุณวนิดา ฉัตรมหากุลชัย

ร้านชนันท์ภัณฑ์ โทร. 212582

56. คุณวีระชัย สุทธพงษ์

ห้องอาหารเมนู โทร. 221669

57. คุณอนันต์ บุรพาชีพ

โรงงานปรัฟผู้ผลิตยาผงเด็กขวัญ ยากระเพาะไซมาแล

58. คุณจรรยา ตันวิสุทธิ

ห้างขายยาเจริญโฮสเทล โทร. 221427

59. คุณมณฑา คงภาวิฑูร

ห้างทองซุนเต็ง โทร. 212444

60. คุณมัลลิกา องค์วิสิษฐ์

รายละ 800 บาท

1. บริษัท เบอร์ดี้ ยุคเกอร์ จำกัด

รายละ 500 บาท

1. บริษัท เอ็กซ์ไทย จำกัด

302 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

2. คุณอำพร บุญโสภากย์

โรงเรียนสอนตัดเสื้ออำพร ถนนนิติธรรม อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

3. ร้านสหกรณ์นครสวรรค์ จำกัด

ร้านสรรพสินค้า ถนนสุชาดา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

4. ห้างหุ้นส่วนจำกัด นครเมืองพล

200/5-6 ถนนสวรรควิถี อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 221693

5. ห้างหุ้นส่วนจำกัด นครสวรรค์เด็กแข่งอง

อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 221754

6. ห้างหุ้นส่วนจำกัด นรินทร์ไพศาล

ถนนสวรรควิถี อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 222941, 222942

7. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุชินพานิช

252/1 ถนนสวรรควิถี อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 221448

8. ห้างหุ้นส่วนจำกัด นครสวรรค์โอหะภัณฑ์

110 ซ้างโรงแรมทันจิตต์ ถนนสวรรควิถี อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์
โทร. 213172

9. ร้านธงไทยค้ำไม้

197 - 197/1 ถนนสวรรควิถี อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์ โทร. 221869

10. สำนักพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ

11. ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรบัณฑิต

12. บริษัท ไทย ไท อินเตอร์เนชั่นแนล เทรดิง จำกัด

13. ห้างหุ้นส่วนจำกัด นิวสปอร์ต

14. ห้างหุ้นส่วนจำกัด อเล็ก - ดี (ประเทศไทย)

15. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฟุตบอลล์ไทย

16. บริษัท วาจาส์ จำกัด

17. บริษัท 3 เอ็ม ประเทศไทย จำกัด

18. คุณสุวัฒน์ และ คุณอนุกุล

19. สำนักพิมพ์ประสานมิตร

20. บริษัท ทิชซิงทอยส์ จำกัด

21. บริษัท อุดมพานิช เปเปอร์ จำกัด

22. บริษัท ชัยบูรณ์ บราเดอร์ส จำกัด

23. นายพยนต์ อ่อนสะอาด

24. นายสมพร จังตระกูลพาณิชย์

25. ร้านกิจเจริญ

อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์

26. ร้านเอี้ยเสียงหลี

อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์

27. คุณศศิธร วัชรบุรี

สวนอาหารหมากพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด 300 บาท

1. คุณอำเภอ แวหวงษ์

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาใหม่ ถนนสวรรควิถี อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coi.go.th)